

ИНСТИТУТ ЗА СТРАНЕ ЈЕЗИКЕ А.Д. БЕОГРАД

**КОНСОЛИДОВАНИ ГОДИШЊИ
ИЗВЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ**

ЗА ПЕРИОД ОД 01.01. – 31.12.2020. ГОДИНЕ

Београд, април 2021. године

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број	0	7	0	1	7	9	4	4	Шифра делатности	8	5	5	9	ПИБ	1	0	1	8	2	2	6	2	5
Назив	ИНСТИТУТ ЗА СТРАНЕ ЈЕЗИКЕ АД БЕОГРАД																						
Седиште	Београд, Господар Јованова, 35																						

КОНСОЛИДОВАНИ БИЛАНС СТАЊА

На дан 31.12.2020. године

- у хиљадама динара -

Група ачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 31.12. 2019.	Почетно стање 01.01.2019.
1	2	3	4	5	6	7
	АКТИВА					
00	А. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0001				
	Б. СТАЛНА ИМОВИНА (0003 + 0010 + 0019 + 0024 + 0034)	0002		128.027	141.858	
01	I. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА (0004 + 0005 + 0006 + 0007 + 0008 + 0009)	0003		909	909	
010 идео 019	1. Улагања у развој	0004				
011, 012 идео 019	2. Концесије, патенти, лиценце, робне и услужне марке, софтвер и остала права	0005				
013 идео 019	3. Гудвил	0006				
014 идео 019	4. Остала нематеријална имовина	0007		909	909	
015 идео 019	5. Нематеријална имовина у припреми	0008				
016 идео 019	6. Аванси за нематеријалну имовину	0009				
02	II. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА (0011 + 0012 + 0013 + 0014 + 0015 + 0016 + 0017 + 0018)	0010		89.437	91.529	
020, 021 идео 029	1. Земљиште	0011				
022 идео 029	2. Грађевински објекти	0012		83.843	85.725	
023 идео 029	3. Постројења и опрема	0013		1.249	1.459	
024 идео 029	4. Инвестиционе некретнине	0014				
025 идео 029	5. Остале некретнине, постројења и опрема	0015		4.345	4.345	
026 идео 029	6. Некретнине, постројења и опрема у припреми	0016				
027 идео 029	7. Улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми	0017				
028 идео 029	8. Аванси за некретнине, постројења и опрему	0018				

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 31.12.2019.	Почетно стање 01.01.2019.
1	2	3	4	5	6	7
03	III. БИОЛОШКА СРЕДСТВА (0020 + 0021 + 0022 + 0023)	0019				
030, 031 идео 039	1. Шуме и вишегодишњи засади	0020				
032 идео 039	2. Основно стадо	0021				
037 идео 039	3. Биолошка средства у припреми	0022				
038 идео 039	4. Аванси за биолошка средства	0023				
04. осим 047	IV. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (0025 + 0026 + 0027 + 0028 + 0029 + 0030 + 0031 + 0032 + 0033)	0024		37.681	49.420	
040 идео 049	1. Учешћа у капиталу зависних правних лица	0025				
041 идео 049	2. Учешћа у капиталу придружених правних лица и заједничким подухватима	0026				
042 идео 049	3. Учешћа у капиталу осталих правних лица и друге хартије од вредности расположиве за продају	0027		37.681	49.420	
део 043, део 044 идео 049	4. Дугорочни пласмани матичним и зависним правним лицима	0028				
део 043, део 044 идео 049	5. Дугорочни пласмани осталим повезаним правним лицима	0029				
део 045 идео 049	6. Дугорочни пласмани у земљи	0030				
део 045 идео 049	7. Дугорочни пласмани у иностранству	0031				
046 идео 049	8. Хартије од вредности које се држе до доспећа	0032				
048 идео 049	9. Остали дугорочни финансијски пласмани	0033				
05	V. ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА (0035 + 0036 + 0037 + 0038 + 0039 + 0040 + 0041)	0034				
050 идео 059	1. Потраживања од матичног и зависних правних лица	0035				
051 идео 059	2. Потраживања од осталих повезаних лица	0036				
052 идео 059	3. Потраживања по основу продаје на робни кредит	0037				
053 идео 059	4. Потраживање за продају поговорима о финансијском лизингу	0038				
054 идео 059	5. Потраживања по основу јемства	0039				
055 идео 059	6. Спорна и сумњива потраживања	0040				
056 идео 059	7. Остала дугорочна потраживања	0041				
288	В. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА	0042				

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 31.12.2019.	Почетно стање 01.01.2019.
1	2	3	4	5	6	7
	Г. ОБРТНА ИМОВИНА (0044 + 0051 + 0059 + 0060 + 0061 + 0062 + 0068 + 0069 + 0070)	0043		180.511	88.640	
Класа 1	I. ЗАЛИХЕ (0045 + 0046 + 0047 + 0048 + 0049 + 0050)	0044		5.653	5.315	
10	1. Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар	0045		584	503	
11	2. Недовршена производња и недовршене услуге	0046				
12	3. Готови производи	0047		2.867	3.294	
13	4. Роба	0048		948	1.174	
14	5. Стална средства намењена продаји	0049				
15	6. Плаћени аванси за залихе и услуге	0050		1.254	344	
20	II. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ (0052 + 0053 + 0054 + 0055 + 0056 + 0057 + 0058)	0051		325	3.468	
200 идео 209	1. Купци уземљи – матична и зависна правна лица	0052				
201 идео 209	2. Купци у иностранству – матична и зависна правна лица	0053				
202 идео 209	3. Купци у земљи – остала повезана правна лица	0054		27		
203 идео 209	4. Купци у иностранству – остала повезана правна лица	0055				
204 идео 209	5. Купци у земљи	0056		298	3.468	
205 идео 209	6. Купци у иностранству	0057				
206 идео 209	7. Остала потраживања по основу продаје	0058				
21	III. ПОТРАЖИВАЊА ИЗ СПЕЦИФИЧНИХ ПОСЛОВА	0059		35	360	
22	IV. ДРУГА ПОТРАЖИВАЊА	0060		3.676	2.108	
236	V. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА КОЈА СЕ ВРЕДНУЈУ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	0061				
23 осим 236 и 237	VI. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (0063 + 0064 + 0065 + 0066 + 0067)	0062		155.080	69.700	
230 идео 239	1. Краткорочни кредити и пласмани – матична и зависна правна лица	0063				
231 идео 239	2. Краткорочни кредити и пласмани – остала повезана правна лица	0064		65.716		
232 идео 239	3. Краткорочни кредити и зајмови у земљи	0065		11.764		
233 идео 239	4. Краткорочни кредити и зајмови у иностранству	0066				

Група рачуна, рачуна ун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 31.12.2019.	Почетно стање 01.01.2019
1	2	3	4	5	6	7
234, 235, 238 иде о 239	5. Остали краткорочни финансијски пласмани	0067		77.600	69.700	
24	VII. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА	0068		15.399	6.835	
27	VIII. ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ	0069		112	111	
28 оси м 288	IX. АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0070		231	743	
	Д. УКУПНА АКТИВА = ПОСЛОВНА ИМОВИНА (0001 + 0002 + 0042 + 0043)	0071		308.538	230.498	
88	Ђ. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	0072		727	35	
	ПАСИВА					
	А. КАПИТАЛ (0402 + 0411 - 0412 + 0413 + 0414 + 0415 - 0416 + 0417 + 0420 - 0421) ≥ 0 = (0071 - 0424 - 0441 - 0442)	0401		177.549	181.612	
30	I. ОСНОВНИ КАПИТАЛ (0403 + 0404 + 0405 + 0406 + 0407 + 0408 + 0409 + 0410)	0402		28.342	28.342	
300	1. Акцијски капитал	0403		28.227	28.227	
301	2. Удели друштава с ограниченом одговорношћу	0404				
302	3. Улози	0405				
303	4. Државни капитал	0406				
304	5. Друштвени капитал	0407				
305	6. Задружни удели	0408				
306	7. Емисиона премија	0409				
309	8. Остали основни капитал	0410		115	115	
31	II. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0411				
047 и 237	III. ОТКУПЉЕНЕ СОПСТВЕНЕ АКЦИЈЕ	0412		4.380	6.049	
32	IV. РЕЗЕРВЕ	0413		60.640	63.604	
330	V. РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ ПО ОСНОВУ РЕВАЛОРИЗАЦИЈЕ НЕМАТЕРИЈАЛНЕ ИМОВИНЕ, НЕКРЕТНИНА, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМЕ	0414		46.341	46.341	
33 оси м 330	VI. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ДОБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА (потражна салда рачуна групе 33 осим 330)	0415		1.221	1.707	

Група рачуна, рачуна ун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 31.12.2019.	Почетно стање 01.01.2019
1	2	3	4	5	6	7
33 осим 330	VII. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ГУБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА (дуговна салда рачуна групе 33 осим 330)	0416		27.870	14.383	
34	VIII. НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК (0418 + 0419)	0417		73.255	62.050	
340	1. Нераспоређени добитак ранијих година	0418		62.119	46.903	
341	2. Нераспоређени добитак текуће године	0419		11.136	15.147	
	IX. УЧЕШЋЕ БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ	0420				
35	X. ГУБИТАК (0422 + 0423)	0421				
350	1. Губитак ранијих година	0422				
351	2. Губитак текуће године	0423				
	Б. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ОБАВЕЗЕ (0425 + 0432)	0424		60.408	4.208	
40	I. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА (0426 + 0427 + 0428 + 0429 + 0430 + 0431)	0425		4.650	4.208	
400	1. Резервисања за трошкове у гарантном року	0426				
401	2. Резервисања за трошкове обнављања природних богатстава	0427				
403	3. Резервисања за трошкове реструктурирања	0428				
404	4. Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	0429		4.650	4.208	
405	5. Резервисања за трошкове судских спорова	0430				
402 и 409	6. Остала дугорочна резервисања	0431				
41	II. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0433 + 0434 + 0435 + 0436 + 0437 + 0438 + 0439 + 0440)	0432		55.758		
410	1. Обавезе које се могу конвертовати у капитал	0433				
411	2. Обавезе према матичним и зависним правним лицима	0434				
412	3. Обавезе према осталим повезаним правним лицима	0435				
413	4. Обавезе по емитованим хартијама од вредности у периоду дужем од годину дана	0436				
414	5. Дугорочни кредити и зајмови у земљи	0437		50.634		
415	6. Дугорочни кредити и зајмови у иностранству	0438				

Гр а рачу на, рачу н	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 31.12.2019.	Почетно стање 01.01.2019.
1	2	3	4	5	6	7
416	7. Обавезе по основу финансијског лизинга	0439				
419	8. Остале дугорочне обавезе	0440		5.124		
498	В. ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ	0441		8.426	8.436	
42 до 49 (осим 498)	Г. КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0443 + 0450 + 0451 + 0459 + 0460 + 0461 + 0462)	0442		62.155	36.242	
42	I. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ (0444 + 0445 + 0446 + 0447 + 0448 + 0449)	0443		9.409		
420	1. Краткорочни кредити од матичних и зависних правних лица	0444				
421	2. Краткорочни кредити од осталих повезаних правних лица	0445				
422	3. Краткорочни кредити и зајмови у земљи	0446				
423	4. Краткорочни кредити и зајмови у иностранству	0447				
427	5. Обавезе по основу сталних средстава и средстава обустављеног пословања намењених продаји	0448				
424, 425, 426 и 429	6. Остале краткорочне финансијске обавезе	0449		9.409		
430	II. ПРИМЉЕНИ АВАНСИ, ДЕПОЗИТИ И КАУЦИЈЕ	0450		2.156	3.427	
43 осим 430	III. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА (0452 + 0453 + 0454 + 0455 + 0456 + 0457 + 0458)	0451		5.209	5.221	
431	1. Добављачи – матична и зависна правна лица у земљи	0452				
432	2. Добављачи – матична и зависна правна лица у иностранству	0453				
433	3. Добављачи – остала повезана правна лица у земљи	0454				
434	4. Добављачи – остала повезана правна лица у иностранству	0455				
435	5. Добављачи у земљи	0456		5.171	5.221	
436	6. Добављачи у иностранству	0457		38		
439	7. Остале обавезе из пословања	0458				
44, 45 и 46	IV. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	0459		36.138	21.528	
47	V. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ПОРЕЗА НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ	0460		1.968	2.711	
48	VI. ОБАВЕЗЕ ЗА ОСТАЛЕ ПОРЕЗЕ, ДОПРИНОСЕ И ДРУГЕ ДАЖБИНЕ	0461		6.968	3.111	
49 осим 498	VII. ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0462		307	244	

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 31.12.2019.	Почетно стање 01.01.2019.
1	2	3	4	5	6	7
	Д. ГУБИТАК ИЗНАД ВИСИНЕ КАПИТАЛА (0412 + 0416 + 0421 - 0420 - 0417 - 0415 - 0414 - 0413 - 0411 - 0402) ≥ 0 = (0441 + 0424 + 0442 - 0071) ≥ 0	0463				
	Ђ. УКУПНА ПАСИВА (0424 + 0442 + 0441 + 0401 - 0463) ≥ 0	0464		308.538	230.498	
89	Е. ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	0465		727	35	

У Београду

дана 20.04.2021. године

Законски заступник

Александар

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике ("Службени гласник РС", бр. 95/2014 и 144/2014)

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број	0	7	0	1	7	9	4	4	Шифра делатности	8	5	5	9	ПИБ	1	0	1	8	2	2	6	2	5
Назив	ИНСТИТУТ ЗА СТРАНЕ ЈЕЗИКЕ АД БЕОГРАД																						
Седиште	Београд, Господар Јованова 35																						

КОНСОЛИДОВАНИ БИЛАНС УСПЕХА

За период од 01.01. до 31.12.2020. године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	ПРИХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА				
60 до 65, осим 62 и 63	А. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ (1002 + 1009 + 1016 + 1017)	1001		134.577	168.218
60	I. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ (1003 + 1004 + 1005 + 1006 + 1007+ 1008)	1002		1.598	1.870
600	1. Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту	1003			
601	2. Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту	1004			
602	3. Приходи од продаје робе осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту	1005			
603	4. Приходи од продаје робе осталим повезаним правним лицима на иностраном тржишту	1006			
604	5. Приходи од продаје робе на домаћем тржишту	1007		1.598	1.870
605	6. Приходи од продаје робе на иностраном тржишту	1008			
61	II. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА (1010 + 1011 + 1012 + 1013 + 1014 + 1015)	1009		121.359	164.642
610	1. Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту	1010			
611	2. Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту	1011			
612	3. Приходи од продаје производа и услуга осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту	1012		23	188
613	4. Приходи од продаје производа и услуга осталим повезаним правним лицима на иностраном тржишту	1013			
614	5. Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту	1014		121.336	164.454
615	6. Приходи од продаје готових производа и услуга на иностраном тржишту	1015			
64	III. ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА, СУБВЕНЦИЈА, ДОТАЦИЈА, ДОНАЦИЈА И СЛ.	1016		11.620	1.706
65	IV. ДРУГИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	1017			
	РАСХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА				
50 до 55, 62 и 63	Б. ПОСЛОВНИ РАСХОДИ (1019 - 1020 - 1021 + 1022 + 1023 + 1024 + 1025 + 1026 + 1027 + 1028 + 1029) ≥ 0	1018		125.706	141.492

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	И з н о с	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
50	I. НАБАВНА ВРЕДНОСТ ПРОДАТЕ РОБЕ	1019		1.302	1.837
62	II. ПРИХОДИ ОД АКТИВИРАЊА УЧИНАКА И РОБЕ	1020		90	631
630	III. ПОВЕЋАЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА И НЕДОВРШЕНИХ УСЛУГА	1021			
631	IV. СМАЊЕЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА И НЕДОВРШЕНИХ УСЛУГА	1022		427	569
51 осим 513	V. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА	1023		461	1.173
513	VI. ТРОШКОВИ ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ	1024		2.398	2.980
52	VII. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ	1025		107.919	116.445
53	VIII. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА	1026		8.723	13.306
540	IX. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ	1027		2.169	1.006
541 до 549	X. ТРОШКОВИ ДУГОРОЧНИХ РЕЗЕРВИСАЊА	1028		369	478
55	XI. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ	1029		2.028	4.329
	В. ПОСЛОВНИ ДОБИТАК (1001 - 1018) ≥ 0	1030		8.871	26.726
	Г. ПОСЛОВНИ ГУБИТАК (1018 - 1001) ≥ 0	1031			
66	Д. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ (1033 + 1038 + 1039)	1032		4.912	3.459
66, осим 662, 663 и 664	I. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ ОД ПОВЕЗАНИХ ЛИЦА И ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ (1034 + 1035 + 1036 + 1037)	1033		4.064	2.051
660	1. Финансијски приходи од матичних и зависних правних лица	1034			
661	2. Финансијски приходи од осталих повезаних правних лица	1035		1.503	274
665	3. Приходи од учешћа у добитку придружених правних лица и заједничких подухвата	1036			
669	4. Остали финансијски приходи	1037		2.561	1.777
662	II. ПРИХОДИ ОД КАМАТА (ОД ТРЕЋИХ ЛИЦА)	1038		831	1.367
663 и 664	III. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И ПОЗИТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1039		17	41
56	Ђ. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ (1041 + 1046 + 1047)	1040		880	403
56, осим 562, 563 и 564	I. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ ИЗ ОДНОСА СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА И ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ (1042 + 1043 + 1044 + 1045)	1041		116	239
560	1. Финансијски расходи из односа са матичним и зависним правним лицима	1042			
561	2. Финансијски расходи из односа са осталим повезаним правним лицима	1043			
565	3. Расходи од учешћа у губитку придружених правних лица и заједничких подухвата	1044			

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
566 и 569	4. Остали финансијски расходи	1045		116	239
562	II. РАСХОДИ КАМАТА (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1046		403	6
563 и 564	III. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И НЕГАТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1047		361	158
	Е. ДОБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1032 - 1040)	1048		4.032	3.056
	Ж. ГУБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1040 - 1032)	1049			
683 и 685	З. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1050		3	
583 и 585	И. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1051		102	1.179
67 и 68, осим 683 и 685	Ј. ОСТАЛИ ПРИХОДИ	1052		497	61
57 и 58, осим 583 и 585	К. ОСТАЛИ РАСХОДИ	1053		347	4.241
	Л. ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1030 - 1031 + 1048 - 1049 + 1050 - 1051 + 1052 - 1053)	1054		12.954	24.423
	Љ. ГУБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1031 - 1030 + 1049 - 1048 + 1051 - 1050 + 1053 - 1052)	1055			
69-59	М. НЕТО ДОБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, ЕФЕКТИ ПРОМЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ И ИСПРАВКА ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1056			
59-69	Н. НЕТО ГУБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, РАСХОДИ ПРОМЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ И ИСПРАВКА ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1057		192	6.821
	Њ. ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1054 - 1055 + 1056 - 1057)	1058		12.762	17.602
	О. ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1055 - 1054 + 1057 - 1056)	1059			
	П. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК				
721	I. ПОРЕСКИ РАСХОД ПЕРИОДА	1060		1.567	2.935
део 722	II. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ РАСХОДИ ПЕРИОДА	1061			
део 722	III. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ ПРИХОДИ ПЕРИОДА	1062		10	549
723	Р. ИСПЛАЋЕНА ЛИЧНА ПРИМАЊА ПОСЛОДАВЦА	1063			
	С. НЕТО ДОБИТАК (1058 - 1059 - 1060 - 1061 + 1062 - 1063)	1064		11.205	15.216
	Т. НЕТО ГУБИТАК (1059 - 1058 + 1060 + 1061 - 1062 + 1063)	1065			
	I. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАЊИНСКИМ УЛАГАЧИМА	1066			
	II. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА ВЕЋИНСКОМ ВЛАСНИКУ	1067			
	III. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАЊИНСКИМ УЛАГАЧИМА	1068			

IV. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА ВЕЋИНСКОМ ВЛАСНИКУ		1069			
Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	V. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ				
	1. Основна зарада по акцији	1070		2	3
	2. Умањена (разводњена) зарада по акцији	1071			

У Београду

дана 20.04.2021. године

Законски заступник

Александар

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике ("Службени гласник РС", бр. 95/2014 и 144/2)

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број 0 7 0 1 7 9 4 4 Шифра делатности 8 5 5 9 ПИБ 1 0 1 8 2 2 6 2 5

Назив ИНСТИТУТ ЗА СТРАНЕ ЈЕЗИКЕ АД БЕОГРАД

Седиште Господар Јованова 35, Београд

КОНСОЛИДОВАНИ ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ
за период од 01.01. до 31.12.2020. године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	А. НЕТО РЕЗУЛТАТ ИЗ ПОСЛОВАЊА				
	I. НЕТО ДОБИТАК (АОП 1064)	2001		11.205	15.216
	II. НЕТО ГУБИТАК (АОП 1065)	2002			
	Б. ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК				
	а) Ставке које неће бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима				
	1. Промене ревалоризације нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме				
330	а) повећање ревалоризационих резерви	2003		46.341	46.341
	б) смањење ревалоризационих резерви	2004			
	2. Актуарски добици или губици по основу планова дефинисаних примања				
331	а) добици	2005		1.221	1.707
	б) губици	2006			
	3. Добици или губици по основу улагања у власничке инструменте капитала				
332	а) добици	2007			
	б) губици	2008			
	4. Добици или губици по основу удела у осталом свеобухватном добитку или губитку придружених друштава				
333	а) добици	2009			
	б) губици	2010			
	б) Ставке које накнадно могу бити реклаификоване у Билансу успеха у будућим периодима				
	1. Добици или губици по основу прерачуна финансијских извештаја иностраног пословања				
334	а) добици	2011			
	б) губици	2012			

Група рачуна рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
335	2. Добици или губици од инструмената заштите нето улагања у инострано пословање				
	а) добаци	2013			
	б) губици	2014			
336	3. Добици или губици по основу инструмената заштите ризика (хеџинга) новчаног тока				
	а) добаци	2015			
	б) губици	2016			
337	4. Добици или губици по основу хартија од вредности расположивих за продају				
	а) добаци	2017			
	б) губици	2018		27.870	14.383
	I. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011 + 2013 + 2015 + 2017) - (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012 + 2014 + 2016 + 2018) ≥ 0	2019		19.692	33.665
	II. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012 + 2014 + 2016 + 2018) - (2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011 + 2013 + 2015 + 2017) ≥ 0	2020			
	III. ПОРЕЗ НА ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК ПЕРИОДА	2021		2.954	5.050
	IV. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2019 - 2020 - 2021) ≥ 0	2022		16.738	28.615
	V. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2020 - 2019 + 2021) ≥ 0	2023			
	В. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА				
	I. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2001 - 2002 + 2022 - 2023) ≥ 0	2024		27.943	43.831
	II. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2002 - 2001 + 2023 - 2022) ≥ 0	2025			
	Г. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК (2027 + 2028) = АОП 2024 ≥ 0 или АОП 2025 > 0	2026			
	1. Приписан већинским власницима капитала	2027			
	2. Приписан власницима који немају контролу	2028			

У Београду

Дана 20.04.2021. године

М.П.

Законски заступник

Алексић

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике ("Службени гласник РС", бр. 95/2014 и 144/2014)

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број	0	7	0	1	7	9	4	4	Шифра делатности	8	5	5	9	ПИБ	1	0	1	8	2	2	6	2	5
Назив ИНСТИТУТ ЗА СТРАНЕ ЈЕЗИКЕ АД БЕОГРАД																							
Седиште Господар Јованова 35, Београд																							

КОНСОЛИДОВАНИ ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ
за период од **01.01. до 31.12.2020. године**

- у хиљадама динара -

Редни број	ОПИС	Компоненте капитала					
		30		31		32	
		АОП	Основни капитал	АОП	Уписани а неуплаћени капитал	АОП	Резерве
1	2	3	4	5			
	Почетно стање претходне године на дан 01.01.2019.						
1.	а) дуговни салдо рачуна	4001		4019		4037	
	б) потражни салдо рачуна	4002	28.342	4020		4038	63.604
2.	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4003		4021		4039	
	б) Исправке на потражној страни рачуна	4004		4022		4040	
3.	Кориговано почетно стање претходне године на дан 01.01.2019.						
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (1а + 2а - 2б) ≥ 0	4005		4023		4041	
	б) кориговани потражни салдо рачуна (1б - 2а + 2б) ≥ 0	4006	28.342	4024		4042	63.604
4.	Промене у претходној 2019. години						
	а) промет на дуговној страни рачуна	4007		4025		4043	
	б) промет на потражној страни рачуна	4008		4026		4044	
5.	Стање на крају претходне године 31.12.2019.						
	а) дуговни салдо рачуна (3а + 4а - 4б) ≥ 0	4009		4027		4045	
	б) потражни салдо рачуна (3б - 4а + 4б) ≥ 0	4010	28.342	4028		4046	63.604
6.	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4011		4029		4047	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4012		4030		4048	
7.	Кориговано почетно стање текуће година на дан 01.01. 2020.						
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (5а + 6а - 6б) ≥ 0	4013		4031		4049	
	б) кориговани потражни салдо рачуна (5б - 6а + 6б) ≥ 0	4014	28.342	4032		4050	63.604
8.	Промене у текућој 2020. години						
	а) промет на дуговној страни рачуна	4015	2.764	4033		4051	2.964
	б) промет на потражној страни рачуна	4016	2.764	4034		4052	
9.	Стање на крају текуће године 31.12. 2020.						
	а) дуговни салдо рачуна (7а + 8а - 8б) ≥ 0	4017		4035		4053	
	б) потражни салдо рачуна (7б - 8а + 8б) ≥ 0	4018	28.342	4036		4054	60.640

Редни Број	ОПИС	Компоненте капитала					
		АОП	35	АОП	047 и 237	АОП	34
			Губитак		Откупљене сопствене акције		Нераспоређени добитак
	2		6		7		8
1.	Почетно стање претходне године на дан 01.01.2019.						
	а) дуговни салдо рачуна	4055		4073	6.049	4091	
	б) потражни салдо рачуна	4056		4074		4092	46.834
2.	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4057		4075		4093	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4058		4076		4094	
3.	Кориговано почетно стање претходне године на дан 01.01. 2019.						
	а) кориговани дуговни салдо рачуна ($1а + 2а - 2б \geq 0$)	4059		4077	6.049	4095	
	б) кориговани потражни салдо рачуна ($1б - 2а + 2б \geq 0$)	4060		4078		4096	46.834
4.	Промене у претходној 2019. години						
	а) промет на дуговној страни рачуна	4061		4079		4097	17.204
	б) промет на потражној страни рачуна	4062		4080		4098	32.420
5.	Стање на крају претходне године 31.12.2019.						
	а) дуговни салдо рачуна ($3а + 4а - 4б \geq 0$)	4063		4081	6.049	4099	
	б) потражни салдо рачуна ($3б - 4а + 4б \geq 0$)	4064		4082		4100	62.050
6.	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4065		4083		4101	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4066		4084		4102	
7.	Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01. 2020.						
	а) кориговани дуговни салдо рачуна ($5а + 6а - 6б \geq 0$)	4067		4085	6.049	4103	
	б) кориговани потражни салдо рачуна ($5б - 6а + 6б \geq 0$)	4068		4086		4104	62.050
8.	Промене у текућој 2020. години						
	а) промет на дуговној страни рачуна	4069		4087		4105	15.216
	б) промет на потражној страни рачуна	4070		4088	1.669	4106	26.421
9.	Стање на крају текуће године 31.12. 2020.						
	а) дуговни салдо рачуна ($7а + 8а - 8б \geq 0$)	4071		4089	4.380	4107	
	б) потражни салдо рачуна ($7б - 8а + 8б \geq 0$)	4072		4090		4108	73.255

Редни број	ОПИС	Компоненте осталог резултата					
		АОП	330	АОП	331	АОП	332
			Ревалоризационе резерве		Актуарски добици или губици		Добици или губици по основу улагања у власничке инструменте капитала
1	2		9		10		11
1.	Почетно стање претходне године на дан 01.01.2019.						
	а) дуговни салдо рачуна	4109		4127		4145	
	б) потражни салдо рачуна	4110		4128	2.064	4146	
2.	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4111		4129		4147	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4112		4130		4148	
3.	Кориговано почетно стање претходне године на дан 01.01. 2019.						
	а) кориговани дуговни салдо рачуна ($1а + 2а - 2б) \geq 0$	4113		4131		4149	
	б) кориговани потражни салдо рачуна ($1б - 2а + 2б) \geq 0$	4114		4132	2.064	4150	
4.	Промене у претходној 2019. години						
	а) промет на дуговној страни рачуна	4115	8.178	4133	357	4151	
	б) промет на потражној страни рачуна	4116	54.519	4134		4152	
5.	Стање на крају претходне године 31.12.2019.						
	а) дуговни салдо рачуна ($3а + 4а - 4б) \geq 0$	4117		4135		4153	
	б) потражни салдо рачуна ($3б - 4а + 4б) \geq 0$	4118	46.341	4136	1.707	4154	
6.	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4119		4137		4155	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4120		4138		4156	
7.	Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01. 2020.						
	а) кориговани дуговни салдо рачуна ($5а + 6а - 6б) \geq 0$	4121		4139		4157	
	б) кориговани потражни салдо рачуна ($5б - 6а + 6б) \geq 0$	4122	46.341	4140	1.707	4158	
8.	Промене у текућој 2020. години						
	а) промет на дуговној страни рачуна	4123		4141	486	4159	
	б) промет на потражној страни рачуна	4124		4142		4160	
9.	Стање на крају текуће године 31.12. 2020.						
	а) дуговни салдо рачуна ($7а + 8а - 8б) \geq 0$	4125		4143		4161	
	б) потражни салдо рачуна ($7б - 8а + 8б) \geq 0$	4126	46.341	4144	1.221	4162	

Редни број	ОПИС	Компоненте осталог резултата					
		АОП	333	АОП	334 и 335	АОП	336
			Добици или губици по основу удела у осталом добитку или губитку придружених друштава		Добици или губици по основу иностраног пословања и прерачуна финансијских извештаја		Добици или губици по основу хеџинга новчаног тока
1	2		12		13		14
	Почетно стање претходне године на дан 01.01.2019.						
1.	а) дуговни салдо рачуна	4163		4181		4199	
	б) потражни салдо рачуна	4164		4182		4200	
	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
2.	а) исправке на дуговној страни рачуна	4165		4183		4201	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4166		4184		4202	
	Кориговано почетно стање претходне године на дан 01.01. 2019.						
3.	а) кориговани дуговни салдо рачуна ($1a + 2a - 2б) \geq 0$	4167		4185		4203	
	б) кориговани потражни салдо рачуна ($1б - 2a + 2б) \geq 0$	4168		4186		4204	
	Промене у претходној 2019. години						
4.	а) промет на дуговној страни рачуна	4169		4187		4205	
	б) промет на потражној страни рачуна	4170		4188		4206	
	Стање на крају претходне године 31.12.2019.						
5.	а) дуговни салдо рачуна ($3a + 4a - 4б) \geq 0$	4171		4189		4207	
	б) потражни салдо рачуна ($3б - 4a + 4б) \geq 0$	4172		4190		4208	
	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
6.	а) исправке на дуговној страни рачуна	4173		4191		4209	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4174		4192		4210	
	Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01. 2020.						
7.	а) кориговани дуговни салдо рачуна ($5a + 6a - 6б) \geq 0$	4175		4193		4211	
	б) кориговани потражни салдо рачуна ($5б - 6a + 6б) \geq 0$	4176		4194		4212	
	Промене у текућој 2020. години						
8.	а) промет на дуговној страни рачуна	4177		4195		4213	
	б) промет на потражној страни рачуна	4178		4196		4214	
	Стање на крају текуће године 31.12. 2020.						
9.	а) дуговни салдо рачуна ($7a + 8a - 8б) \geq 0$	4179		4197		4215	
	б) потражни салдо рачуна ($7б - 8a + 8б) \geq 0$	4180		4198		4216	

Редни број	ОПИС	Компоненте осталог резултата		Укупан капитал [$\sum$ (ред 16 кол 3 до кол 15) - $\sum$ (ред 1а кол 3 до кол 15)] ≥ 0	Губитак изнад капитала [$\sum$ (ред 1а кол 3 до кол 15) - $\sum$ (ред 16 кол 3 до кол 15)] ≥ 0
		АОП	337 Добици или губици по основу ХОВ расположивих за продају		
1	2		15	16	17
1.	Почетно стање претходне године на дан 01.01.2019.				
	а) дуговни салдо рачуна	4217	17.824	4235	116.971
б) потражни салдо рачуна	4218				
2.	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика				
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4219		4236	4245
б) исправке на потражној страни рачуна	4220				
3.	Кориговано почетно стање претходне године на дан 01.01. 2019.				
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (1а + 2а - 2б) ≥ 0	4221	17.824	4237	116.971
б) кориговани потражни салдо рачуна (1б - 2а + 2б) ≥ 0	4222				
4.	Промене у претходној 2019. години				
	а) промет на дуговној страни рачуна	4223		4238	64.641
б) промет на потражној страни рачуна	4224	3.441			
5.	Стање на крају претходне године 31.12.2019.				
	а) дуговни салдо рачуна (3а + 4а - 4б) ≥ 0	4225	14.383	4239	181.612
б) потражни салдо рачуна (3б - 4а + 4б) ≥ 0	4226				
6.	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика				
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4227		4240	4249
б) исправке на потражној страни рачуна	4228				
7.	Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01. 2020.				
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (5а + 6а - 6б) ≥ 0	4229	14.383	4241	181.612
б) кориговани потражни салдо рачуна (5б - 6а + 6б) ≥ 0	4230				
8.	Промене у текућој 2020. години				
	а) промет на дуговној страни рачуна	4231	13.531	4242	4.063
б) промет на потражној страни рачуна	4232	44			
9.	Стање на крају текуће године 31.12.2020.				
	а) дуговни салдо рачуна (7а + 8а - 8б) ≥ 0	4233	27.870	4243	177.549
б) потражни салдо рачуна (7б - 8а + 8б) ≥ 0	4234				

У Београду

дана 20.04.2021. године

Законски заступник

Александар

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број: 07017944

Шифра делатности: 8559

ПИБ: 101822625

Назив ИНСТИТУТ ЗА СТРАНЕ ЈЕЗИКЕ АД БЕОГРАД

Седиште Господар Јованова 35, Београд

КОНСОЛИДОВАНИ ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ

За период од 01.01.2019. до 31.12.2020. године

- у хиљадама динара -

Позиција	АОП	Износ	
		Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
A. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ			
I. Приливи готовине из пословних активности (1 до 3)	3001	159.520	197.839
1. Продаја и примљени аванси	3002	147.900	196.133
2. Примљене камате из пословних активности	3003		
3. Остали приливи из редовног пословања	3004	11.620	1.706
II. Одливи готовине из пословних активности (1 до 5)	3005	128.076	165.305
1. Исплате добављачима и дати аванси	3006	13.219	26.236
2. Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи	3007	93.309	105.191
3. Плаћене камате	3008	404	6
4. Порез на добитак	3009	2.287	2.359
5. Одливи по основу осталих јавних прихода	3010	18.857	31.513
III. Нето прилив готовине из пословних активности (I-II)	3011	31.444	32.534
IV. Нето одлив готовине из пословних активности (II-I)	3012		
B. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА			
I. Приливи готовине из активности инвестирања (1 до 5)	3013	4.113	55.878
1. Продаја акција и удела (нето приливи)	3014		
2. Продаја нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	3015		
3. Остали финансијски пласмани (нето приливи)	3016		53.800
4. Примљене камате из активности инвестирања	3017	1.552	301
5. Примљене дивиденде	3018	2.561	1.777
II. Одливи готовине из активности инвестирања (1 до 3)	3019	85.552	88.727
1. Куповина акција и удела (нето одливи)	3020	1.748	21.697
2. Куповина нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	3021	93	530
3. Остали финансијски пласмани (нето одливи)	3022	83.711	66.500
III. Нето прилив готовине из активности инвестирања (I-II)	3023		
IV. Нето одлив готовине из активности инвестирања (II-I)	3024	81.439	32.849
B. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА			
I. Приливи готовине из активности финансирања (1 до 5)	3025	60.000	
1. Увећање основног капитала	3026		
2. Дугорочни кредити (нето приливи)	3027	60.000	

Позиција	АОП	Износ	
		Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
3. Краткорочни кредити (нето приливи)	3028		
4. Остале дугорочне обавезе	3029		
5. Остале краткорочне обавезе	3030		
II. Одливи готовине из активности финансирања (1 до 6)	3031	1.094	
1. Откуп сопствених акција и удела	3032	1.094	
2. Дугорочни кредити (одливи)	3033		
3. Краткорочни кредити (одливи)	3034		
4. Остале обавезе (одливи)	3035		
5. Финансијски лизинг	3036		
6. Исплаћене дивиденде	3037		
III. Нето прилив готовине из активности финансирања (I-II)	3038	58.906	
IV. Нето одлив готовине из активности финансирања (II-I)	3039		
Г. СВЕГА ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ (3001 + 3013 + 3025)	3040	223.633	253.717
Д. СВЕГА ОДЛИВ ГОТОВИНЕ (3005 + 3019 + 3031)	3041	214.722	254.032
Ђ. НЕТО ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ (3040 - 3041)	3042	8.911	
Е. НЕТО ОДЛИВ ГОТОВИНЕ (3041 - 3040)	3043		315
Ж. ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	3044	6.835	7.221
З. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕРАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	3045	16	41
И. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	3046	363	112
Ј. ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА (3042 - 3043 + 3044 + 3045 - 3046)	3047	15.399	6.835

У Београду

дана 20.04.2021. године

Законски заступник

М. Менисит

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике ("Службени гласник РС", бр. 95/2014 и 144/2014)

**ИНСТИТУТ ЗА СТРАНЕ ЈЕЗИКЕ А.Д БЕОГРАД
НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ
ИЗВЕШТАЈЕ ЗА 2020. ГОДИНУ**

1. Опште информације

Институт за стране језике АД Београд (У даљем тексту: *Друштво*) је основано 01.07.1953. године. Према критеријумима за разврставање из Закона о рачуноводству („Службени гласник РС“ бр. 73/2019) друштво је разврстано у МАЛО правно лице. Просечан број запослених у 2019. години је 97. (у 2018 - 99) Институт је матично правно лице. Институт је оснивач Више школе за енглески језик „ЕДУКАТ“ – у ликвидацији – 100%. Решењем Привредног суда у Београду Посл. Бр. I Фи-178/14 од 07. маја 2014. године отворен је поступак ликвидације над зависним друштвомн. Поступак ликвидације до дана израде финансијских извештаја за 2020. годину није окончан. У даљем тексту заједно Група.

Основна делатност којом се Матично друштво бави је образовање.

Седиште Матичног друштва је у Београду, улица Господар Јованова 35, са матичним бројем 07017944 и ПИБ-ом 101822625.

На дан 31. децембар 2020. године Група је имала 81 запослених (на дан 31. децембар 2019. године број запослених у Групи био је 97).

2. Основе за састављање финансијских извештаја

Изузев како је наведено ниже, финансијски извештаји Групе састављени су у складу са Међународним стандардима финансијског извештавања (МСФИ).

Група је саставила ове финансијске извештаје у складу са Законом о рачуноводству који захтева да финансијски извештаји буду припремљени у складу са свим МСФИ као и прописима издатим од стране Министарства финансија Републике Србије. Имајући у виду разлике између ове две регулативе, ови финансијски извештаји одступају од МСФИ у следећем:

- 1 „Ванбилансна средства и обавезе“ су приказана на обрасцу биланса стања. Ове ставке по дефиницији МСФИ не представљају ни средства ни обавезе.
- 2 Група је ове финансијске извештаје саставила у формату прописаном од стране Министарства финансија, који није у складу са захтевима МРС 1 – “Презентација финансијских извештаја.”

Састављање финансијских извештаја у складу са МСФИ захтева примену извесних кључних рачуноводствених процена. Оно, такође, захтева да Руководство користи своје просуђивање у примени рачуноводствених политика Групе. Области које захтевају просуђивање већег степена или веће сложености, односно области у којима претпоставке и процене имају материјални значај за финансијске извештаје обелодањени су у напомени 4.

2.1. Упоредни подаци

Упоредне податке и почетна стања чине подаци садржани у финансијским извештајима за 2019. годину.

3. Преглед значајних рачуноводствених политика

Основне рачуноводствене политике примењене за састављање ових финансијских извештаја наведене су у даљем тексту. Ове политике су конзистентно примењене на све приказане године, осим ако није другачије назначено.

3.1. Стална имовина

(а) Нематеријална улагања

Нематеријална улагања су средства која се могу идентификовати као немонетарна и без физичког обележја.

Као нематеријална улагања признају се и подлежу амортизацији нематеријална улагања која испуњавају услове прописане МРС 38 Нематеријална имовина, имају корисни век трајања дужи од годину дана и појединачна набавна цена у време набавке улагања је већа од просечне бруто зараде по запосленом у Републици, према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике.

Уколико нематеријално улагање не испуњава услове из става 2. овог члана признаје се на терет расхода периода у коме је настало.

Почетно мерење нематеријалних улагања врши се по набавној вредности или цени коштања.

Накнадно мерење након почетног признавања нематеријалних улагања врши се по трошковном моделу из МРС 38 Нематеријална имовина, односно по набавној вредности или цени коштања, умањеној за исправке вредности по основу кумулиране амортизације и обезвређења.

Амортизација нематеријалних улагања која подлежу амортизацији врши се применом пропорционалног метода у року од 5 година осим улагања чије је време утврђено уговором, када се отписивање врши у роковима који проистичу из уговора.

За нематеријална улагања са неограниченим веком трајања не обрачунава се амортизација.

Обрачун амортизације нематеријалних улагања врши се од почетка наредног месеца у односу на месец када је нематеријално улагање стављено у употребу.

Основицу за обрачун амортизације нематеријалних улагања чини набавна вредност, односно цена коштања умањена за преосталу вредност.

Преостала вредност нематеријалних улагања сматра се једнаком нули, осим када:

1) постоји уговорна обавеза трећег лица да откупи нематеријално средство на крају његовог преосталог века трајања, или

2) за то нематеријално средство, односно улагање постоји активно тржиште на којем се може одредити преостала вредност и то тржиште ће трајати и на крају века тог нематеријалног средства, односно улагања.

Накнадни издатак који се односи на нематеријално улагање након његове набавке или завршетка увећава вредност нематеријалног улагања ако испуњава услове да се призна као стално средство, тј. ако је век трајања дужи од годину дана и ако је вредност накнадног издатка виша од просечне бруто зараде по запосленом у Републици, према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике.

Накнадни издатак који не задовољава претходне услове исказује се као трошак пословања у периоду у којем је настао.

За накнадни издатак који увећава вредност нематеријалног улагања коригује се и набавна вредност.

Нематеријална улагања која су, према МСФИ 5 Стална имовина која се држи за продају и престанак пословања класификована као средства намењена продаји, на дан биланса исказују се као обртна средства и процењују се по нижој вредности између књиговодствене и фер (поштене) вредности умањене за трошкове продаје.

Основне стопе амортизације за поједина нематеријална улагања су следеће:

Назив	Стопа амортизације
Лиценце и апликациони програми	20%

(б) Некретнине, постројења и опрема

Почетно вредновање некретнина, постројења и опреме врши се по набавној вредности или по цени коштања.

Накнадно мерење некретнина, врши се по моделу ревалоризације, односно по поштеној вредности на дан ревалоризације, умањеној за укупну накнадну амортизацију и укупне накнадне губитке због обезвређења. Учесталост вредновања некретнина зависи од променљивости цена на

тржишту, а све у складу са одредбама МРС 16 *Некретнине, постројења и опрема*. Утврђивање фер вредности некретнина врши се у периоду од 3 до 5 година.

Накнадно мерење постројења и опреме врши се по трошковном моделу из МРС 16 *Некретнине, постројења и опрема*, односно по набавној вредности или цени коштања, умањеној за исправке вредности по основу кумулиране амортизације и обезвређења.

Амортизација некретнина, постројења и опреме се обрачунава пропорционалном методом током процењеног корисног века употребе средстава. Основицу за амортизацију некретнина, постројења и опреме чини поштена, односно набавна вредност умањена за преосталу вредност уколико постоји.

Корисни век трајања сваке појединачне некретнине, постројења и опреме преиспитује се периодично.

На крају пословне године процењује се да ли су некретнине, постројења и опрема обезвређени у складу са МРС 36 – Умањење вредности имовине.

Основне стопе амортизације за поједине групе некретнина, постројења и опреме су следеће:

Назив	Стопа амортизације
Грађевински објекти	1,5 – 4%
Опрема	5 – 20%
Намештај	10 – 12,5%

Основицу за обрачун амортизације некретнина, постројења и опреме чини набавна вредност, умањена за преосталу вредност.

Преостала вредност се процењује према вредностима на дан набавке.

Процену преостале вредности некретнине, постројења и опреме врши посебна комисија за процену преостале вредности коју образује директор предузећа.

Преостала вредност се утврђује и умањује основицу за обрачун амортизације у случају када постоји јасна политика предузећа да се средство отуђи пре истека рока трајања или када је вредност на крају периода коришћења средства (вредност опада) значајна.

Накнадни издатак који се односи на некретнину, постројење и опрему након његове набавке или завршетка, увећава вредност средства ако испуњава услове да се призна као стално средство, тј. ако је век трајања дужи од годину дана и ако је вредност накнадног издатка виша од просечне бруто зараде по запосленом у Републици, према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике.

Накнадни издатак који не задовољава претходне услове исказује се као трошак пословања у периоду у којем је настао. Такође, ако је накнадни издатак настао претежно по основу рада, потрошног материјала и ситнијих резервних делова тај издатак се исказује као текући трошак одржавања.

За накнадни издатак који увећава вредност нематеријалног улагања коригује се и набавна вредност.

Ако је век трајања уграђеног дела, признатог као накнадни издатак, различит од века трајања средства у које је уграђен, онда се тај део води као посебно средство и амортизује у току корисног века трајања.

Одстрањен део се расходује по процењеној вредности ако није могуће утврдити његову књиговодствену вредност.

Некретнине постројења и опрема који су, према МСФИ 5 *Стална имовина која се држи за продају и престанак пословања* класификовани као средства намењена продаји, на дан биланса исказују се као обртна средства и процењују се по нижој вредности између књиговодствене и фер (поштене) вредности умањене за трошкове продаје.

Улагања на туђим основним средствима (закупљеним) ради обављања делатности признају се и исказују се на посебном рачуну као основна средства под условом да су испуњени услови за признавање из става 1. овог члана. Амортизација улагања на туђим основним средствима врши се на основу уговореног века коришћења који је утврђен уговором са власником тих средстава.

(в) Инвестиционе некретнине

Инвестициона некретнина предузећа је некретнина (неко земљиште или зграда – или део зграде – или и једно и друго), коју (Институт као власник или корисник финансијског лизинга) држи ради остваривања зараде од издавања некретнине или ради увећања вредности капитала или ради и једног и другог, а не ради:

(а) употребе за производњу или снабдевања робом или пружање услуга или за потребе административног пословања; или

(б) продаје у оквиру редовног пословања.

Почетно мерење инвестиционе некретнине приликом стицања (набавке) врши се по набавној вредности или цени коштања. При почетном мерењу, зависни трошкови набавке укључују се у набавну вредност или цену коштања

Накнадни издатак који се односи на већ признату инвестициону некретнину приписује се исказаном износу инвестиционе некретнине ако испуњава услове да се призна као стално средство, тј. ако је век трајања дужи од годину дана и ако је вредност накнадног издатка виша од просечне бруто зараде по запосленом у Републици, према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике.

Накнадни издатак који не задовољава услове из става 3. овог члана исказује се као трошак пословања у периоду у којем је настао.

Након почетног признавања, накнадно мерење инвестиционе некретнине врши се по моделу поштене вредности, у складу са МРС 40 *Инвестиционе некретнине*. Поштена вредност инвестиционе некретнине је њена тржишна вредност. Поштена вредност мери се као највероватнија цена која реално може да се добије на тржишту, на дан биланса стања, у складу са дефиницијом поштене вредности.

Добитак или губитак настао због промене поштене вредности инвестиционе некретнине укључује се у нето добитак или нето губитак периода у којем је настао.

Инвестиционе некретнине не подлежу обрачуну амортизације.

г) Стална средства намењена продаји и пословања која престају

Институт признаје и исказује стално средство (или расположиву групу) као средство намењено продаји у складу са *МСФИ 5 Стална имовина која се држи за продају и престанак пословања* ако се његова књиговодствена вредност може првенствено повратити кроз продајну трансакцију, а не кроз наставак коришћења.

Да би средство било класификовано (признато) као стално средство намењено продаји, поред услова из става 1. овог члана који проистиче из дефиниције тог средства, потребно је да буду испуњени још и следећи услови:

– средство мора бити доступно за моменталну продају у свом тренутном стању;

– продаја средства мора бити јако вероватна у року од једне године од дана признавања као средства намењеног продаји. Овај услов подразумева да се сачини план продаје или донесе одлука о продаји средства и да се започне са тражењем купаца (јавна продаја, непосредни преговори са потенцијалним купцима и сл.). Да би продаја средства била јако вероватна мора постојати тржиште за то средство, а понуђена цена мора бити разумно утврђена, тако да омогућава продају средства у року од годину дана.

Средство које је отписано (амортизовано), односно средство чија је неотписана (садашња, односно књиговодствена) вредност безначајна неће бити призната као средство намењено продаји.

Стално средство које је признато као средство намењено продаји мери се (исказује) по нижем износу од: књиговодствене вредности и фер (поштене) вредности умањене за трошкове продаје.

Књиговодствена вредност је садашња вредност исказана у пословним књигама.

Фер (поштена) вредност је износ за који средство може да буде размењено, или обавеза измирена, између обавештених и вољних страна у независној трансакцији, тј тржишна вредност на дан продаје.

Трошкови продаје су трошкови који се могу директно приписати продаји средства и који не обухватају финансијске трошкове и трошкове пореза на приход. Трошкови продаје одмеравају се према садашњој висини, а не према висини која се очекује у моменту будуће продаје.

(д) Алат и ситан инвентар који се калкулативно отписује

Као стално средство признају се и подлежу амортизацији средства алата и ситног инвентара који се калкулативно отписује, чији је корисни век трајања дужи од годину дана и појединачна набавна цена у време набавке средства је већа од 2.000,00, а мање од просечне бруто зараде по запосленом у Републици према последњем објављеном податку Републичког органа надлежног за послове статистике.

Средства алата и инвентара која не задовољавају услове из става 1. овог члана исказују се као обртна средства (залихе).

(ђ) Резервни делови

Као стално средство признају се уграђени резервни делови, чији је корисни век трајања дужи од годину дана и појединачна набавна цена у време набавке већа од просечне бруто зараде по запосленом у Републици према последњем објављеном податку Републичког органа надлежног за послове статистике.

Такви резервни делови, по уградњи, увећавају књиговодствену вредност средства у које су уграђени.

Резервни делови који не задовољавају услове из става 1. овог члана, приликом уградње, исказују се као трошак пословања.

(е) Дугорочни финансијски пласмани

У оквиру дугорочних финансијских пласмана исказују се учешћа у капиталу зависних правних лица, учешћа у капиталу повезаних правних лица и учешћа у капиталу других правних лица и дугорочне хартије од вредности расположиве за продају. Такође, у оквиру дугорочних финансијских пласмана исказују се дугорочни кредити и зајмови зависним, повезаним и другим правним лицима, дугорочни кредити у земљи и иностранству, хартије од вредности које се држе до доспећа и остали дугорочни пласмани.

Наведени пласмани представљају финансијска средства која се приликом почетног признавања мере по њиховој набавној вредности која представља поштenu вредност надокнаде која је дата за њих. Трансакциони трошкови укључују се у почетно мерење свих финансијских средстава.

У посебним финансијским извештајима матичног предузећа, улагања у зависна предузећа која се обухватају у консолидованим финансијским извештајима, као и она која су искључена из консолидованих финансијских извештаја исказују се по методу набавне вредности.

Учешћа у капиталу придружених правних лица над чијим пословањем постоји значајан утицај (учешће у акцијама са правом гласа од 20% до 50%) и други услови дефинисани *MPC 28 Инвестиције у придружене ентитете* мере се према методу набавне вредности.

Хартије од вредности намењени продаји исказују се по фер (поштеној) вредности на дан састављања финансијских извештаја.

Хартије од вредности које се држе до доспећа исказују се по амортизованом трошку применом методе ефективне каматне стопе.

3.2. Обртна имовина

(а) Залихе

Залихе су средства (а) која се држе за продају у уобичајеном току пословања; (б) која су у процесу производње а намењене су за продају или (ц) у облику материјала или помоћних средстава која се троше у процесу производње или приликом пружања услуга. Залихе обухватају:

- 1) основни и помоћни материјал који ће бити искоришћени у процесу производње;
- 2) недовршене производе чија је производња у току;

3) готове производе које је произвело предузеће и

4) робу која је набављена и држи се ради препродаје, укључујући некретнине (земљиште, грађевинске објекте и остале некретнине) прибављене ради даље продаје.

Залихе материјала, недовршене производње, готових производа и робе, изузев залиха пољопривредних производа, рачуноводствено се обухватају у складу са *МРС 2 Залихе*.

Залихе материјала

Залихе материјала које се набављају од добављача мере се по набавној вредности или по нето продајној вредности, ако је нижа.

Залихе материјала који је произведен као сопствени учинак предузећа мере по цени коштања или по нето продајној вредности ако је нижа.

Набавну вредност или цену коштања залиха чине сви трошкови набавке, трошкови производње (конверзије) и други трошкови настали довођењем залиха на њихово садашње место и стање.

Трошкови набавке материјала обухватају набавну цену, увозне дажбине и друге порезе (осим оних које предузеће може накнадно да поврати од пореских власти као што је ПДВ који се може одбити као претходни порез), трошкове превоза, манипулативне трошкове и друге трошкове који се могу директно приписати набавци материјала. Попуст, рабати и друге сличне ставке одузимају се при утврђивању трошкова набавке.

Када се материјал производи као производ сопствене производње и даље користи у наредној фази процеса производње, његова процена врши се у висини трошкова производње тих залиха, а највише до нето продајне вредности тих залиха.

Материјал се отписује испод трошкова набавке, односно цене коштања и утврђује губитак због обезвређења ако се очекује да ће готови производи у које ће бити уграђен материјал бити продати по нето продајној цени нижој од цене коштања (трошкова производње) готових производа.

Као апроксимација за нето продајну вредност готових производа у које ће бити уграђен односни материјал, за сврхе утврђивања губитака због обезвређења, користи се трошак замене материјала, односно набавна цена или цена коштања тог или сличног материјала на дан утврђивања обезвређења.

Процену нето продајне вредности залиха материјала врши посебна комисија коју образује директор предузећа.

Обрачун излаза (утрошка) залиха материјала, врши се по методи просечне пондерисане цене.

Утврђивање пондерисане просечне цене врши се после сваког новог улаза материјала.

Залихе готових производа и недовршене производње

Залихе готових производа вреднују се по цени коштања или по нето продајној вредности, ако је нижа.

Цена коштања обухвата трошкове који су директно повезани са јединицама производа, као што је директна радна снага и директан материјал. Режијски трошкови признају се као расход периода у коме су настали.

Други трошкови укључују се у цену коштања залиха само у мери у којој су настали приликом довођења залиха на њихово садашње место и у садашње стање. На пример, у цену коштања залиха могу се укључити и непроизводни Режијски трошкови.

Трошкови који се не укључују у цену коштања залиха готових производа и који се признају на терет расхода су:

- а) неубичајено велико расипање материјала, радне снаге или други трошкови производње;
- б) трошкови складиштења (осим ако ти трошкови нису неопходни у процесу производње пре наредне фазе производње);
- ц) Режијски трошкови администрације који не доприносе довођењу залиха на садашње место и у садашње стање, и
- д) трошкови продаје.

Излаз залиха готових производа утврђује се по методи пондерисане просечне цене.

Нето продајна вредност залиха готових производа представља процењену продајну вредност умањену за процењене трошкове продаје.

Процењени трошкови продаје залиха готових производа, за потребе свођења ових залиха на нето продајну вредност, утврђују се на бази искуственог вишегодишњег учешћа ових трошкова у приходима од продаје.

Отписивање залиха готових производа врши се за сваку групу производа посебно.

Процену нето продајне вредности залиха готових производа врши посебна комисија коју образује Председник Надзорног одбора Групе.

Залихе робе

Залихе робе мере се по набавној вредности или по нето продајној вредности, ако је нижа.

Набавну вредност чини фактурна цена добављача, увозне дажбине и други порези (осим оних које предузеће може накнадно да поврати од пореских власти као што је ПДВ који се може одбити као претходни порез), трошкови превоза, манипулативни трошкови и други трошкови који се могу директно приписати стицању залиха робе. Попуст, рабати и друге сличне ставке одузимају се при утврђивању трошкова набавке робе.

Нето продајна вредност представља процењену продајну вредност умањену за процењене трошкове продаје.

Процењени трошкови продаје залиха робе, за потребе свођења ових залиха на нето продајну вредност, утврђују се на бази искуственог вишегодишњег учешћа ових трошкова у приходима од продаје робе.

Утврђивање нето продајне вредности врши се за сваку ставку залиха робе посебно.

Процену нето продајне вредности залиха робе врши посебна комисија коју образује Председник Надзорног одбора Групе.

Обрачун излаза (продаје) залиха робе, врши се по методи просечне пондерисане цене.

Просечна пондерисана цена се израчунава аутоматски после сваког улаза залиха.

Залихе робе воде се по продајним ценама, а обрачун разлике у цени врши се тако да вредност излаза робе и вредност робе на залихама буде исказана по методи просечне пондерисане цене.

Обрачун оствареног дела разлике у цени приликом свођења залиха робе са продајне цене на набавну цену врши се на нивоу сваке врсте робе.

(б) Финансијско средство

Финансијско средство је свако средство које је:

- готовина,
- инструмент капитала другог друштва,
- уговорно право:
  - примања готовине или другог финансијског средства од другог друштва или
  - размене финансијских средстава или финансијских обавеза с другим друштвом под условима који су потенцијално повољни; или
- уговор који ће бити или може бити измирен инструментима сопственог капитала Друштва и који је:
  - недериватни, за који Група јесте или може бити у обавези да прими променљив број инструмената сопственог капитала Групе; или
  - дериватни, који ће бити или може бити измирен другачије него разменом фиксног износа готовине или другог финансијског средства за фиксни број инструмената сопственог капитала Групе.

Сходно МСФИ 9 – Финансијски инструменти, финансијско средство се признаје када Група постане једна од страна на које се односе уговорне одредбе (права) финансијског инструмента. Куповина или продаја финансијског средства се евидентира коришћењем рачуноводственог

обухватања на датум измирења (датум када се средство испоручује ентитету или датум када ентитет испоручује средство).

Група престаје да признаје финансијско средство:

- када уговорна права на токове готовине од финансијског средства престану да важе; или
- пренесе финансијско средство и тај пренос се, услед пренетог, у значајној мери, ризика и користи од финансијског средства, квалификује као престанак признавања.

Ако, као резултат преноса, неко финансијско средство престане да се признаје у целини, али пренос има за резултат да Група добије ново финансијско средство или преузме нову финансијску обавезу, или обавезу за сервисирање, Друштво треба да призна ново финансијско средство, финансијску обавезу или обавезу сервисирања по фер вредности.

При престанку признавања финансијског средства у целини, разлика између његове књиговодствене вредности (одмерене на датум престанка признавања) и добијене накнаде (укључујући и свако ново добијено средство умањено за сваку преузету обавезу) треба да се призна у билансу успеха.

Група треба директно да смањи (отпише) бруто књиговодствену вредност финансијског средства када нема оправдана очекивања да ће повратити финансијско средство или неки његов део. Отпис представља догађај престанка признавања.

Финансијска средства се иницијално одмеравају по њиховој фер вредности, увећаној или умањеној, у случају финансијског средства које се не одмерава по фер вредности кроз биланс успеха, за трошкове трансакције које се могу директно приписати стицању или емитовању финансијског инструмента. У односу на изнето, разлика је у томе што се почетно признавање код потраживања од продаје одмерава по цени трансакције (осим у случају када је у продаји садржана значајна компонента финансирања).

Код накнадног одмеравања финансијског средства, релевантна је група у којој је Група класификовала финансијско средство, а што је условљено:

- пословним моделом Групе за управљање финансијским средствима и
- карактеристикама уговорних токова готовине финансијског средства.

Иначе, модел пословања Групе, који условљава класификацију финансијског средства, одређује се на нивоу који одражава како се групама финансијског средства управља заједно ради остваривања одређеног пословног циља. Отуда, модел пословања је питање чињенице, а не само тврдња. Модел пословања не зависи од планова руководства за појединачни инструмент. Сходно томе, овај услов не подразумева класификацију на бази инструмент по инструмент приступа, већ треба да буде одређен на вишем нивоу агрегирања. Међутим, Група може имати више модела за управљање финансијским средствима, тако да класификација сходно пословном моделу не мора да буде одређена на нивоу целе Групе.

Са аспекта накнадног вредновања, финансијско средство може да се класификује у следеће три групе:

- финансијско средство одмерено по амортизованој вредности,
- финансијско средство одмерено по фер вредности кроз остали укупан резултат и
- финансијско средство одмерено по фер вредности кроз биланс успеха.

А) Финансијско средство одмерено по амортизованој вредности карактерише:

- средство које се држи у оквиру пословног модела чији је циљ држање финансијског средства ради наплате уговорених токова готовине и
- услови уговора финансијског средства на назначене датуме узрокују токове готовине који су искључиво отплата главнице и камате на неизмирени износ главнице.

Повремене превремене продаје, или превремене продаје које нису вредносно значајне, нужно не подразумевају неадекватност класификације финансијског средства одмереног по амортизованој вредности.

У предметном контексту, који важи и у случају финансијског средства одмереног по фер вредности кроз остали укупни резултат:

- главница је фер вредност финансијског средства при почетном признавању (ако постоје периодичне исплате главнице, износ главнице може да се мења током века трајања финансијског средства) и
- камата се састоји из накнаде за временску вредност новца, за кредитни ризик повезан са неизмиреним износом главнице током одређеног временског периода, за друге основне ризике, трошкове позајмљивања и за профитну маржу.

Утврђивање амортизоване вредности одређује се применом ефективне каматне стопе, која дисконтује процењене будуће готовинске исплате или примања током очекиваног века трајања финансијског инструмента; док се приход од камате израчунава применом ефективне каматне стопе на бруто књиговодствену вредност финансијског средства осим за:

- кредитно обезвређена купљена или створена кредитно обезвређена финансијска средства (ефективна каматна стопа се примењује на вредност из почетног признавања) и
- финансијска средства која су накнадно постала кредитно обезвређена (ефективна каматна стопа се примењује на амортизовану вредност из накнадних извештаја).

Добици и губици се признају у билансу успеха при престанку признавања, кроз процес амортизације, или код признавања добитака или губитака од умањења вредности.

Б) Финансијско средство одмерено по фер вредности кроз остали укупни резултат карактерише:

- средство које се држи у оквиру пословног модела чији је циљ држање финансијског средства ради наплате уговорених токова готовине и продаја финансијских средстава (и једно и друго; и држање и продаја) и
- услови уговора финансијског средства на назначене датуме узрокују токове готовине који су искључиво отплата главнице и камате на неизмирени износ главнице.

Група има могућност да изврши неопозиви одабир при почетном признавању за одређене инвестиције у инструменте капитала (на пример, хартије од вредности класификоване као расположиве за продају), које би се, у супротном, одмеравале по фер вредности кроз биланс успеха, да презентује накнадне промене фер вредности у осталом укупном резултату. Када финансијско средство престане да се признаје, кумулативни добитак или губитак, претходно признат у осталом укупном резултату, рекласификује се из капитала у биланс успеха као корекција по основу рекласификације. Изузетак од наведеног одложеног признавања у билансу успеха се односи на курсне разлике (девизне добитке и губитке) и умањења вредности који нису последица текућих тржишних осцилација, већ се могу сматрати трајним обезвређењем; који се евидентирају у текућем резултату у моменту када настану.

- Ц) Финансијско средство одмерено по фер вредности кроз биланс успеха обухвата средства која нису класификована у претходне две групе. Ефекти вредновања и реализовани добитци и губици се признају у билансу успеха у периоду када су настали.

Најликвиднији облик финансијских средстава, који се одмерава по фер (номиналној) вредности је готовина. У оквиру ове групе, поред готовине (средства у благајнама, новчана средства на рачунима код пословних банака, депозити по виђењу, издвојена новчана средства за акредитиве и др.), исказују се и готовински еквиваленти, под којима се подразумевају, краткорочне (начелно, до 3 месеца), високо ликвидне инвестиције које се могу брзо конвертовати у познате износе готовине и које нису под утицајем значајног ризика промене вредности. Поред наведених, у оквиру финансијских средстава по фер вредности кроз биланс успеха исказују се и друга средства прибављена са намером да се продају у ближој будућности, односно финансијска средства чија је основна намена да се држе ради трговања (на пример, хартије од вредности којима се тргује).

Депозити по виђењу у Групи обухватају краткорочно орочене депозите (на период до годину дана) који се могу разорочити у било ком тренутку, док се у оквиру осталих финансијских пласмана обухватају краткорочно орочени депозити код којих разорочење није могуће у било ком тренутку.

Додатно, чак иако пословни модел и уговорени токови готовине финансијског средства усмеравају другачије одмеравање, Група може, при почетном признавању, неопозиво да означи финансијско средство као одмерено по фер вредности. Наведено је карактеристично за случај када се тиме елиминише или значајно смањује недоследност одмеравања или признавања (што се, понекад, назива „рачуноводствена неусаглашеност“), која би се иначе јавила услед одмеравања

средстава или обавеза или признавања добитака и губитака за та средства или обавезе по различитим основама.

Када Група мења модел свог пословања за управљање финансијским средствима, треба да рекласификује сва финансијска средства на која то утиче. Ако Група рекласификује финансијска средства, треба да примењује рекласификацију проспективно, од датума рекласификације.

Дивиденда се као финансијско средство признаје у билансу успеха када је:

- установљено право Групе да јој се исплаћује дивиденда,
- када је вероватно да ће се будуће економске користи повезане са дивидендом преливати у Групу и
- када износ дивиденде може поуздано да се одмери.

Финансијском средству је умањена вредност када се деси један или више догађаја који имају штетан утицај на процењене будуће токове готовине тог финансијског средства.

Докази да финансијско средство има умањену вредност су следећи:

- значајне финансијске потешкоће дужника,
- кршење уговора, као што је неиспуњење обавезе или кашњење у плаћању,
- репрограм дуга и друге повластице под условима на које Група у уобичајеним околностима не би пристало,
- висока вероватноћа банкрота или друге финансијске реорганизације дужника,
- нестанак активног тржишта за то финансијско средство због финансијских тешкоћа или
- куповина финансијског средства по великом попусту који одражава претрпљене кредитне губитке.

Могуће је да се неће идентификовати појединачни одвојени догађај, већ је комбиновани ефекат проузроковао обезвређење финансијског средства.

По питању средстава која се одмеравају по амортизованој вредности (зајмови и потраживања) и по фер вредности кроз остали укупни резултат, Група треба да призна умањење вредности, то јест да призна резервисање за очекиване кредитне губитке.

На сваки датум извештавања:

- ако се кредитни ризик значајно повећао од почетног признавања, Група треба да одмерава резервисање за губитке за финансијско средство по износу који је једнак очекиваним кредитним губицима током века трајања средстава; и
- ако се кредитни ризик није значајно повећао од почетног признавања, Група треба да одмерава резервисање за губитке за финансијско средство по износу који је једнак дванаестомесечним очекиваним кредитним губицима.

Група треба, на сваки датум извештавања, да процени да ли се кредитни ризик одређеног финансијског средства значајно повећао од почетка признавања, што, поред осталог, подразумева одмеравање очекиваних губитака од финансијског средства на начин који одражава:

- непристрасан и износ пондерисан вероватноћом који се утврђује вредновањем низа могућих исхода,
- временску вредност новца и
- разумне и поткрепљиве информације које су доступне без непотребних трошкова или напора на датум извештавања о претходним догађајима, тренутним условима и прогнозама будућих економских услова.

(в) Финансијске обавезе

Финансијска обавеза је свака обавеза која је:

- уговорно право:
  - достављања готовине или другог финансијског средства другом друштву; или
  - размењивања финансијских средстава или финансијских обавеза с другим друштвом према условима који су потенцијално неповољни за Групу; или
- уговор који ће бити или може бити измирен инструментима сопственог капитала Групе и који је:
  - недериватни, за који Група јесте или може бити у обавези да достави променљив број инструмената сопственог капитала Групе; или

- дериватни, који ће бити или може бити измирен другачије него разменом фиксног износа готовине или другог финансијског средства за фиксни број инструмената сопственог капитала Групе.

Сходно МСФИ 9 – Финансијски инструменти, финансијска обавеза се признаје када Група постане једна од страна на које се односе уговорне одредбе финансијског инструмента. Група престаје да признаје финансијску обавезу (или део финансијске обавезе) када је угашена, односно када је уговорна обавеза испуњена, отказана или је истекла.

Размена између постојећег зајмопримца и зајмодавца дужничких инструмената са у значајном мери различитим условима треба да се рачуноводствено обухвата као гашење првобитне финансијске обавезе и признавање нове. Слично изнетом, значајна измена услова постојеће (или дела) финансијске обавезе треба да се рачуноводствено обухвата као гашење првобитне финансијске обавезе и признавање нове. Разлика између књиговодствене вредности финансијске обавезе (или дела обавезе) која је угашена или пренета другој страни и плаћене надокнаде, укључујући и сва пренета неготовинска средства или преузете обавезе, треба да се признаје у билансу успеха.

Финансијска обавеза се иницијално одмерава по њиховој фер вредности, увећаној или умањеној, у случају финансијске обавезе која се не одмерава по фер вредности кроз биланс успеха, за трошкове трансакције које се могу директно приписати стицању или емитовању финансијског инструмента.

Са аспекта накнадног вредновања, уз мање изузетке (деривати, финансијске гаранције и др.), финансијска обавеза се одмеравају по амортизованој вредности, применом методе ефективне каматне стопе. Применом ове методе, Група идентификује накнаде које су саставни део ефективне каматне стопе финансијске обавезе (све наведено важи и за финансијско средство). Накнаде које су саставни део ефективне каматне стопе обухватају стартне накнаде (трошкови сервисирања, трошкови обраде кредитних захтева, уписивање залог, адвокатски трошкови и др.), провизије и др.

Група може, при почетном признавању (током времена се не врши рекласификација финансијске обавезе), да класификује финансијску обавезу као одмерену по фер вредности кроз биланс успеха: ако се тиме спречава рачуноводствена неусаглашеност због одмеравања средства, обавеза, прихода и/или расхода по различитим основама; и ако се групом финансијских средстава и обавеза управља и перформансе им се вреднују на бази фер вредности, сходно документованој стратегији управљања ризиком или инвестирања.

3.3. Ванбилансна средства и обавезе

Ванбилансна средства/обавезе укључују робу примљену у комисиону продају.

3.4. Резервисања

Резервисање, сходно МРС 37 - Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална имовина, представља обавезу неизвесног времена доспећа или износа која постоји на дан биланса.

Група признаје резервисање само ако су испуњена следећа три услова:

- када Група има садашњу обавезу (законску или изведену) као последицу прошлог догађаја;
- када је вероватно да ће одлив ресурса који представљају економске користи бити захтеван да се измири обавеза и
- када може да се направи поуздана процена износа обавезе.

Садашња обавеза може бити:

- А) законска, која проистиче из:
  - уговора (на основу експлицитних или имплицитних услова),
  - закона или
  - других видова примене закона;
- Б) изведена, која произилази из активности Групе када је:

- путем установљеног модела претходне праксе, објављених политика или довољно одређених текућих извештаја Група наговестила осталим странама да ће прихватити одређене обавезе; и
- као резултат тога, Група изазвала оправдано очекивање осталих страна да ће испунити те обавезе.

Суштина резервисања је да се формира само за обавезе настале из прошлих догађаја, које постоје независно од будућих радњи Групе. Отуда, резервисања се не признају за будуће пословне губитке.

За сврху признавања резервисања, сматра се да је вероватно да ће захтевано измиривање обавеза Групе проузроковати одлив ресурса који представљају економске користи, када је вероватније него да није, да ће одлив ресурса настати, то јест вероватноћа да ће измирење тих обавеза Групе проузроковати одлив ресурса је већа од вероватноће да неће.

Резервисања могу да се формирају по различитим основама, и то: за трошкове у гарантном року, за трошкове обнављања природних богатстава, за задржане кауције и депозите, за трошкове реструктурирања, за накнаде и друге бенефиције запослених, за трошкове судских спорова и по другим основама.

За процену резервисања по основу накнада и других бенефиција запослених, примењују се релевантне одредбе МРС 19 - Примања запослених. Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених укључују, на пример: резервисања за недоспеле отпремнине приликом редовног одласка у пензију и резервисања за отпремнине које се исплаћују као резултат одлуке Друштва да прекине рад неког запосленог пре уобичајеног датума пензионисања или одлуке запосленог да добровољно прихвати да је вишак, у замену за та примања.

Приликом одмеравања резервисања, износ признат као резервисање је најбоља процена издатака Групе захтеваних да се измири садашња обавеза на датум биланса стања. Другим речима, то је износ које би Група платила на датум биланса стања да се измири обавеза или да се та обавеза пренесе на трећу страну.

Резервисања за трошкове и ризике се прате по врстама, испитују се на датум сваког биланса стања и коригују тако да одражавају најбољу садашњу процену. Ако више није вероватно да ће одлив ресурса бити потребан за измирење обавезе, укида се резервисање. Укидање резервисања се врши у корист прихода.

Када је ефекат временске вредности новца значајан, износ резервисања представља садашњу вредност издатака Друштва за које се очекује да ће бити потребни за измирење обавезе. Приликом израчунавању садашње вредности се користе дисконтне стопе, то јест стопе пре опорезивања, које одражавају текуће тржишне процене временске вредности новца и ризике специфичне за обавезу.

Процену вредности, како за резервисања која се процењују на основу релевантних одредби МРС 37, тако и за резервисања која се процењују на основу релевантних одредби МРС 19, врше компетентне особе из или ван Групе.

3.5. Одложена пореска средства и одложене пореске обавезе

Порез на добит се рачуноводствено евидентира као збир:

- текућег пореза и
- одложеног пореза.

Текући порез је износ обавезе за платив (повратив) порез на добитак који се односи на опорезиви добитак (порески губитак) за период. Другим речима, текући порез је платив порез на добитак који је утврђен у пореској пријави за порез на добит, у складу са пореским прописима.

Одложени порез се испољава у виду:

- одложених пореских средстава или
- одложених пореских обавеза.

Одложена пореска средства су износи пореза на добитак надокнадиви у будућим периодима који се односе на:

- одбитне привремене разлике;
- неискоришћене пореске губитке пренете на наредни период и
- неискоришћени порески кредит пренет на наредни период.

Одбитне привремене разлике су привремене разлике које ће за резултат имати износе који се могу одбити при одређивању опорезивог добитка (пореског губитка) будућих периода када се књиговодствена вредност средства или обавезе надокнади или измири.

Одбитна привремена разлика је карактеристична за ситуације:

- када је књиговодствена вредност средства мања од пореске вредности (основице) средства и
- када је књиговодствена вредност обавезе већа од пореске вредности (основице) обавезе.

Пореска вредност (основица) средства је износ који ће моћи да се одбије за пореске сврхе од било каквих опорезивих економских користи које ће се улити у ентитет када се врши повраћај књиговодствене вредности тог средства.

Пореска вредност (основица) обавезе је њена књиговодствена вредност, умањена за било који износ који ће моћи да се одбије за пореске сврхе у погледу те обавезе у будућим периодима.

Одбитне привремене разлике настају у случајевима када је у билансима Групе, по одређеним основама, већ приказан расход, који ће се са пореског аспекта признати у наредним периодима. Типични случајеви када настају одбитне привремене разлике су следећи:

- пореска вредност средстава која подлежу амортизацији је већа од књиговодствене вредности средстава,
- са пореског аспекта нису призната поједина резервисања, која се признају у моменту искоришћења (на пример, поједина резервисања по МРС 19),
- са пореског аспекта није признато обезвређење имовине, које се признаје при отуђењу имовине (роба, материјал, инвестиционе некретнине и сл.),
- са пореског аспекта нису признати расходи, који се признају у периоду када су плаћени и др.

Одбитна привремена разлика утврђује се на датум биланса стања, након обрачуна рачуноводствене и пореске амортизације за пословну годину за коју се састављају финансијски извештаји.

Одложено пореско средство се не признаје ако је последица почетног признавања средстава или обавезе у трансакцији која није пословна комбинација и, у време трансакције, не утиче ни на рачуноводствени добитак ни на опорезиви добитак (порески губитак). Отуда, одложено пореско средство се не признаје за перманентне, сталне разлике, утврђене при почетном признавању.

Износ одложеног пореског средства утврђује се применом прописане стопе пореза на добит Групе (или од стране надлежних органа, саопштене пореске стопе за наредни период - очекивана стопа пореза на добит за период када се намирење очекује, односно за период када би одложена пореска средства могла да се искористе за умањење текућег пореза) на износ одбитне привремене разлике.

Ако је на крају претходне године привремена разлика била одбитна, по ком основу су призната одложена пореска средства, а на крају текуће године, по основу истих средстава, привремена разлика буде опорезива, врши се укидање претходно формираних одложених пореских средстава у целини, уз истовремено признавање одложених пореских обавеза у износу који је утврђен на датум биланса стања.

Одложено пореско средство по основу неискоришћених пореских губитака се утврђује применом прописане (или очекиване) стопе пореза на добит Групе на износ пореског губитка.

Одложена пореска средства по основу неискоришћеног пореског кредита признају се у висини неискоришћеног пореског кредита, без примене прописане (или очекиване) стопе пореза на добит Групе на тај износ.

Група признаје одложена пореска средства, по свим наведеним основама (одбитне привремене разлике, неискоришћени порески губици и неискоришћени порески кредит), само када је вероватно, и у мери у којој се очекује, да ће у будућем периоду бити расположивих опорезивих добитака за које ће се ова средства моћи искористити.

На крају пословне године, Група поново процењује непризната одложена пореска средства. Група признаје претходно непризнато одложено пореско средство у мери у којој је постало вероватно да ће будући опорезиви добитак омогућити повраћај одложеног пореског средства. Аналогно изнетом, Група смањује књиговодствену вредност одложеног пореског средства у мери у којој није више вероватно да ће постојати довољан опорезиви добитак који ће омогућити коришћење користи од целог или дела тог одложеног пореског средства.

Одложене пореске обавезе су износи пореза на добитак плативи у будућим периодима у односу на опорезиве привремене разлике.

Опорезиве привремене разлике су привремене разлике које ће за резултат имати опорезиве износе приликом одређивања опорезивог добитка (пореског губитка) будућих периода, када се књиговодствена вредност датог средства или обавезе надокнади или измири. Опорезива привремена разлика настаје у случајевима када је одређени расход, признат са пореског аспекта, док ће са књиговодственог аспекта бити признат у пословним књигама Групе тек у наредним периодима. По питању средстава која подлежу амортизацији, одложене пореске обавезе се признају увек када постоји опорезива привремена разлика између књиговодствене вредности средстава која подлежу амортизацији и њихове пореске основице. Опорезива привремена разлика настаје у случајевима када је књиговодствена вредност средстава већа од њихове пореске основице. Опорезива привремена разлика утврђује се на датум биланса стања, након обрачуна рачуноводствене и пореске амортизације за пословну годину за коју се састављају финансијски извештаји. Износ одложене пореске обавезе утврђује се применом прописане (или очекиване) стопе пореза на добит Групе на износ опорезиве привремене разлике.

На сваки датум биланса стања се одложене пореске обавезе свде на износ утврђен на основу привремене разлике на тај дан. Ако је на крају претходне године привремена разлика била опорезива, по ком основу су признате одложене пореске обавезе, а на крају текуће године, по основу истих средстава, привремена разлика буде одбитна, врши се укидање претходно формираних одложених пореских обавеза у целини, уз истовремено признавање одложених пореских средстава Групе у износу утврђеном на датум биланса стања.

Одложене пореске обавезе могу да се признају и по другим основама за које се у Групи утврди да ће износи пореза на добитак бити плативи у будућим периодима у односу на опорезиве привремене разлике.

Одложене пореске обавезе се признају за све опорезиве привремене разлике, осим:

- ако нису последица почетног признавања гудвила или
- ако не настају из почетног признавања средстава или обавезе у трансакцији која није пословна комбинација и, у време трансакције, не утиче ни на рачуноводствени добитак ни на опорезиви добитак (порески губтак).

Одмеравање одложених пореских средстава и одложених пореских обавеза произилази из начина на који Група очекује, на крају сваког извештајног периода, да у будућности поврати или измири књиговодствену вредност својих средстава и обавеза. Суштински, постоје два основна начина за намирење књиговодствене вредности средстава и обавеза, и то:

- продаја и
- коришћење.

Одложена пореска средства и одложене пореске обавезе се признају на идентичан начин како су признати у финансијским извештајима Групе, односно:

- ако су трансакције и други догађаји признати у билансу успеха (добит или губитак), сви повезани порески ефекти се признају у билансу успеха;
- а ако су признати у укупном осталом резултату, или директно на капиталу, идентично је место признавања пореских ефеката.

Поред утврђивања нето стања одложених пореза (средства или обавезе), утврђују се и разлике у односу на биланс стања претходне године. Уз уважавање корекција за одложене порезе који се директно књиже на капиталу (ревалоризационе резерве и нераспоређени добитак), одложени порези се испољавају у виду:

- одложених пореских расхода периода и
- одложених пореских прихода периода.

Одложени порески расходи периода настају када се у билансу стања текуће, у односу на биланс стања претходне године, повећавају одложене пореске обавезе или смањују одложена пореска средства.

Одложени порески приходи периода настају када се у билансу стања текуће, у односу на биланс стања претходне године, смањују одложене пореске обавезе или повећавају одложена пореска средства.

Приликом израчунавања одложених пореза, апстрахује се концепт временске вредности новца, што има за последицу да се одложена пореска средства и одложене пореске обавезе не дисконтују.

3.6. Државна давања и државна помоћ

Државна давања и помоћ могу бити у облику:

- државна помоћ су мере предузете од стране државе с намером да пружи економску корист специфичну за Групу ако испуњава одређене критеријуме.
- државна давања представљају помоћ државе у облику преноса ресурса Групи по основу испуњених извесних услова у прошлости или будућности који се односе на пословне активности друштва.
- давања повезана са средствима су државна давања за која је примарни услов да Група које има право да прими давање треба да набави, изгради или на други начин прибави дугорочна средства. Могу бити приписани и секундарни услови који ограничавају врсту или локацију средстава или периоде у току којих средства треба прибавити или поседовати.
- давања повезана са приходима су друга државна давања, осим давања повезаних са средствима.

Државна давања, укључујући немонетарна давања по фер вредности, се не признају све док не постоји оправдана увереност:

- да ће се Група придржавати услова повезаних са давањима; и
- да ће давање бити примљено.

Државно давање се признаје на систематској основи у билансу успеха током периода у којима Група признаје као расход повезане трошкове које треба покрити из тог давања.

Државно давање које се прима као надокнада за настале расходе или губитке или у сврху пружања директне финансијске подршке Групи са којом нису повезани будући трошкови се признаје у билансу успеха периода у којем се прима.

Немонетарна државна давања (у облику преноса немонетарних средстава, као што су земљиште или други ресурси, који се дају на коришћење друштву) признају се по фер вредност немонетарних средстава. (Алтернативни начин је да се и средства и давања евидентирају по номиналној вредности.)

Државна давања повезана са средствима, укључујући немонетарна давања по фер вредности, исказују се у билансу стања као одложени приход по основу давања који се на систематској основи признаје у билансу успеха током века трајања средства.

Давања повезана са приходима се признају у оквиру осталих прихода у билансу успеха.

Државно давање које постане повративо се рачуноводствено обухвата као промена рачуноводствене процене у складу са МРС 8 Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке. Повраћај давања повезаних са приходима се најпре пребија са неамортизованим одложеним задужењем признатим по основу давања. Износ повраћаја који превазилази одложено задужење или уколико такво задужење уопште не постоји, се одмах признаје у билансу успеха. Повраћај давања повезаних са средствима се признаје као повећавање књиговодствене вредности средства или као смањивање салда одложених прихода за износ отплате. Кумулативна додатна амортизација која би на тај датум, да није било давања, била призната у билансу успеха, се одмах признаје у билансу успеха.

3.7. Приходи и расходи

Приходи обухватају приходе од уобичајених активности Групе и добитке. Приходи од уобичајених активности су приходи од продаје робе, производа и извршених услуга, приходи од активирања учинака, приходи од субвенција, дотација, регреса, компензација и повраћаја дажбина по основу продаје робе, производа и извршених услуга, приходи од доприноса и чланарина и други приходи који су обрачунати у књиговодственој исправи, независно од времена наплате.

Приходи од уговора са купцима

Најзначајнији део прихода произилази из уговора са купцима. **Основно начело Стандарда** који се бави овим пословним аспектом (МСФИ 15 - Приходи од уговора са купцима) је признавање прихода због преноса добара (робе, производа) и услуга купцима у износу који одражава накнаду коју Друштво (продавац) очекује да има право у замену за та добра и услуге. У делокругу овог Стандарда не спада (не сматра се приходом), немонетарна размена субјеката који обављају сличну делатност, да би се, примера ради, лакше задовољили захтеви купаца на различитим локацијама (на пример, размена исте робе на две локације, чиме се, због локалитета купаца, остварује обострана уштеда у транспортним трошковима).

Начелни принцип књиговодственог евидентирања је појединачно посматрање сваког засебног уговора. Осим начелног принципа, могуће је и:

- сужавање фокуса - један обрачун за више уговора; и
- проширење фокуса - више обрачуна за један уговор.

Сужавање фокуса подразумева да се два или више различитих уговора, склопљених у исто или приближно исто време са истим купцем (или повезаним странама купца), обрачунавају као један уговор.

За наведени приступ неопходно је испуњење једног од следећих услова:

- уговори су договорени у пакету с јединственим комерцијалним циљем (на пример, с једне стране, продаја робе малопродаји и, с друге стране, фактуре малопродаје о излагању на рафовима; треба евидентирати у нето износу),
- износ накнаде која се треба платити у оквиру једног уговора зависи од цене или извршења другог уговора или
- роба и услуге обећани у оквиру различитих уговора (или нека роба или услуге обећане у сваком од уговора) представљају јединствену обавезу извршења.

Проширење фокуса подразумева аналитичко посматрање разноврсних врста прихода који произилазе из једног уговора и примењује се када је појединачан уговор хибридан, на начин да се роба и услуга која је обећана купцу разликује.

Различитост је основ за третман **засебних обавеза извршења.**

Дакле, ако су роба или услуге различите онда се њихова испорука може посматрати одвојено, као засебне обавезе извршења (потрошачка роба, роба са једноставном инсталацијом, мобилни уређај итд.), а ако нису, онда се посматрају интегрално, као јединствена обавеза извршења (уговори о изградњи, сложене инсталације, прилагођена софтверска решења и др.).

Да би се сматрало да се обећана добра и услуге купцима разликују, неопходно је да буду испуњена следећа два услова:

- купац може остварити корист од добра или услуге саме по себи или заједно с другим ресурсима који су купцу доступни (ако се добро може конзумирати, продати за износ који је већи од вредности отпада или, невезано од других уговорних обавеза, држати на други начин којим се остварују економске користи) и
- уговорна обавеза да ће се пренети баш то добро или услуга није условљена са другим уговорним обавезама, што је карактеристично када:
  - а) Група не пружа значајну услугу интегрисања добра или услуга са другим добрима и услугама обећаним у оквиру уговора,
  - б) добра или услуга значајно не мења нити прилагођава друга добра или услугу обећану у уговору (није карактеристична „кастомизација“) и
  - ц) добра или услуга нису значајно условљена или повезана са другим добром или услугом обећаном у уговору.

Један од аргумената да се добра и/или услуге могу третирати одвојено је да Група или неко други редовно одвојено продаје, засебно посматрана, уговорена добра (услуге).

Да би се одређени уговор сматрао уговором са купцем неопходна је испуњеност следећих пет услова:

- стране у уговору су одобриле уговор (писмено, усмено или у складу са другом обавезујућом праксом) и обавезале се да испуне своје обавезе (уговор проузрокује остварива – извршна права и обавезе),
- Група може идентификовати право сваке стране у контексту добра или услуге које се преносе (прецизирана су права и обавезе сваке стране),
- Група може идентификовати услове плаћања за добра или услуге које се преносе,
- садржина уговора је комерцијална (као последица реализације уговора, очекује се промена ризика, временског оквира или будућих новчаних токова Групе) и
- Група ће вероватно („вероватније него да неће“) наплатити накнаду на коју ће имати право за испоручена добра или услугу (при оцени вероватноће наплате треба узети у обзир способности и намеру купаца да плате одређени износ, који може бит мањи од уговорене цене, ако је накнада променљива, јер ентитет очекује да се купцима понуди попуст на цену).

Када нису испуњени горе наведени услови, а Група прими накнаду (на пример, аванс), накнада се признаје као приход само ако је испуњен један од следећа два услова:

- Група нема преосталих обавеза у погледу преноса добара или услуга купцу и цела, или суштински цела, накнада обећана од стране купца је примљена од стране Групе и неповратна је; или
- уговор је раскинут, а накнада која је примљена од купца је неповратна.

У супротном, Група примљену накнаду (аванс) евидентира као обавезу.

Клаузуле о раскиду уговора су врло релевантне, јер се не сматра да уговор постоји ако свака уговорна страна има једнострано оствариво право да раскине уговор, који је, истовремено, у целости неизвршен, без обавезе компензације другој страни.

Уговор се сматра неизвршеним ако:

- Група још није купцу испоручила обећану робу или услуге и
- Група није примила и нема право да прими накнаду у замену за обећану робу или услуге.

У контексту **трошкова уговора**, разликују се:

- Трошкови стицања (закључивања) уговора и
- Трошкови извршења уговора.

Трошкове стицања уговора са купцем треба признати као имовину ако Група очекује да ће кроз уговор повратити те трошкове. То су такозвани инкрементални трошкови стицања уговора, који не би настали да уговор није потписан (на пример, посредничка провизија). Као практично решење, Група може ове трошкове признати као расход у периоду када настану, ако је амортизација имовине коју би Група признала краћа од годину дана.

За разлику од наведених, трошкове стицања уговора који би настали независно од тога да ли је потписан уговор, треба признати као расход у моменту када они настану.

Трошкови извршења уговора, осим ако нису у делокругу неког другог Стандарда (МРС 2 - Залихе, МРС 16 - Некретнине, постројења и опрема), када се обухватају сходно захтевима тих Стандарда, признају се као имовина само ако су испуњени следећи услови:

- знају се на који се уговор (постојећи или очекивани) односе,
- услед трошкова се стварају или побољшавају ресурси Групе који ће се користити за испуњење обавезе извршења у будућности и
- очекује се поврат тих трошкова.

У оквиру трошкова извршења уговора спадају следеће врсте трошкова: трошкови директног рада, директан материјал (на пример, материјал који се користи за пружање обећане услуге купцу), трошкови надзора, осигурање и амортизација средстава која се користе за извршење уговора и др.

За разлику од наведених, постоје и трошкови које треба обрачунати као расход, у моменту када настану, као што су: општи и административни трошкови, трошкови материјала, радне снаге и других ресурса потребних за испуњење уговора који нису садржани у цени уговора, трошкови који се не односе на испуњене обавезе извршења, трошкови код којих се не може јасно утврдити на шта се односе и др.

Трошкови стицања уговора са купцима и трошкови извршења уговора који су признати као имовина, треба да се амортизују на системској основи, сходно преносу на купца робе или услуга на које се имовина односи. Током испуњења уговора треба вршити процене и нове околности третирати као промену рачуноводствене процене сходно МРС 8.

Основни принцип за примену МСФИ 15 може се поделити у 5 корака одлучивања:

- А) Утврдити уговорне обавезе са купцима,
- Б) Утврдити засебне обавезе испоруке у уговору (уговорима),
- Ц) Утврдити цену трансакције,
- Д) Расподелити цену трансакције на обавезе извршења у уговору и
- Е) Признати приход када се испуни уговорна обавеза.

А) Утврђивање укупних уговорних обавеза

Први корак је утврђивање шта се све сматра уговорном обавезом Групе према купцу (и обратно). У зависности од уговора, Група може са купцем да договори:

- продају робу коју Група производи,
- препродају робе купљене од стране Групе,
- пружање разноврсних услуга,
- конструисање, производњу или развој имовине у име купца и сл.,
- давање лиценце, могућност куповине додатних роба и услуга и др.

Уговорна обавеза не укључује (припремне) активности (административне и сл.), које Група мора да предузме за извршење уговора, те не представљају обавезу извршења.

Приликом утврђивања обавеза треба узети у обзир, како експлицитне обавезе (садржане у уговору), тако и имплицитне обавезе (обавезе које произилазе из пословне праксе).

Б) Утврђивање засебних уговорних обавеза

У другом кораку, неопходно је утврдити све засебне (различите, дистинктивне) обавезе извршења, а што је условљено фокусом посматрања. Ако нису испуњени услови да се уговор сматра хибридни на начин да садржи различите обавезе извршења (може се остварити парцијална корист од поједине робе/услуге и обећање о испоруци те робе/услуге Група може посматрати независно од других обећања), сву робу/услуге у уговору треба обрачунати као једну обавезу извршења.

Ц) Утврђивање цене трансакције

При утврђивању цене трансакције (које се расподељује на обавезе извршења), требају се узети у обзир уговорени услови, али и уобичајена пословна пракса. Цена, која може бити у фиксном и/или променљивом износу, одражава износ накнаде на који Група очекује да ће остварити право у замену за пренос обећаних добара или услуга купцу. Цена се евидентира без прилива прикупљених за рачун трећих страна (на пример, без ПДВ).

За сврху, иницијалног, одређивања цене трансакције, претпоставља се да ће добро или услуга бити пренете на купца као што је обећано, односно да се уговор неће отказати или мењати.

Приликом утврђивања цене трансакције нарочито се требају узети у обзир следеће ставке:

- Променљиве накнаде (треба извршити процену очекиване накнаде):
  - ако накнада која се наводи у уговору може бити различита треба се проценити накнада на коју ће се остварити право (на основу примена метода очекиване вредности - пондерисањем вредности са вероватноћама; или сходно највероватнијем очекиваном износу; с тим што одабрану методу треба

- применити на цели уговор када се процењује утицај неизвесности на износ променљиве накнаде);
- код продаје са правом поврата (новчано рефундирање, право на друга добра и др.), приходи се не признају за добра чији се поврат очекује;
- Уобичајени фактори који чине накнаду варијабилном су: бонуси, пенали, количински рабати, дисконти итд;
  - Ограничавајуће процене променљиве накнаде:
- у случају неизвесности, цену трансакције треба признати само у мери у којој се очекује да неће доћи до значајног сторнирања претходно признатог прихода;
  - Значајне компоненте финансирања у уговору:
- Група треба прилагодити обећани износ накнаде сходно учинку временске вредности новца, са циљем признавања прихода у износу који одражава цену коју би купац платио за обећану робу или услугу, под претпоставком да је ту робу или услугу платио у моменту преноса на купца (сходно наведеном захтеву, одредити дисконтну стопу);
- Група не мора прилагодити износ накнаде код краткорочних потраживања (када од момента преноса робе или услуга до наплате протекне мање од 12 месеци);
- ефекти финансирања се приказују одвојено (кроз финансијске приходе и расходе) од ефеката по основу уговора са купцима (пословни подбиланс);
  - Неновчане (немонетарне) накнаде:
- ако се део или цело плаћање врши у облику који није новац, те неновчане накнаде се мере по фер вредности (ако те вредности варијају, на пример, варирање промене у цени удела који треба да се прими као надокнада; поступак је исти као и код других аспеката променљиве надокнаде);
- ако је тешко проценити фер вредност неновчане накнаде, онда се приход признаје сходно самосталној цени робе или услуге која је обећана купцу;
- ако купац доприноси испуњењу обавезе Групе датим добром/услугом (материјал, опрема или рад) и ако Група стиче контролу над допринетим добрима/услугама, рачуноводствено евидентирање је идентично као и код неготовинских накнада примљеним од купца;
- Накнаде које се плаћају купцу:
- начелно, Група треба обрачунати накнаде које се плаћају купцу као смањење цене трансакције (смањење прихода);
- ако је накнада која се плаћа купцу за добро или услугу која се разликује, односно може се јасно идентификовати корист од добра/услуге, онда се куповина од купца третира као да се ради о било ком другом добављачу.

По питању променљиве накнаде, ограничавајуће процене променљиве накнаде и очекиваног поврата, на крају сваког извештајног периода, Група треба да ажурира претпоставке како би веородостојно одражавале постојеће (измењене) околности.

Д) Расподела цене трансакције

Приликом расподеле цене трансакције, циљ је да Група цену трансакције расподели на сваку обавезу извршења у износу који Група очекује да ће имати право у замену за пренос обећане робе или услуга на купца. Разумљиво, у случају једне обавезе извршења, нема расподеле цене трансакције.

Расподела цена трансакције се врши на основу самосталних продајних цена. То је цена по којој би Група одвојено (засебно) продала купцу уговорено добро или услугу. При одређивању ове вредности, ако није директно уочљива, треба узети у обзир све релевантне информације (тржишни фактори, фактори специфични за Групу и за конкретног купца и др.).

Када самостална продајна цена није уочљива, као практичну могућност за процену самосталних продајних цена, могуће су следеће методе процене самосталних продајних цена:

- Коригована тржишна процена - проценити цену коју би купац платио за одређену робу и услугу сходно тржишним условима (анализа конкурентских цена и др.);
- Очекивани трошкови увећани за профитну маргину - увећање трошкова за адекватну маржу за конкретна добра или услугу; и
- Резидуални приступ - укупна цена умањена за самосталне продајне цене осталих добара или услуга.

Признавање прихода

Приход се признаје када се испуни обавеза извршења. Та обавеза је извршена **када (или у мери којој) купац стекне контролу над имовином**. Контрола над имовином се односи на способност усмеравања њене употребе и остваривања готово свих преосталих користи од те имовине. Додатно, контрола укључује способност спречавања да други управљају коришћењем имовине и да остварују користи од исте. Користи од имовине су новчани токови (увећање прилива или смањење одлива) који се могу остварити коришћењем имовине за производњу добара или пружање услуга, за увећање вредности друге имовине, за измирење обавеза или смањење трошкова; продајом или разменом имовине, давањем у залог итд.

Код испоруке након плаћања (“Фактуриши и чувај” - “Билл анд Холд” трансакције), где Група задржава физичко власништво над робом, тако што их не контролише, већ пружа услуге чувања имовине купца, за признавање прихода, поред осталог, потребно је следеће: разлог за склапање споразума о испоруци након наплате мора бити значајан (на пример, купац је тражио одлагање испоруке), за добра се мора одвојено утврдити да припадају купцу, добро тренутно мора бити спремно за физички пренос купцу и продавац не сме имати способност коришћења добра или њиховог усмеравања на другог купца.

Обавеза извршења се може испунити:

- током времена или
- у једном моменту.

Обавеза извршења током времена подразумева да:

- купац истовремено прима и употебљава користи које произилазе из извршења Групе, док Група обавља извршење (на пример, услуге чишћења),
- извршење субјекта ствара или побољшава имовину (на пример, радови у току) коју купац контролише током стварања или побољшања имовине, или
- извршење Групе не производи имовину која за Групу има алтернативну намену (преусмеравањем имовине за другу намену, на пример, продаја другом купцу; што се утврђује у моменту склапања уговора и не ревидира се током трајања уговора) и Група има оствариво право на исплату до одређеног датума (сходно уговореним условима и прописима који се односе на конкретан уговор).

За сваку обавезу извршења која се испуњава током времена, Група треба да призна приход настао током времена, мерећи напредак према потпуном испуњењу обавезе извршења. Група примењује исту методу мерења напретка за сваку поједину обавезу извршења која се испуњава током времена и ту методу доследно примењује на сличне обавезе у сличним околностима. При примени метода мерења постигнутог напретка, Група искључује из мерења сву робу или услуге за које Група не преноси контролу на купца.

За признавање прихода током времена могу се користити:

- а) Излазне методе (сходно вредности коју добра или услуге пренесене до одређеног датума имају за купца; на пример, број произведених или испоручених јединица у односу на укупно уговорени износ јединица; као практично средство, ако Сруштво има право на накнаду у износу који је сразмеран вредности коју за купца имају добра или услуге које су завршене или испоручене до тада, приход може да се призна у износу који Група има право да фактурише; и
- б) Улазне методе (приход се признаје на основу инпута које Група улаже ради испуњења уговорне обавезе).

Одабир метода не може бити јединствен за све случајеве, већ га, сходно релевантним карактеристикама самог уговорног односа са купцем, треба прилагодити на начин да најбоље одражава реално стање и фер презентацију.

Са практичног аспекта, при примени улазних метода, ако су напори и инпути Групе равномерно распоређени током читавог периода извршења обавеза, може бити прикладно да Група призна приход на праволинијској основи.

Понекад (на пример, у раним фазама уговора) Група, због немања поузданих информација за примену одговарајућих метода мерења напретка, није у могућности да разумно мери обавезу извршења, али минимум очекује да поврати трошкове настале као последица испуњавања обавезе

извршења. Тада приход треба признати у висини насталих трошкова, све док не постане разумно мерити обавезу извршења.

Група треба, током времена, да ажурира мерење напретка, сходно променама околности, како би приказао све промене исхода обавезе извршења. Промена у мерењу постигнутог напретка се рачуноводствено третира и евидентира као промена рачуноводствене процене сходно МРС 8.

Ако се обавеза извршења не испуњава током времена, тада Група ту обавезу испуњава у тачно одређеном моменту. **Код обавезе извршења у тачно одређеном моменту**, при признавању прихода, треба узети у обзир и карактеристике преноса контроле, као што су:

- Група има садашње право на плаћање за имовину,
- купац има законско власништво над имовином (законско власништво може да укаже да купац има способност да стекне суштински све економске користи од коришћења имовине),
- Група је пренео физичко власништво над имовином коју је купац прихватио (са примањем имовине, нарочито ако је доказиво да су пренета добра у складу са спецификацијом, требало би повезати могућност стицања економских користи; испорука у пробном периоду или при евалуацији се не сматра преносом контроле),
- купац сноси значајне ризике и користи произашле из власништва и др.

Код прве примене МСФИ 15 - Приход од уговора са купцима, Група користи модификовану ретроспективну примену.

Добици представљају друге ставке које задовољавају дефиницију прихода и могу, али не морају да проистекну из уобичајених активности Института. Добици представљају повећања економских користи и као такви по природи нису различити од прихода. Добици се приказују на нето основи, након умањења за одговарајуће расходе.

Расходи обухватају трошкове који проистичу из уобичајених активности Групе и губитке. Трошкови који проистичу из уобичајених активности предузећа укључују расходе директног материјала и робе и друге пословне расходе (трошкови осталог материјала, производне услуге, резервисања, амортизација, нематеријални трошкови, порези и доприноси правног лица независни од резултата, бруто зараде и остали лични расходи), независно од момента плаћања.

Губици представљају друге ставке које задовољавају дефиницију расхода и могу, али не морају, да проистекну из уобичајених активности Института. Губици представљају смањења економских користи и као такви нису по својој природи различити од других расхода.

Фер вредност

Фер вредност сходно МСФИ 13 – Одмеравање фер вредности је цена која би била добијена за продају имовине, или плаћена за пренос обавезе у редовној трансакцији између учесника на тржишту на датум одмеравања; уз претпоставку да учесници делују у свом најбољем економском интересу. Фер вредност је на тржишту засновано одмеравање, а не одмеравање засновано на специфичном друштву.

Одмеравање фер вредности врши се за конкретну имовину или обавезу, узимајући у обзир карактеристике имовине или обавезе које би учесници на тржишту узели у обзир приликом одређивање цене. То су, на пример, следеће карактеристике:

- стање и локације имовине и
- ограничења, ако постоје, за продају и коришћење имовине.

Одмеравање фер вредности се ради под претпоставком да се трансакција продаје имовине или преноса обавезе одвија или:

- на примарном тржишту за имовину или обавезу или
- у одсуству примарног тржишта, на најповољнијем тржишту за имовину или обавезу.

Ако постоји примарно тржиште, фер вредност ће представљати цену на том тржишту (било да је цена директно уочљива или процењена коришћењем друге технике процене), чак и ако је цена на другом тржишту потенцијално повољнија на датум одмеравања.

У основи, све технике процене фер вредности могу се поделити у три групе:

- тржишни приступ - коришћењем цена и других релевантих информација генерисане у транскцијама са идентичном или упоредивом имовином или обавезама;
- трошковни приступ (трошак замене) - цена који би била наплаћена за имовину се заснива на трошку тржишног учесника (купца) за стицање или изградњу заменске имовине упоредиве користи, коригована за застарелост; и
- приходни приступ - фер вредност, као еквивалент садашње вредности будућих нето новчаних токова који се очекују од коришћења имовине, одражава садашња очекивања тржишта о тим будућим износима.

Приликом процене фер вредности користе се технике процене које су одговарајуће за дате околности и за који су доступни подаци довољни за одмеравање фер вредности, при чему се максимално користе релевантни уочљиви инпут, а што је могуће мање се користе неуочљиви инпут.

Инпут, који може бити уочљив или неуочљив, је претпоставка које тржишни учесници користе у одређивању цене имовине или обавезе, укључујући и претпоставке о ризику, као што су ризик својствен датој техници процене која се користи у одмеравању фер вредности (као што је модел утврђивања цене); и ризик својствен инпутима за технику процене.

Хијерархија фер вредности се класификује у три нивоа, сходно инпутима за технику процене, који се користи при одређивању фер вредности. У предметном контексту:

- највећи приоритет се даје фер вредности која је одређена на бази инпута нивоа 1,
- средњи приоритет фер вредностима одређеним на бази инпута нивоа 2, а
- најмањи приоритет фер вредностима који су одређени на бази инпута нивоа 3.

Инпути нивоа 1 су котирање цене (некориговане) на активном тржишту за идентичну имовину и обавезе којима Група има приступ на датум одмеравања, при чему се нагласак ставља на одређивање оба следећа елемента:

- примарно тржиште за имовину или обавезу или, у одсуству примарног тржишта, најповољније тржиште за имовину или обавезу; и
- да ли Група може да реализује трансакцију везану за имовину или обавезу по цени на тржишту на датум одмеравања.

Инпути нивоа 2 су котиране цене за сличну имовину или обавезе на активном тржишту, котиране цене за идентичну или сличну имовину или обавезе на тржиштима која нису активна и сл. У зависности од карактеристика (стање и локација имовине, обим и ниво активности на тржиштима где су инпути уочени и сл.) имовине и „реперне“ имовине, врши се корекција инпута приликом одмеравања фер вредности.

Инпути нивоа 3 су неуочљиви инпути (на пример, пројектовани биланс успеха или ток готовине одређене јединице која генерише готовину) за имовину и обавезе који се користе при процени фер вредности када постоји мала или непостојећа тржишна активност везана за имовину и обавезе у моменту одмеравања.

У недостатку иоле поузданих инпута, при апроксимацији фер вредности (код процене фер вредности неликвидних хартија од вредности и сл.), може се узети и набавна вредност.

3.8. Камата и други трошкови позајмљивања

Камата и остали трошкови позајмљивања Групе обухватају се по основном поступку у складу са *МРС 23 Трошкови позајмљивања*, односно на терет расхода периода у коме су настали.

3.9. Накнадно установљене грешке

Исправка накнадно установљених материјално значајних грешака врши се преко рачуна нераспоређене добити из ранијих година, односно нераспоређеног губитка ранијих година на начин утврђен *МРС 8 Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке*

Материјално значајном грешком сматра се грешка која је у појединачном износу или у кумулативном износу са осталим грешкама већа од 5% од пословних прихода исказаних у билансу успеха.

Накнадно установљене грешке које нису материјално значајне исправљају се на терет расхода, односно у корист прихода периода у коме су идентификоване.

3.10. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе

Релевантни аспекти везани за потенцијалну имовину и потенцијалне обавезе прецизирани су одредбама МРС 37 – Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална средства.

Потенцијална имовина је могућа имовина која настаје по основу прошлих догађаја и чије постојање ће бити потврђено једино настанком или ненастанком једног или више неизвесних будућих догађаја који нису у потпуности под контролом Групе. Потенцијална имовина се не признаје у финансијским извештајима Групе, већ се, у случају да је прилив економских користи вероватан, врши њено обелодањивање. Потенцијална имовина се стално изнова процењује (најмање на датум биланса стања) да би се обезбедило да финансијски извештаји на одговарајући начин одражавају развој предметног догађаја. Ако постане сигурно да ће прилив економских користи по основу потенцијалне имовине настати, имовина и приход у вези са њом се признају у финансијским извештајима Групе у периоду у којем је промена настала.

Потенцијална обавеза је:

- могућа обавеза која настаје по основу прошлих догађаја и чије постојање ће бити потврђено само настанком или ненастанком једног или више неизвесних будућих догађаја који нису у потпуности под контролом Групе или
- садашња обавеза која настаје по основу прошлих догађаја, али није призната, јер није вероватно да ће одлив ресурса, који представљају економске користи Групе, бити захтеван за измирење обавезе или износ обавезе не може да буде довољно поуздано процењен.

Потенцијална обавеза се не признаје у финансијским извештајима Групе, већ се, у случају да је одлив економских користи могућ, а могућност одлива ресурса није врло мала, врши њено обелодањивање. Потенцијалне обавезе се стално изнова процењују (најмање на датум биланса стања). Када одлив економских користи по основу потенцијалних обавеза постане вероватан, резервисање и расход се признају у финансијским извештајима Групе у периоду у којем промена вероватноће настаје (осим у ретким околностима када поуздана процена износа одлива не може да се направи).

3.11. Функционална валута и валута приказивања

Функционална валута и валута приказивања предузећа у складу са *МРС 21 Ефекти промена девизних курсева* је динар.

4. Управљање финансијским ризиком

Фактори финансијског ризика

Пословање Групе је изложено различитим финансијским ризицима: **тржишни ризик** (који обухвата ризик од промена курсева страних валута, ризик од промене фер вредности каматне стопе, каматни ризик готовинског тока, ризик од промене цена, и ризик од промене курсева

страних валута), **кредитни ризик, ризик ликвидности и ризик токова готовине**. Управљање ризицима у Групи је усмерено на настојање да се у ситуацији непредвидивости финансијских тржишта потенцијални негативни утицаји на финансијско пословање Групе сведу на минимум.

(а) Тржишни ризик

- *Ризик од промене курсева страних валута*

Група послује у међународним оквирима и изложено је ризику промена курса страних валута који проистиче из пословања са различитим валутама.

- *Ризик од промене цена*

Група је изложена ризику промена власничких хартија од вредности с обзиром да има улагања класификована у билансу стања као расположива за продају или као финансијска средства по фер вредности чији се ефекти промена у фер вредности исказују у билансу успеха.

- *Готовински ток и ризик од промене фер вредности каматне стопе*

Будући да Група нема значајну каматносно имовину, приход и новчани токови у великој мери су независни од промена тржишних каматних стопа. Ризик од промена фер вредности каматне стопе може проистацати само из позајмљених средстава.

(б) Кредитни ризик

Обезбеђење од кредитног ризика успостављено је на нивоу Групе. Кредитни ризик настаје: код готовине и готовинских еквивалената, дериватних финансијских инструмената и депозита у банкама и финансијским институцијама; из изложености ризику у трговини на велико и мало, укључујући ненаплаћена потраживања и преузете обавезе.

(ц) Ризик ликвидности

Опрезно управљање ризиком ликвидности подразумева одржавање довољног износа готовине и хартија од вредности којима се тргује, као и обезбеђење адекватних извора финансирања преко одговарајућег износа кредитних обавеза и могућност да се изравна позиција на тржишту.

5. Управљање ризиком капитала

Циљ управљања капиталом је да Група задржи способност да настави да послује у неограниченом периоду у предвидљивој будућности, како би акционарима обезбедило повраћај (профит), а осталим интересним странама повољности, и да би очувало оптималну структуру капитала са циљем да смањи трошкове капитала.

Група, као и остала друштва која послују унутар исте делатности, прати капитал на основу коефицијента задужености (gearing гатио). Овај коефицијент се израчунава из односа нето дуговања Групе и њеног укупног капитала. Нето дуговање се добија када се укупни кредити (укључујући краткорочне и дугорочне, као што је приказано у билансу стања) умање за готовину и готовинске еквиваленте. Укупни капитал се добија када се на капитал, исказан у билансу стања, дода нето дуговање. Коефицијент задужености за 2020. годину износи 0,25 (у 2019. години -0,04).

Повећање коефицијента задужености у 2020. години резултирао је првенствено услед повећања финансијских обавеза по основу кредитног задужења код Credit Agricole banke ad и кредитног задужења код Фонда за развој Републике Србије.

ИНСТИТУТ ЗА СТРАНЕ ЈЕЗИКЕ АД БЕОГРАД

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину завршену 31. децембра 2020. године

(Сви износи су изражени у хиљадама РСД, осим ако није другачије назначено)

6. Нематеријална улагања

<u>Набавна вредност</u>	
Стање 31.12.2019. године	<u>1.639</u>
Повећања	0
Смањења	0
Стање 31.12.2020. године	<u>1.639</u>
<u>Исправка вредности</u>	
Стање 31.12.2019. године	<u>730</u>
Повећања	
Смањења	
Стање 31.12.2020. године	<u>730</u>
<u>Садашња вредност</u>	
31. децембар 2019. године	<u>909</u>
31. децембар 2020. године	<u>909</u>

Нематеријална улагања на дан 31. децембар 2020. године износе 909 хиљада и односе на лиценце за коришћење мц офис пакета, адобе ридера (на дан 31. децембар 2019. године износила су 909 хиљада динара)

7. Некретнине, постројења и опрема

	Земљиште, грађ.објект и и станови	Опрема	Остала опрема	Улагања у туђе нек. и опрему	Укупно
<u>Набавна вредност</u>					
Стање на дан 31.12.2019. г	<u>85.725</u>	<u>22.088</u>	<u>4.345</u>	<u>1.976</u>	<u>114.134</u>
Повећања		77			77
Смањења					
Активирања					
Ревалоризација (процена)					
Отуђења					
Стање на дан 31.12.2020. г	<u>85.725</u>	<u>22.165</u>	<u>4.345</u>	<u>1.976</u>	<u>114.211</u>
<u>Акумулирана исправка вредности</u>					
Стање на дан 31.12. 2019. г	<u>0</u>	<u>20.629</u>	<u>-</u>	<u>1.976</u>	<u>22.605</u>
Активирања					
Амортизација	1.882	287			2.169
Отуђења					
Ревалоризација (процена)					
Стање на дан 31.12.2020. г	<u>1.882</u>	<u>20.916</u>	<u>-</u>	<u>1.976</u>	<u>24.774</u>
<u>Неотписана вредност на дан:</u>					
31. децембра 2019. године	<u>85.725</u>	<u>1.459</u>	<u>4.345</u>	<u>-</u>	<u>91.529</u>
31. децембра 2020. године	<u>83.843</u>	<u>1.249</u>	<u>4.345</u>	<u>-</u>	<u>89.437</u>

Повећање на позицији опрема износи 77 хиљада динара и односи се на набавку рачунарске опреме. Амортизација за 2020. годину износи 2.169 хиљада динара (за 2019: 1.005 хиљаде динара) и укључена је у трошкове пословања.

ИНСТИТУТ ЗА СТРАНЕ ЈЕЗИКЕ АД БЕОГРАД

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину завршену 31. децембра 2020. године

(Сви износи су изражени у хиљадама РСД, осим ако није другачије назначено)

8. Дугорочни финансијски пласмани

	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Учешћа у капиталу осталих правних лица и друге хартије од вредности расположиве за продају	37.681	49.420
	<u>37.681</u>	<u>49.420</u>

9. Залихе

	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Залихе материјала	584	503
Готови производи	2.867	3.294
Роба	948	1.174
Дати аванси за залихе и услуге	1.254	344
Укупно залихе – нето	<u>5.653</u>	<u>5.315</u>

Залихе готових производа износе 2.867 хиљада динара и односе се на наставна средства. Залихе робе износе 948 хиљада динара и односе се на залихе робе у малопродаји и велепродаји.

Дати аванси за залихе и услуге износе 1.254 хиљаде динара и односе се на авансе дате за набавку робе и услуга за потребе редовног пословања Групе.

Попис залиха са стањем на дан 31. децембар 2020. године извршен је од стране именоване комисије у саставу: Босиљка Ђерковић (председник), Андреј Златковић (члан) и Данијела Ковачевић (члан). Елаборат о попису усвојен је дана 29.01.2021. године и све корекције стања за неслагања утврђена по попису извршене су на начин да исказано књиговодствено стање залиха одговара стварном стању.

10. Потраживања

	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Потраживања од купаца	298	3.468
Потраживања од купаца – повезана лица	27	
Потраживања из специфичних послова	35	360
Остала потраживања	3.676	2.108
Краткорочни финансијски пласмани	155.080	69.700
ПДВ и АВР	343	854
Укупно потраживања – нето	<u>159.459</u>	<u>76.490</u>

11. Готовински еквиваленти и готовина

	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Хартије од вредности – готовински еквиваленти	3	2
Текући (пословни) рачуни	6.965	2.550
Остала новчана средства	3.462	22
Благајна	77	154
Девизни рачун	4.892	4.107
	<u>15.399</u>	<u>6.835</u>

ИНСТИТУТ ЗА СТРАНЕ ЈЕЗИКЕ АД БЕОГРАД

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину завршену 31. децембра 2020. године

(Сви износи су изражени у хиљадама РСД, осим ако није другачије назначено)

12. Капитал и резерве

Укупан капитал Друштва на дан 31.децембар 2020. године има следећу структуру:

	2020.	2019.
Основни капитал	28.342	28.342
Резерве	60.640	63.604
Нераспоређени добитак	73.255	62.050
Откупљене сопствене акције	(4.380)	(6.049)
Ревалоризационе резерве по основу ревалоризације некретнина	46.341	46.341
Нереализовани добици по основу хартија од вредности	1.221	1.707
Нереализовани губици по основу хартија од вредности	(27.870)	(14.383)
	177.549	181.612

13. Дугорочна резервисања

Дугорочна резервисања и обавезе се односе на следеће категорије:

	2020.	2019.
Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	4.650	4.208
	4.650	4.208

14. Дугорочни кредити и обавезе

- Дугорочни кредити	2020.	2019.
<i>Финансијски кредит од:</i>		
- банака у земљи (Credit Agricole banka ad)	40.000	
<i>Кредит за одржавање ликвидности и обртна средства</i>		
- Фонд за развој Републике Србије	20.043	
- Остале дугорочне обавезе	5.124	
	65.167	
Укупно дугорочни кредити	60.043	-
Део дугорочних кредита који доспева до једне године	9.409	-
Дугорочни део дугорочних кредита	50.634	-

На дан биланса Група је кредитно задужена код Credit Agricole banka ad по основу Уговора о динарском кредиту за подршку привреди број 00-471-8000345.9 од 27.07.2020. године и код Фонда за развој Републике Србије по основу Уговора о кредиту за одржавање текуће ликвидности и обртна средства број 102799 од 11.08.2020. године.

15. Краткорочне финансијске обавезе

	2020.	2019.
Краткорочни кредити у земљи	9.409	0
Остале краткорочне финансијске обавезе	9.409	0

16. Обавезе из пословања

	2020.	2019.
Примљени аванси, депозити и кауције	2.156	3.427
Добављачи у земљи	5.171	5.221
Добављачи у иностранству	38	
Укупно	7.365	8.648

17. Остале краткорочне обавезе

	2020.	2019.
Обавезе по основу неисплаћених зарада и накнада, бруто	10.731	7.387
Обавезе из специфичних послова	51	54
Остале обавезе	25.356	14.087
	36.138	21.528

Остале краткорочне обавезе односе се највећим делом на неизмирене обавезе по основу зараде запослених за месец децембар 2020. године, као и на обавезу по основу накнада на име уговора.

18. Обавезе по основу пореза на додату вредност и осталих јавних прихода и пасивна временска разграничења

	2020.	2019.
Обавезе за порез на додату вредност	1.968	2.711
Обавезе за остале порезе, доприносе и царине и друге дажбине	6.968	3.111
Пасивна временска разграничења	307	244
	9.243	6.066

ИНСТИТУТ ЗА СТРАНЕ ЈЕЗИКЕ АД БЕОГРАД

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину завршену 31. децембра 2020. године

(Сви износи су изражени у хиљадама РСД, осим ако није другачије назначено)

19. Одложена пореска средства и обавезе

	Одложена пореска средства	Одложене пореске обавезе	Нето
Стање 31. децембра 2019. године	<u>631</u>	<u>9.067</u>	<u>8.436</u>
Промена у току године	<u>67</u>	<u>57</u>	<u>10</u>
Стање 31. децембра 2020. године	<u>698</u>	<u>9.124</u>	<u>8.426</u>

На крају текуће године Група има исказану одложену пореску обавезу као резултат пребијања обрачунатих одложених пореских средстава, чију основицу за обрачун чине резервисања за отпремнине (салдо к-та 404), и одложених пореских обавеза обрачунатих применом важеће пореске стопе на разлику између пореске и рачуноводствене основице средстава.

20. Усаглашавање потраживања и обавеза

Група је извршила усаглашавање потраживања и обавеза са стањем на дан 30.11.2020. године.

21. Пословни приходи

	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Приходи од продаје робе на домаћем тржишту	1.598	1.870
Приходи од продаје производа и услуга	<u>121.359</u>	<u>164.642</u>
Остали пословни приходи	<u>11.620</u>	<u>1.706</u>
Укупно	<u>134.577</u>	<u>168.218</u>

Пословне приходе највећим делом Група је остварила по основу пружања услуга наставе за учење страних језика деци и одраслима.

22. Пословни расходи

	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Набавна вредност продате робе	1.302	1.837
Приход од активирања учинака и робе	(90)	(631)
Смањење вредности залиха учинака	427	569
Повећање вредности залиха учинака	-	-
Трошкови материјала, горива и енергије	2.859	4.153
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	107.919	116.445
Трошкови производних услуга	8.723	13.306
Трошкови амортизације и резервисања	2.538	1.484
Нематеријални трошкови	<u>2.028</u>	<u>4.329</u>
	<u>125.706</u>	<u>141.492</u>

23. Остали пословни расходи

	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Трошкови производних услуга		
Услуге на изради учинака	328	670
Транспортне услуге	952	1.532
Услуге одржавања	413	301
Закупнине	1.701	4.114
Реклама и пропаганда	630	1.527
Остале услуге	4.699	5.162
Нематеријални трошкови		
Непроизводне услуге	247	658
Репрезентација	109	1.143
Премије осигурања	83	294
Трошкови платног промета	480	879
Трошкови чланарина	49	50
Трошкови пореза	870	1.082
Остали нематеријални трошкови	190	223
	<u>10.751</u>	<u>17.635</u>

24. Финансијски приходи

	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Приходи камата	831	1.367
Финансијски приходи од осталих повезаних лица	1.503	274
Позитивне курсне разлике	17	41
Приходи по основу ефеката валутне клаузуле	-	-
Остали финансијски приходи	2.561	1.777
	<u>4.912</u>	<u>3.459</u>

25. Финансијски расходи

	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Расходи камата	403	6
Негативне курсне разлике	361	112
Расходи по основу ефеката валутне клаузуле	-	46
Остали финансијски расходи	116	239
	<u>880</u>	<u>403</u>

26. Остали приходи

	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
<i>Остали приходи:</i>		
Вишкови	79	61
Приходи од укидања дугорочних резервисања	413	-
Приходи од смањења обавеза	-	-
Остали непоменути приходи	5	-
	<u>497</u>	<u>61</u>

27. Остали расходи

	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Губици од продаје:		
- материјала		
Мањкови	118	79
Остало	229	63
Умањење вредности		
- некретнина, постројења и опреме		2.957
- залиха		1.142
	<u>347</u>	<u>4.241</u>

28. Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи

	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Трошкови зарада и накнада зарада (брutto)	66.386	74.118
Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде на терет послодавца	11.001	12.587
Трошкови накнада по уговору о делу	16.490	10.816
Трошкови накнада по ауторским уговорима	209	322
Трошкови накнада физичким лицима по основу осталих уговора	7.450	9.553
Трошкови накнада члановима управног и надзорног одбора	4.807	5.096
Остали лични расходи и накнаде	1.576	3.953
	<u>107.919</u>	<u>116.445</u>

29. Зарада по акцији*(a) Основна зарада по акцији*

Основна зарада по акцији израчунава се тако што се добитак/(губитак) који припада акционарима Друштва (матичног правног лица) подели пондерисаним просечним бројем обичних акција у оптицају за период искључујући обичне акције које је Друштво откупило и које се држе као откупљене сопствене акције (напомена).

	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Добитак који припада акционарима	11.205	15.216
Пондерисани просечни број обичних акција у оптицају (у 000)	5.033	5.292
Основна зарада по акцији (РСД по акцији)	<u>2</u>	<u>3</u>

30. Дивиденде по акцији

Група није вршила исплату дивиденде у 2020. години.

31. Трансакције са повезаним правним лицима

Следеће трансакције су обављене са повезаним правним лицима:

	2020.	2019.
(а) Набавке услуга	3.081	2.615
(б) Продаја услуга	23	188

Услуге се купују од правног лица којим управља кључно руководство Групе у складу са нормалним условима пословања. Трансакције са повезаним правним лицима обављене под истим условима као и са странама које нису повезане.

Стања на крају године произашла из набавки услуга

На крају пословне године Група има неизмирено потраживање према једном од повезаних лица. Обавезе према повезаним правним лицима потичу углавном од услуга закупа, услуга корпоративне агентуре и по основу уговора о пословно техничкој сарадњи. Обавезе не садрже камату.

32. Догађаји након датума биланса стања

Епидемија изазвана вирусом Covid 19 се изузетно негативно одразила на пословање Групе. Одмах по проглашењу ванредног стања, Група је престала са извођењем наставе у учионицама, а све у циљу заштите здравља наших полазника и запослених.

Како би се ублажиле негативне последице на пословање, Група је почела са организовањем наставе на даљину (онлајн). Међутим, само један део полазника се определио за овај вид наставе, док је један део (поготово на центру за одрасле) одустао од наставе. На тај начин, Група је остала без доброг дела планираних прихода у првој половини 2020. године. А истовремено, појавио се додатни проблем у наплати потраживања од оних полазника који су се определили за онлајн наставу.

Нажалост, ситуација у септембру се додатно погоршала. Уследио је значајан пад броја полазника, а самим тим и прихода. Једноставно речено, пандемија корона вируса се веома негативно одразила на пословање Групе.

Из тог разлога, Група је прихватила економске мере Владе Републике Србије и изјаснила се за помоћ и одложено плаћање пореза и доприноса на зараде, као и одложено плаћање аконтација пореза на добит.

У Београду, 20.04. 2021. године

М.П.

М. М. М. М.
(Законски заступник)

INSTITUT ZA STRANE JEZIKE AD, BEOGRAD

IZVEŠTAJ

O IZVRŠENOJ REVIZIJI KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

ZA 2020. GODINU

Beograd, april 2021. godine

INSTITIT ZA STRANE JEZIKE AD, BEOGRAD

IZVEŠTAJ
O IZVRŠENOJ REVIZIJI KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA
ZA 2020. GODINU

SADRŽAJ

Izveštaj nezavisnog revizora

Prilozi:

- 1) Konsolidovani finansijski izveštaji:
  - Konsolidovani bilans stanja
  - Konsolidovani bilans uspeha
  - Konsolidovani izveštaj o ostalom rezultatu
  - Konsolidovani izveštaj o tokovima gotovine
  - Konsolidovani izveštaj o promenama na kapitalu
  - Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje
- 2) Konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju

PREDUZEĆE ZA REVIZIJU I KONSALTING

Stanišić audit d.o.o.

Danijelova br. 32 Tel.: (011) 3093-211,3093-212,3093-213,FAX: 3093-214

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

**SKUPŠTINI AKCIONARA
INSTITUT ZA STRANE JEZIKE A.D., BEOGRAD**

Izveštaj o reviziji konsolidovanih finansijskih izveštaja

Mišljenje

Izvršili smo reviziju priloženih konsolidovanih finansijskih izveštaja INSTITUTA ZA STRANE JEZIKE A.D., BEOGRAD (u daljem tekstu: Društvo) koji obuhvataju konsolidovani bilans stanja na dan 31. decembra 2020. godine, konsolidovani bilans uspeha, konsolidovani izveštaj o ostalom rezultatu, konsolidovani izveštaj o tokovima gotovine i konsolidovani izveštaj o promenama na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i napomena uz konsolidovane finansijske izveštaje.

Po našem mišljenju, priloženi konsolidovani finansijski izveštaji daju istinit i objektivan prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima finansijske pozicije INSTITUTA ZA STRANE JEZIKE A.D., BEOGRAD na dan 31. decembra 2020. godine i njene finansijske uspešnosti i tokova gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Republici Srbiji.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije. Naše odgovornosti u skladu sa tim standardima su detaljnije opisane u odeljku izveštaja koji je naslovljen Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izveštaja. Mi smo nezavisni u odnosu na Društvo u skladu sa Etičkim kodeksom za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne etičke standarde za računovođe (IESBA Kodeks) i etičkim zahtevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izveštaja u Republici Srbiji, i ispunili smo naše druge etičke odgovornosti u skladu sa ovim zahtevima i IESBA Kodeksom. Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i adekvatni da nam pruže osnovu za naše mišljenje.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su pitanja koja su, po našem profesionalnom prosuđivanju, bila od najvećeg značaja u našoj reviziji konsolidovanih finansijskih izveštaja za tekući period. Ova pitanja su razmatrana u kontekstu revizije konsolidovanih finansijskih izveštaja u celini i u formiranju našeg mišljenja o njima, i mi nismo izneli izdvojeno mišljenje o ovim pitanjima.

Rizik u vezi sa rotacijom revizora i planiranjem i izvršenjem revizije društva po prvi put

S obzirom na primenu propisa o obaveznoj rotaciji revizora, Društvo INSTITUT ZA STRANE JEZIKE AD, BEOGRAD, je donelo odluku da promeni revizora za 2019. godinu. Identifikovali smo rizike i oblasti koji zahtevaju posebnu pažnju, a koji se odnose na obavljanje revizije po prvi put, kao što su:

- Sticanje dovoljnog stepena razumevanja Društva i njegovog poslovanja, uključujući kontrolno okruženje i informacione sisteme Društva, koje bi nam omogućilo izradu procene rizika na nivou Društva, izradu strategije revizije i planiranje revizije;
- Pribavljanje dovoljnih i odgovarajućih revizijskih dokaza u vezi sa početnim stanjima, uključujući odabir i primenu računovodstvenih principa;
- Obračanje prethodnom revizorom u vezi sa obimom i pristupom prethodne revizije i zaključcima do kojih je prethodni revizor došao.

PREDUZEĆE ZA REVIZIJU I KONSALTING

Stanišić audit d.o.o.

Danijelova br. 32 Tel.: (011) 3093-211,3093-212,3093-213,FAX: 3093-214

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA (nastavak)

**SKUPŠTINI AKCIONARA
INSTITUT ZA STRANE JEZIKE A.D., BEOGRAD**

Izveštaj o reviziji konsolidovanih finansijskih izveštaja (nastavak)

U saradnji sa rukovodstvom i ključnim zaposlenima Društva utvrdili smo procedure za obuhvatanje svih važnih rizika i oblasti koje podrazumevaju procene i prosuđivanja.

Zapažanja i zaključke do kojih smo došli tokom obavljanja ovih prelaznih procedura saopštili smo rukovodstvu Društva i uvrstili ih u naš plan za reviziju za 2020. godinu.

Ostala pitanja

Privredni sud u Beogradu je, dana 07.05.2014. godine, doneo Rešenje Posl.br I Fi-178/14 kojim je upisana odluka o pokretanju postupka likvidacije nad Zavisnim pravnim licem Viša škola za engleski jezik, Studije engleskog jezika "Edukat". Postupak je u toku.

Nismo bili angažovani da izvršimo reviziju zavisnog društava "Edukat", Beograd jer nije obveznik revizije, tako da usled tog ograničenja u obimu revizije konsolidovanih finansijskih izveštaja, nije bilo moguće utvrditi da li finansijski izveštaji zavisnih društava imaju uticaja na konsolidovane finansijske izveštaje u delu koji eventualno mogu imati.

Finansijski izveštaji Društva za godinu koja se završava na dan 31. decembar 2019. godine, bili su predmet revizije od strane drugog revizora koji je u svom izveštaju od 22. juna 2020. godine, izrazio nemodifikovano mišljenje.

Odgovornost rukovodstva i lica ovlašćenih za upravljanje za finansijske izveštaje

Rukovodstvo Društva je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja u skladu sa međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja i za one interne kontrole za koje odredi da su potrebne za pripremu finansijskih izveštaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške.

Pri sastavljanju konsolidovanih finansijskih izveštaja, rukovodstvo je odgovorno za procenu sposobnosti Društva da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti, obelodanjujući, po potrebi, pitanja koja se odnose na stalnost poslovanja i primenu načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo namerava da likvidira Društvo ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost osim da to uradi.

Lica ovlašćena za upravljanje su odgovorna za nadgledanje procesa finansijskog izveštavanja Društva.

PREDUZEĆE ZA REVIZIJU I KONSALTING

Stanišić audit d.o.o.

Danijelova br. 32 Tel.: (011) 3093-211,3093-212,3093-213,FAX: 3093-214

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA (nastavak)

**SKUPŠTINI AKCIONARA
INSTITUT ZA STRANE JEZIKE A.D., BEOGRAD**

Izveštaj o reviziji konsolidovanih finansijskih izveštaja (nastavak)

Odgovornost revizora za reviziju konsolidovanih finansijskih izveštaja

Naš cilj je sticanje uveravanja u razumnoj meri o tome da konsolidovani finansijski izveštaji, uzeti u celini, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške; i izdavanje izveštaja revizora koji sadrži naše mišljenje. Uveravanje u razumnoj meri označava visok nivo uveravanja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija sprovedena u skladu sa Međunarodnim standardima revizije uvek otkriti materijalno pogrešne iskaze ako takvi iskazi postoje.

Pogrešni iskazi mogu da nastanu usled kriminalne radnje ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako je razumno očekivati da će oni, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke korisnika donete na osnovu ovih finansijskih izveštaja.

Kao deo revizije u skladu sa Međunarodnim standardima revizije, mi primenjujemo profesionalno prosuđivanje i odražavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Isto tako, mi:

- Vršimo identifikaciju i procenu rizika od materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izveštajima, nastalih usled kriminalne radnje ili greške; osmišljavanje i obavljanje revizijskih postupaka koji su prikladni za te rizike; i pribavljanje dovoljno adekvatnih revizijskih dokaza da obezbede osnovu za mišljenje revizora. Rizik da neće biti identifikovani materijalno značajni pogrešni iskazi koji su rezultat kriminalne radnje je veći nego za pogrešne iskaze nastale usled greške, zato što kriminalna radnja može da uključi udruživanje, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje interne kontrole;
- Stičemo razumevanje o internim kontrolama koje su relevantne za reviziju radi osmišljavanja revizijskih postupaka koji su prikladni u datim okolnostima;
- Vršimo procenu primenljivih računovodstvenih politika i u kojoj meri su razumne računovodstvene procene i povezana obelodanjivanja koja je izvršilo rukovodstvo.
- Donosimo zaključak o prikladnosti primene načela stalnosti kao računovodstvene osnove od strane rukovodstva i, na osnovu prikupljenih revizijskih dokaza, da li postoji materijalna neizvesnost u vezi sa događajima ili uslovima koji mogu da izazovu značajnu sumnju u pogledu sposobnosti entiteta da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti. Ako zaključimo da postoji materijalna neizvesnost, dužni smo da u svom izveštaju skrenemo pažnju na povezanu obelodanjivanja u finansijskim izveštajima ili, ako takva obelodanjivanja nisu adekvatna, da modifikujemo svoje mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima prikupljenim do datuma izveštaja revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu za posledicu da imaju da entitet prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.
- Vršimo procenu ukupne prezentacije, strukture i sadržaja finansijskih izveštaja, uključujući obelodanjivanja, i da li su u finansijskim izveštajima prikazane osnovne transakcije i događaji na takav način da se postigne fer prezentacija.

Saopštavamo licima ovlašćenim za upravljanje, između ostalog, planirani obim i vreme revizije i značajne revizijske nalaze, uključujući sve značajne nedostatke interne kontrole koje smo identifikovali tokom revizije.

PREDUZEĆE ZA REVIZIJU I KONSALTING

Stanišić audit d.o.o.

Danijelova br. 32 Tel.: (011) 3093-211,3093-212,3093-213,FAX: 3093-214

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA (nastavak)

**SKUPŠTINI AKCIONARA
INSTITUT ZA STRANE JEZIKE A.D., BEOGRAD**

Izveštaj o reviziji konsolidovanih finansijskih izveštaja (nastavak)

Takođe, dostavljamo licima ovlašćenim za upravljanje izjavu da smo usklađeni sa relevantnim etičkim zahtevima u pogledu nezavisnosti i da ćemo ih obavestiti o svim odnosima i ostalim pitanjima za koja može razumno da se pretpostavi da utiču na našu nezavisnost, i gde je to moguće, o povezanim merama zaštite.

Od pitanja koja su saopštena licima ovlašćenim za upravljanje, mi određujemo koja pitanja su bila od najveće važnosti u reviziji finansijski izveštaja za tekući period i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ova pitanja u izveštaju revizora, osim ako zakon ili regulativa isključuje javno obelodanjivanje o tom pitanju ili kada, u izuzetno retkim okolnostima, utvrdimo da pitanje ne treba da bude uključeno u izveštaj revizora, zato što je razumno očekivati da negativne posledice budu veće nego koristi od takve komunikacije.

Izveštaj o drugim zakonskim i regulatornim zahtevima

Društvo je odgovorno za sastavljanje Godišnjeg izveštaja o poslovanju, u skladu sa zahtevom Zakona o računovodstvu Republike Srbije ("Službeni glasnik RS" broj 62/2013 i 30/2018). Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o usklađenosti godišnjeg izveštaja o poslovanju sa finansijskim izveštajima za poslovnu 2020. godinu. U vezi sa tim, naši postupci se sprovode u skladu sa Međunarodnim standardom revizije 720 (revidiran) – Odgovornosti revizora u vezi sa ostalim informacijama u dokumentima koji sadrže finansijske izveštaje koji su bili predmet revizije i ograničeni smo na ocenu usaglašenosti izveštaja o poslovanju sa finansijskim izveštajima.

Po našem mišljenju, Godišnji izveštaj o poslovanju je u skladu sa Konsolidovanim finansijskim izveštajima koji su bili predmet revizije.

Beograd, 27. april 2021. godine

Dušanka Bodiroga
Licencirani ovlašćeni revizor

Dušanka Bodiroga
200003257

Digitally signed by Dušanka
Bodiroga 200003257
Date: 2021.04.27 14:29:12 +02'00'

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број	0	7	0	1	7	9	4	4	Шифра делатности	8	5	5	9	ПИБ	1	0	1	8	2	2	6	2	5
Назив	ИНСТИТУТ ЗА СТРАНЕ ЈЕЗИКЕ АД БЕОГРАД																						
Седиште	Београд, Господар Јованова, 35																						

КОНСОЛИДОВАНИ БИЛАНС СТАЊА

На дан 31.12.2020. године

- у хиљадама динара -

Група ачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 31.12. 2019.	Почетно стање 01.01.2019.
1	2	3	4	5	6	7
	АКТИВА					
00	А. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0001				
	Б. СТАЛНА ИМОВИНА (0003 + 0010 + 0019 + 0024 + 0034)	0002		128.027	141.858	
01	I. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА (0004 + 0005 + 0006 + 0007 + 0008 + 0009)	0003		909	909	
010 идео 019	1. Улагања у развој	0004				
011, 012 идео 019	2. Концесије, патенти, лиценце, робне и услужне марке, софтвер и остала права	0005				
013 идео 019	3. Гудвил	0006				
014 идео 019	4. Остала нематеријална имовина	0007		909	909	
015 идео 019	5. Нематеријална имовина у припреми	0008				
016 идео 019	6. Аванси за нематеријалну имовину	0009				
02	II. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА (0011 + 0012 + 0013 + 0014 + 0015 + 0016 + 0017 + 0018)	0010		89.437	91.529	
020, 021 идео 029	1. Земљиште	0011				
022 идео 029	2. Грађевински објекти	0012		83.843	85.725	
023 идео 029	3. Постројења и опрема	0013		1.249	1.459	
024 идео 029	4. Инвестиционе некретнине	0014				
025 идео 029	5. Остале некретнине, постројења и опрема	0015		4.345	4.345	
026 идео 029	6. Некретнине, постројења и опрема у припреми	0016				
027 идео 029	7. Улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми	0017				
028 идео 029	8. Аванси за некретнине, постројења и опрему	0018				

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 31.12.2019.	Почетно стање 01.01.2019.
1	2	3	4	5	6	7
03	III. БИОЛОШКА СРЕДСТВА (0020 + 0021 + 0022 + 0023)	0019				
030, 031 идео 039	1. Шуме и вишегодишњи засади	0020				
032 идео 039	2. Основно стадо	0021				
037 идео 039	3. Биолошка средства у припреми	0022				
038 идео 039	4. Аванси за биолошка средства	0023				
04. осим 047	IV. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (0025 + 0026 + 0027 + 0028 + 0029 + 0030 + 0031 + 0032 + 0033)	0024		37.681	49.420	
040 идео 049	1. Учешћа у капиталу зависних правних лица	0025				
041 идео 049	2. Учешћа у капиталу придружених правних лица и заједничким подухватима	0026				
042 идео 049	3. Учешћа у капиталу осталих правних лица и друге хартије од вредности расположиве за продају	0027		37.681	49.420	
део 043, део 044 идео 049	4. Дугорочни пласмани матичним и зависним правним лицима	0028				
део 043, део 044 идео 049	5. Дугорочни пласмани осталим повезаним правним лицима	0029				
део 045 идео 049	6. Дугорочни пласмани у земљи	0030				
део 045 идео 049	7. Дугорочни пласмани у иностранству	0031				
046 идео 049	8. Хартије од вредности које се држе до доспећа	0032				
048 идео 049	9. Остали дугорочни финансијски пласмани	0033				
05	V. ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА (0035 + 0036 + 0037 + 0038 + 0039 + 0040 + 0041)	0034				
050 идео 059	1. Потраживања од матичног и зависних правних лица	0035				
051 идео 059	2. Потраживања од осталих повезаних лица	0036				
052 идео 059	3. Потраживања по основу продаје на робни кредит	0037				
053 идео 059	4. Потраживање за продају поговорима о финансијском лизингу	0038				
054 идео 059	5. Потраживања по основу јемства	0039				
055 идео 059	6. Спорна и сумњива потраживања	0040				
056 идео 059	7. Остала дугорочна потраживања	0041				
288	В. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА	0042				

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 31.12.2019.	Почетно стање 01.01.2019.
1	2	3	4	5	6	7
	Г. ОБРТНА ИМОВИНА (0044 + 0051 + 0059 + 0060 + 0061 + 0062 + 0068 + 0069 + 0070)	0043		180.511	88.640	
Класа 1	I. ЗАЛИХЕ (0045 + 0046 + 0047 + 0048 + 0049 + 0050)	0044		5.653	5.315	
10	1. Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар	0045		584	503	
11	2. Недовршена производња и недовршене услуге	0046				
12	3. Готови производи	0047		2.867	3.294	
13	4. Роба	0048		948	1.174	
14	5. Стална средства намењена продаји	0049				
15	6. Плаћени аванси за залихе и услуге	0050		1.254	344	
20	II. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ (0052 + 0053 + 0054 + 0055 + 0056 + 0057 + 0058)	0051		325	3.468	
200 идео 209	1. Купци уземљи – матична и зависна правна лица	0052				
201 идео 209	2. Купци у иностранству – матична и зависна правна лица	0053				
202 идео 209	3. Купци у земљи – остала повезана правна лица	0054		27		
203 идео 209	4. Купци у иностранству – остала повезана правна лица	0055				
204 идео 209	5. Купци у земљи	0056		298	3.468	
205 идео 209	6. Купци у иностранству	0057				
206 идео 209	7. Остала потраживања по основу продаје	0058				
21	III. ПОТРАЖИВАЊА ИЗ СПЕЦИФИЧНИХ ПОСЛОВА	0059		35	360	
22	IV. ДРУГА ПОТРАЖИВАЊА	0060		3.676	2.108	
236	V. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА КОЈА СЕ ВРЕДНУЈУ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	0061				
23 осим 236 и 237	VI. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (0063 + 0064 + 0065 + 0066 + 0067)	0062		155.080	69.700	
230 идео 239	1. Краткорочни кредити и пласмани – матична и зависна правна лица	0063				
231 идео 239	2. Краткорочни кредити и пласмани – остала повезана правна лица	0064		65.716		
232 идео 239	3. Краткорочни кредити и зајмови у земљи	0065		11.764		
233 идео 239	4. Краткорочни кредити и зајмови у иностранству	0066				

Група рачуна, рачуна ун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 31.12.2019.	Почетно стање 01.01.2019
1	2	3	4	5	6	7
234, 235, 238 иде о 239	5. Остали краткорочни финансијски пласмани	0067		77.600	69.700	
24	VII. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА	0068		15.399	6.835	
27	VIII. ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ	0069		112	111	
28 оси м 288	IX. АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0070		231	743	
	Д. УКУПНА АКТИВА = ПОСЛОВНА ИМОВИНА (0001 + 0002 + 0042 + 0043)	0071		308.538	230.498	
88	Ђ. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	0072		727	35	
	ПАСИВА					
	А. КАПИТАЛ (0402 + 0411 - 0412 + 0413 + 0414 + 0415 - 0416 + 0417 + 0420 - 0421) ≥ 0 = (0071 - 0424 - 0441 - 0442)	0401		177.549	181.612	
30	I. ОСНОВНИ КАПИТАЛ (0403 + 0404 + 0405 + 0406 + 0407 + 0408 + 0409 + 0410)	0402		28.342	28.342	
300	1. Акцијски капитал	0403		28.227	28.227	
301	2. Удели друштава с ограниченом одговорношћу	0404				
302	3. Улози	0405				
303	4. Државни капитал	0406				
304	5. Друштвени капитал	0407				
305	6. Задружни удели	0408				
306	7. Емисиона премија	0409				
309	8. Остали основни капитал	0410		115	115	
31	II. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0411				
047 и 237	III. ОТКУПЉЕНЕ СОПСТВЕНЕ АКЦИЈЕ	0412		4.380	6.049	
32	IV. РЕЗЕРВЕ	0413		60.640	63.604	
330	V. РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ ПО ОСНОВУ РЕВАЛОРИЗАЦИЈЕ НЕМАТЕРИЈАЛНЕ ИМОВИНЕ, НЕКРЕТНИНА, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМЕ	0414		46.341	46.341	
33 оси м 330	VI. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ДОБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА (потражна салда рачуна групе 33 осим 330)	0415		1.221	1.707	

Група рачуна, рачуна ун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 31.12.2019.	Почетно стање 01.01.2019
1	2	3	4	5	6	7
33 осим 330	VII. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ГУБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА (дуговна салда рачуна групе 33 осим 330)	0416		27.870	14.383	
34	VIII. НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК (0418 + 0419)	0417		73.255	62.050	
340	1. Нераспоређени добитак ранијих година	0418		62.119	46.903	
341	2. Нераспоређени добитак текуће године	0419		11.136	15.147	
	IX. УЧЕШЋЕ БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ	0420				
35	X. ГУБИТАК (0422 + 0423)	0421				
350	1. Губитак ранијих година	0422				
351	2. Губитак текуће године	0423				
	Б. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ОБАВЕЗЕ (0425 + 0432)	0424		60.408	4.208	
40	I. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА (0426 + 0427 + 0428 + 0429 + 0430 + 0431)	0425		4.650	4.208	
400	1. Резервисања за трошкове у гарантном року	0426				
401	2. Резервисања за трошкове обнављања природних богатстава	0427				
403	3. Резервисања за трошкове реструктурирања	0428				
404	4. Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	0429		4.650	4.208	
405	5. Резервисања за трошкове судских спорова	0430				
402 и 409	6. Остала дугорочна резервисања	0431				
41	II. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0433 + 0434 + 0435 + 0436 + 0437 + 0438 + 0439 + 0440)	0432		55.758		
410	1. Обавезе које се могу конвертовати у капитал	0433				
411	2. Обавезе према матичним и зависним правним лицима	0434				
412	3. Обавезе према осталим повезаним правним лицима	0435				
413	4. Обавезе по емитованим хартијама од вредности у периоду дужем од годину дана	0436				
414	5. Дугорочни кредити и зајмови у земљи	0437		50.634		
415	6. Дугорочни кредити и зајмови у иностранству	0438				

Гр а рачу на, рачу н	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 31.12.2019.	Почетно стање 01.01.2019.
1	2	3	4	5	6	7
416	7. Обавезе по основу финансијског лизинга	0439				
419	8. Остале дугорочне обавезе	0440		5.124		
498	В. ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ	0441		8.426	8.436	
42 до 49 (осим 498)	Г. КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0443 + 0450 + 0451 + 0459 + 0460 + 0461 + 0462)	0442		62.155	36.242	
42	I. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ (0444 + 0445 + 0446 + 0447 + 0448 + 0449)	0443		9.409		
420	1. Краткорочни кредити од матичних и зависних правних лица	0444				
421	2. Краткорочни кредити од осталих повезаних правних лица	0445				
422	3. Краткорочни кредити и зајмови у земљи	0446				
423	4. Краткорочни кредити и зајмови у иностранству	0447				
427	5. Обавезе по основу сталних средстава и средстава обустављеног пословања намењених продаји	0448				
424, 425, 426 и 429	6. Остале краткорочне финансијске обавезе	0449		9.409		
430	II. ПРИМЉЕНИ АВАНСИ, ДЕПОЗИТИ И КАУЦИЈЕ	0450		2.156	3.427	
43 осим 430	III. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА (0452 + 0453 + 0454 + 0455 + 0456 + 0457 + 0458)	0451		5.209	5.221	
431	1. Добављачи – матична и зависна правна лица у земљи	0452				
432	2. Добављачи – матична и зависна правна лица у иностранству	0453				
433	3. Добављачи – остала повезана правна лица у земљи	0454				
434	4. Добављачи – остала повезана правна лица у иностранству	0455				
435	5. Добављачи у земљи	0456		5.171	5.221	
436	6. Добављачи у иностранству	0457		38		
439	7. Остале обавезе из пословања	0458				
44, 45 и 46	IV. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	0459		36.138	21.528	
47	V. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ПОРЕЗА НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ	0460		1.968	2.711	
48	VI. ОБАВЕЗЕ ЗА ОСТАЛЕ ПОРЕЗЕ, ДОПРИНОСЕ И ДРУГЕ ДАЖБИНЕ	0461		6.968	3.111	
49 осим 498	VII. ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0462		307	244	

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 31.12.2019.	Почетно стање 01.01.2019.
1	2	3	4	5	6	7
	Д. ГУБИТАК ИЗНАД ВИСИНЕ КАПИТАЛА (0412 + 0416 + 0421 - 0420 - 0417 - 0415 - 0414 - 0413 - 0411 - 0402) ≥ 0 = (0441 + 0424 + 0442 - 0071) ≥ 0	0463				
	Ђ. УКУПНА ПАСИВА (0424 + 0442 + 0441 + 0401 - 0463) ≥ 0	0464		308.538	230.498	
89	Е. ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	0465		727	35	

У Београду

дана 20.04.2021. године

Законски заступник

С. Алексић

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике ("Службени гласник РС", бр. 95/2014 и 144/2014)

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број	0	7	0	1	7	9	4	4	Шифра делатности	8	5	5	9	ПИБ	1	0	1	8	2	2	6	2	5
Назив	ИНСТИТУТ ЗА СТРАНЕ ЈЕЗИКЕ АД БЕОГРАД																						
Седиште	Београд, Господар Јованова 35																						

КОНСОЛИДОВАНИ БИЛАНС УСПЕХА

За период од 01.01. до 31.12.2020. године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	ПРИХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА				
60 до 65, осим 62 и 63	А. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ (1002 + 1009 + 1016 + 1017)	1001		134.577	168.218
60	I. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ (1003 + 1004 + 1005 + 1006 + 1007 + 1008)	1002		1.598	1.870
600	1. Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту	1003			
601	2. Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту	1004			
602	3. Приходи од продаје робе осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту	1005			
603	4. Приходи од продаје робе осталим повезаним правним лицима на иностраном тржишту	1006			
604	5. Приходи од продаје робе на домаћем тржишту	1007		1.598	1.870
605	6. Приходи од продаје робе на иностраном тржишту	1008			
61	II. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА (1010 + 1011 + 1012 + 1013 + 1014 + 1015)	1009		121.359	164.642
610	1. Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту	1010			
611	2. Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту	1011			
612	3. Приходи од продаје производа и услуга осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту	1012		23	188
613	4. Приходи од продаје производа и услуга осталим повезаним правним лицима на иностраном тржишту	1013			
614	5. Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту	1014		121.336	164.454
615	6. Приходи од продаје готових производа и услуга на иностраном тржишту	1015			
64	III. ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА, СУБВЕНЦИЈА, ДОТАЦИЈА, ДОНАЦИЈА И СЛ.	1016		11.620	1.706
65	IV. ДРУГИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	1017			
	РАСХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА				
50 до 55, 62 и 63	Б. ПОСЛОВНИ РАСХОДИ (1019 - 1020 - 1021 + 1022 + 1023 + 1024 + 1025 + 1026 + 1027 + 1028 + 1029) ≥ 0	1018		125.706	141.492

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	И з н о с	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
50	I. НАБАВНА ВРЕДНОСТ ПРОДАТЕ РОБЕ	1019		1.302	1.837
62	II. ПРИХОДИ ОД АКТИВИРАЊА УЧИНАКА И РОБЕ	1020		90	631
630	III. ПОВЕЋАЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА И НЕДОВРШЕНИХ УСЛУГА	1021			
631	IV. СМАЊЕЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА И НЕДОВРШЕНИХ УСЛУГА	1022		427	569
51 осим 513	V. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА	1023		461	1.173
513	VI. ТРОШКОВИ ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ	1024		2.398	2.980
52	VII. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ	1025		107.919	116.445
53	VIII. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА	1026		8.723	13.306
540	IX. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ	1027		2.169	1.006
541 до 549	X. ТРОШКОВИ ДУГОРОЧНИХ РЕЗЕРВИСАЊА	1028		369	478
55	XI. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ	1029		2.028	4.329
	В. ПОСЛОВНИ ДОБИТАК (1001 - 1018) ≥ 0	1030		8.871	26.726
	Г. ПОСЛОВНИ ГУБИТАК (1018 - 1001) ≥ 0	1031			
66	Д. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ (1033 + 1038 + 1039)	1032		4.912	3.459
66, осим 662, 663 и 664	I. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ ОД ПОВЕЗАНИХ ЛИЦА И ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ (1034 + 1035 + 1036 + 1037)	1033		4.064	2.051
660	1. Финансијски приходи од матичних и зависних правних лица	1034			
661	2. Финансијски приходи од осталих повезаних правних лица	1035		1.503	274
665	3. Приходи од учешћа у добитку придружених правних лица и заједничких подухвата	1036			
669	4. Остали финансијски приходи	1037		2.561	1.777
662	II. ПРИХОДИ ОД КАМАТА (ОД ТРЕЋИХ ЛИЦА)	1038		831	1.367
663 и 664	III. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И ПОЗИТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1039		17	41
56	Ђ. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ (1041 + 1046 + 1047)	1040		880	403
56, осим 562, 563 и 564	I. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ ИЗ ОДНОСА СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА И ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ (1042 + 1043 + 1044 + 1045)	1041		116	239
560	1. Финансијски расходи из односа са матичним и зависним правним лицима	1042			
561	2. Финансијски расходи из односа са осталим повезаним правним лицима	1043			
565	3. Расходи од учешћа у губитку придружених правних лица и заједничких подухвата	1044			

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
566 и 569	4. Остали финансијски расходи	1045		116	239
562	II. РАСХОДИ КАМАТА (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1046		403	6
563 и 564	III. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И НЕГАТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1047		361	158
	Е. ДОБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1032 - 1040)	1048		4.032	3.056
	Ж. ГУБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1040 - 1032)	1049			
683 и 685	З. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1050		3	
583 и 585	И. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1051		102	1.179
67 и 68, осим 683 и 685	Ј. ОСТАЛИ ПРИХОДИ	1052		497	61
57 и 58, осим 583 и 585	К. ОСТАЛИ РАСХОДИ	1053		347	4.241
	Л. ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1030 - 1031 + 1048 - 1049 + 1050 - 1051 + 1052 - 1053)	1054		12.954	24.423
	Љ. ГУБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1031 - 1030 + 1049 - 1048 + 1051 - 1050 + 1053 - 1052)	1055			
69-59	М. НЕТО ДОБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, ЕФЕКТИ ПРОМЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ И ИСПРАВКА ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1056			
59-69	Н. НЕТО ГУБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, РАСХОДИ ПРОМЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ И ИСПРАВКА ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1057		192	6.821
	Њ. ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1054 - 1055 + 1056 - 1057)	1058		12.762	17.602
	О. ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1055 - 1054 + 1057 - 1056)	1059			
	П. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК				
721	I. ПОРЕСКИ РАСХОД ПЕРИОДА	1060		1.567	2.935
део 722	II. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ РАСХОДИ ПЕРИОДА	1061			
део 722	III. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ ПРИХОДИ ПЕРИОДА	1062		10	549
723	Р. ИСПЛАЋЕНА ЛИЧНА ПРИМАЊА ПОСЛОДАВЦА	1063			
	С. НЕТО ДОБИТАК (1058 - 1059 - 1060 - 1061 + 1062 - 1063)	1064		11.205	15.216
	Т. НЕТО ГУБИТАК (1059 - 1058 + 1060 + 1061 - 1062 + 1063)	1065			
	I. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАЊИНСКИМ УЛАГАЧИМА	1066			
	II. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА ВЕЋИНСКОМ ВЛАСНИКУ	1067			
	III. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАЊИНСКИМ УЛАГАЧИМА	1068			

IV. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА ВЕЋИНСКОМ ВЛАСНИКУ		1069			
Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	V. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ				
	1. Основна зарада по акцији	1070		2	3
	2. Умањена (разводњена) зарада по акцији	1071			

У Београду

дана 20.04.2021. године

Законски заступник

Александар

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике ("Службени гласник РС", бр. 95/2014 и 144/2)

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број 0 7 0 1 7 9 4 4 Шифра делатности 8 5 5 9 ПИБ 1 0 1 8 2 2 6 2 5

Назив ИНСТИТУТ ЗА СТРАНЕ ЈЕЗИКЕ АД БЕОГРАД

Седиште Господар Јованова 35, Београд

КОНСОЛИДОВАНИ ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ
за период од 01.01. до 31.12.2020. године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	А. НЕТО РЕЗУЛТАТ ИЗ ПОСЛОВАЊА				
	I. НЕТО ДОБИТАК (АОП 1064)	2001		11.205	15.216
	II. НЕТО ГУБИТАК (АОП 1065)	2002			
	Б. ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК				
	а) Ставке које неће бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима				
	1. Промене ревалоризације нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме				
330	а) повећање ревалоризационих резерви	2003		46.341	46.341
	б) смањење ревалоризационих резерви	2004			
	2. Актуарски добици или губици по основу планова дефинисаних примања				
331	а) добици	2005		1.221	1.707
	б) губици	2006			
	3. Добици или губици по основу улагања у власничке инструменте капитала				
332	а) добици	2007			
	б) губици	2008			
	4. Добици или губици по основу удела у осталом свеобухватном добитку или губитку придружених друштава				
333	а) добици	2009			
	б) губици	2010			
	б) Ставке које накнадно могу бити реклаификоване у Билансу успеха у будућим периодима				
	1. Добици или губици по основу прерачуна финансијских извештаја иностраног пословања				
334	а) добици	2011			
	б) губици	2012			

Група рачуна рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
335	2. Добици или губици од инструмената заштите нето улагања у инострано пословање				
	а) добаци	2013			
	б) губици	2014			
336	3. Добици или губици по основу инструмената заштите ризика (хеџинга) новчаног тока				
	а) добаци	2015			
	б) губици	2016			
337	4. Добици или губици по основу хартија од вредности расположивих за продају				
	а) добаци	2017			
	б) губици	2018		27.870	14.383
	I. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011 + 2013 + 2015 + 2017) - (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012 + 2014 + 2016 + 2018) ≥ 0	2019		19.692	33.665
	II. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012 + 2014 + 2016 + 2018) - (2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011 + 2013 + 2015 + 2017) ≥ 0	2020			
	III. ПОРЕЗ НА ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК ПЕРИОДА	2021		2.954	5.050
	IV. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2019 - 2020 - 2021) ≥ 0	2022		16.738	28.615
	V. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2020 - 2019 + 2021) ≥ 0	2023			
	В. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА				
	I. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2001 - 2002 + 2022 - 2023) ≥ 0	2024		27.943	43.831
	II. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2002 - 2001 + 2023 - 2022) ≥ 0	2025			
	Г. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК (2027 + 2028) = АОП 2024 ≥ 0 или АОП 2025 > 0	2026			
	1. Приписан већинским власницима капитала	2027			
	2. Приписан власницима који немају контролу	2028			

У Београду

Дана 20.04.2021. године

М.П.

Законски заступник

Алексић

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике ("Службени гласник РС", бр. 95/2014 и 144/2014)

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број: 07017944

Шифра делатности: 8559

ПИБ: 101822625

Назив ИНСТИТУТ ЗА СТРАНЕ ЈЕЗИКЕ АД БЕОГРАД

Седиште Господар Јованова 35, Београд

КОНСОЛИДОВАНИ ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ

За период од 01.01.2019. до 31.12.2020. године

- у хиљадама динара -

Позиција	АОП	Износ	
		Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
А. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ			
I. Приливи готовине из пословних активности (1 до 3)	3001	159.520	197.839
1. Продаја и примљени аванси	3002	147.900	196.133
2. Примљене камате из пословних активности	3003		
3. Остали приливи из редовног пословања	3004	11.620	1.706
II. Одливи готовине из пословних активности (1 до 5)	3005	128.076	165.305
1. Исплате добављачима и дати аванси	3006	13.219	26.236
2. Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи	3007	93.309	105.191
3. Плаћене камате	3008	404	6
4. Порез на добитак	3009	2.287	2.359
5. Одливи по основу осталих јавних прихода	3010	18.857	31.513
III. Нето прилив готовине из пословних активности (I-II)	3011	31.444	32.534
IV. Нето одлив готовине из пословних активности (II-I)	3012		
Б. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА			
I. Приливи готовине из активности инвестирања (1 до 5)	3013	4.113	55.878
1. Продаја акција и удела (нето приливи)	3014		
2. Продаја нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	3015		
3. Остали финансијски пласмани (нето приливи)	3016		53.800
4. Примљене камате из активности инвестирања	3017	1.552	301
5. Примљене дивиденде	3018	2.561	1.777
II. Одливи готовине из активности инвестирања (1 до 3)	3019	85.552	88.727
1. Куповина акција и удела (нето одливи)	3020	1.748	21.697
2. Куповина нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	3021	93	530
3. Остали финансијски пласмани (нето одливи)	3022	83.711	66.500
III. Нето прилив готовине из активности инвестирања (I-II)	3023		
IV. Нето одлив готовине из активности инвестирања (II-I)	3024	81.439	32.849
В. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА			
I. Приливи готовине из активности финансирања (1 до 5)	3025	60.000	
1. Увећање основног капитала	3026		
2. Дугорочни кредити (нето приливи)	3027	60.000	

Позиција	АОП	Износ	
		Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
3. Краткорочни кредити (нето приливи)	3028		
4. Остале дугорочне обавезе	3029		
5. Остале краткорочне обавезе	3030		
II. Одливи готовине из активности финансирања (1 до 6)	3031	1.094	
1. Откуп сопствених акција и удела	3032	1.094	
2. Дугорочни кредити (одливи)	3033		
3. Краткорочни кредити (одливи)	3034		
4. Остале обавезе (одливи)	3035		
5. Финансијски лизинг	3036		
6. Исплаћене дивиденде	3037		
III. Нето прилив готовине из активности финансирања (I-II)	3038	58.906	
IV. Нето одлив готовине из активности финансирања (II-I)	3039		
Г. СВЕГА ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ (3001 + 3013 + 3025)	3040	223.633	253.717
Д. СВЕГА ОДЛИВ ГОТОВИНЕ (3005 + 3019 + 3031)	3041	214.722	254.032
Ђ. НЕТО ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ (3040 - 3041)	3042	8.911	
Е. НЕТО ОДЛИВ ГОТОВИНЕ (3041 - 3040)	3043		315
Ж. ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	3044	6.835	7.221
З. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕРАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	3045	16	41
И. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	3046	363	112
Ј. ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА (3042 - 3043 + 3044 + 3045 - 3046)	3047	15.399	6.835

У Београду

дана 20.04.2021. године

Законски заступник

М. Мисит

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике ("Службени гласник РС", бр. 95/2014 и 144/2014)

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број	0	7	0	1	7	9	4	4	Шифра делатности	8	5	5	9	ПИБ	1	0	1	8	2	2	6	2	5
Назив ИНСТИТУТ ЗА СТРАНЕ ЈЕЗИКЕ АД БЕОГРАД																							
Седиште Господар Јованова 35, Београд																							

КОНСОЛИДОВАНИ ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ
за период од **01.01. до 31.12.2020. године**

- у хиљадама динара -

Редни број	ОПИС	Компоненте капитала					
		30		31		32	
		АОП	Основни капитал	АОП	Уписани а неуплаћени капитал	АОП	Резерве
1	2	3	4	5			
	Почетно стање претходне године на дан 01.01.2019.						
1.	а) дуговни салдо рачуна	4001		4019		4037	
	б) потражни салдо рачуна	4002	28.342	4020		4038	63.604
2.	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4003		4021		4039	
	б) Исправке на потражној страни рачуна	4004		4022		4040	
3.	Кориговано почетно стање претходне године на дан 01.01.2019.						
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (1а + 2а - 2б) ≥ 0	4005		4023		4041	
	б) кориговани потражни салдо рачуна (1б - 2а + 2б) ≥ 0	4006	28.342	4024		4042	63.604
4.	Промене у претходној 2019. години						
	а) промет на дуговној страни рачуна	4007		4025		4043	
	б) промет на потражној страни рачуна	4008		4026		4044	
5.	Стање на крају претходне године 31.12.2019.						
	а) дуговни салдо рачуна (3а + 4а - 4б) ≥ 0	4009		4027		4045	
	б) потражни салдо рачуна (3б - 4а + 4б) ≥ 0	4010	28.342	4028		4046	63.604
6.	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4011		4029		4047	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4012		4030		4048	
7.	Кориговано почетно стање текуће година на дан 01.01. 2020.						
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (5а + 6а - 6б) ≥ 0	4013		4031		4049	
	б) кориговани потражни салдо рачуна (5б - 6а + 6б) ≥ 0	4014	28.342	4032		4050	63.604
8.	Промене у текућој 2020. години						
	а) промет на дуговној страни рачуна	4015	2.764	4033		4051	2.964
	б) промет на потражној страни рачуна	4016	2.764	4034		4052	
9.	Стање на крају текуће године 31.12. 2020.						
	а) дуговни салдо рачуна (7а + 8а - 8б) ≥ 0	4017		4035		4053	
	б) потражни салдо рачуна (7б - 8а + 8б) ≥ 0	4018	28.342	4036		4054	60.640

Редни Број	ОПИС	Компоненте капитала					
		АОП	35	АОП	047 и 237	АОП	34
			Губитак		Откупљене сопствене акције		Нераспоређени добитак
	2		6		7		8
1.	Почетно стање претходне године на дан 01.01.2019.						
	а) дуговни салдо рачуна	4055		4073	6.049	4091	
	б) потражни салдо рачуна	4056		4074		4092	46.834
2.	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4057		4075		4093	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4058		4076		4094	
3.	Кориговано почетно стање претходне године на дан 01.01. 2019.						
	а) кориговани дуговни салдо рачуна ($1а + 2а - 2б \geq 0$)	4059		4077	6.049	4095	
	б) кориговани потражни салдо рачуна ($1б - 2а + 2б \geq 0$)	4060		4078		4096	46.834
4.	Промене у претходној 2019. години						
	а) промет на дуговној страни рачуна	4061		4079		4097	17.204
	б) промет на потражној страни рачуна	4062		4080		4098	32.420
5.	Стање на крају претходне године 31.12.2019.						
	а) дуговни салдо рачуна ($3а + 4а - 4б \geq 0$)	4063		4081	6.049	4099	
	б) потражни салдо рачуна ($3б - 4а + 4б \geq 0$)	4064		4082		4100	62.050
6.	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4065		4083		4101	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4066		4084		4102	
7.	Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01. 2020.						
	а) кориговани дуговни салдо рачуна ($5а + 6а - 6б \geq 0$)	4067		4085	6.049	4103	
	б) кориговани потражни салдо рачуна ($5б - 6а + 6б \geq 0$)	4068		4086		4104	62.050
8.	Промене у текућој 2020. години						
	а) промет на дуговној страни рачуна	4069		4087		4105	15.216
	б) промет на потражној страни рачуна	4070		4088	1.669	4106	26.421
9.	Стање на крају текуће године 31.12. 2020.						
	а) дуговни салдо рачуна ($7а + 8а - 8б \geq 0$)	4071		4089	4.380	4107	
	б) потражни салдо рачуна ($7б - 8а + 8б \geq 0$)	4072		4090		4108	73.255

Редни број	ОПИС	Компоненте осталог резултата					
		АОП	330	АОП	331	332	
			Ревалоризационе резерве		Актуарски добици или губици		Добици или губици по основу улагања у власничке инструменте капитала
1	2		9		10		11
1.	Почетно стање претходне године на дан 01.01.2019.						
	а) дуговни салдо рачуна	4109		4127		4145	
	б) потражни салдо рачуна	4110		4128	2.064	4146	
2.	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4111		4129		4147	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4112		4130		4148	
3.	Кориговано почетно стање претходне године на дан 01.01. 2019.						
	а) кориговани дуговни салдо рачуна ($1a + 2a - 2b \geq 0$)	4113		4131		4149	
	б) кориговани потражни салдо рачуна ($1b - 2a + 2b \geq 0$)	4114		4132	2.064	4150	
4.	Промене у претходној 2019. години						
	а) промет на дуговној страни рачуна	4115	8.178	4133	357	4151	
	б) промет на потражној страни рачуна	4116	54.519	4134		4152	
5.	Стање на крају претходне године 31.12.2019.						
	а) дуговни салдо рачуна ($3a + 4a - 4b \geq 0$)	4117		4135		4153	
	б) потражни салдо рачуна ($3b - 4a + 4b \geq 0$)	4118	46.341	4136	1.707	4154	
6.	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4119		4137		4155	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4120		4138		4156	
7.	Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01. 2020.						
	а) кориговани дуговни салдо рачуна ($5a + 6a - 6b \geq 0$)	4121		4139		4157	
	б) кориговани потражни салдо рачуна ($5b - 6a + 6b \geq 0$)	4122	46.341	4140	1.707	4158	
8.	Промене у текућој 2020. години						
	а) промет на дуговној страни рачуна	4123		4141	486	4159	
	б) промет на потражној страни рачуна	4124		4142		4160	
9.	Стање на крају текуће године 31.12. 2020.						
	а) дуговни салдо рачуна ($7a + 8a - 8b \geq 0$)	4125		4143		4161	
	б) потражни салдо рачуна ($7b - 8a + 8b \geq 0$)	4126	46.341	4144	1.221	4162	

Редни број	ОПИС	Компоненте осталог резултата					
		АОП	333	АОП	334 и 335	АОП	336
			Добици или губици по основу удела у осталом добитку или губитку придружених друштава		Добици или губици по основу иностраног пословања и прерачуна финансијских извештаја		Добици или губици по основу хеџинга новчаног тока
1	2		12		13		14
	Почетно стање претходне године на дан 01.01.2019.						
1.	а) дуговни салдо рачуна	4163		4181		4199	
	б) потражни салдо рачуна	4164		4182		4200	
	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
2.	а) исправке на дуговној страни рачуна	4165		4183		4201	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4166		4184		4202	
	Кориговано почетно стање претходне године на дан 01.01. 2019.						
3.	а) кориговани дуговни салдо рачуна $(1a + 2a - 2б) \geq 0$	4167		4185		4203	
	б) кориговани потражни салдо рачуна $(1б - 2a + 2б) \geq 0$	4168		4186		4204	
	Промене у претходној 2019. години						
4.	а) промет на дуговној страни рачуна	4169		4187		4205	
	б) промет на потражној страни рачуна	4170		4188		4206	
	Стање на крају претходне године 31.12.2019.						
5.	а) дуговни салдо рачуна $(3a + 4a - 4б) \geq 0$	4171		4189		4207	
	б) потражни салдо рачуна $(3б - 4a + 4б) \geq 0$	4172		4190		4208	
	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
6.	а) исправке на дуговној страни рачуна	4173		4191		4209	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4174		4192		4210	
	Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01. 2020.						
7.	а) кориговани дуговни салдо рачуна $(5a + 6a - 6б) \geq 0$	4175		4193		4211	
	б) кориговани потражни салдо рачуна $(5б - 6a + 6б) \geq 0$	4176		4194		4212	
	Промене у текућој 2020. години						
8.	а) промет на дуговној страни рачуна	4177		4195		4213	
	б) промет на потражној страни рачуна	4178		4196		4214	
	Стање на крају текуће године 31.12. 2020.						
9.	а) дуговни салдо рачуна $(7a + 8a - 8б) \geq 0$	4179		4197		4215	
	б) потражни салдо рачуна $(7б - 8a + 8б) \geq 0$	4180		4198		4216	

Редни број	ОПИС	Компоненте осталог резултата		АОП	Укупан капитал [$\sum$ (ред 16 кол 3 до кол 15) - $\sum$ (ред 1а кол 3 до кол 15)] ≥ 0	АОП	Губитак изнад капитала [$\sum$ (ред 1а кол 3 до кол 15) - $\sum$ (ред 16 кол 3 до кол 15)] ≥ 0
		АОП	337 Добици или губици по основу ХОВ расположивих за продају				
1	2		15		16		17
1.	Почетно стање претходне године на дан 01.01.2019.						
	а) дуговни салдо рачуна	4217	17.824	4235	116.971	4244	
б) потражни салдо рачуна	4218						
2.	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4219		4236		4245	
б) исправке на потражној страни рачуна	4220						
3.	Кориговано почетно стање претходне године на дан 01.01. 2019.						
	а) кориговани дуговни салдо рачуна ($1а + 2а - 2б$) ≥ 0	4221	17.824	4237	116.971	4246	
б) кориговани потражни салдо рачуна ($1б - 2а + 2б$) ≥ 0	4222						
4.	Промене у претходној 2019. години						
	а) промет на дуговној страни рачуна	4223		4238	64.641	4247	
б) промет на потражној страни рачуна	4224	3.441					
5.	Стање на крају претходне године 31.12.2019.						
	а) дуговни салдо рачуна ($3а + 4а - 4б$) ≥ 0	4225	14.383	4239	181.612	4248	
б) потражни салдо рачуна ($3б - 4а + 4б$) ≥ 0	4226						
6.	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4227		4240		4249	
б) исправке на потражној страни рачуна	4228						
7.	Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01. 2020.						
	а) кориговани дуговни салдо рачуна ($5а + 6а - 6б$) ≥ 0	4229	14.383	4241	181.612	4250	
б) кориговани потражни салдо рачуна ($5б - 6а + 6б$) ≥ 0	4230						
8.	Промене у текућој 2020. години						
	а) промет на дуговној страни рачуна	4231	13.531	4242	4.063	4251	
б) промет на потражној страни рачуна	4232	44					
9.	Стање на крају текуће године 31.12.2020.						
	а) дуговни салдо рачуна ($7а + 8а - 8б$) ≥ 0	4233	27.870	4243	177.549	4252	
б) потражни салдо рачуна ($7б - 8а + 8б$) ≥ 0	4234						

У Београду

дана 20.04.2021. године

Законски заступник

Александар

**ИНСТИТУТ ЗА СТРАНЕ ЈЕЗИКЕ А.Д БЕОГРАД
НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ
ИЗВЕШТАЈЕ ЗА 2020. ГОДИНУ**

1. Опште информације

Институт за стране језике АД Београд (У даљем тексту: *Друштво*) је основано 01.07.1953. године. Према критеријумима за разврставање из Закона о рачуноводству („Службени гласник РС“ бр. 73/2019) друштво је разврстано у МАЛО правно лице. Просечан број запослених у 2019. години је 97. (у 2018 - 99) Институт је матично правно лице. Институт је оснивач Више школе за енглески језик „ЕДУКАТ“ – у ликвидацији – 100%. Решењем Привредног суда у Београду Посл. Бр. I Фи-178/14 од 07. маја 2014. године отворен је поступак ликвидације над зависним друштвомн. Поступак ликвидације до дана израде финансијских извештаја за 2020. годину није окончан. У даљем тексту заједно Група.

Основна делатност којом се Матично друштво бави је образовање.

Седиште Матичног друштва је у Београду, улица Господар Јованова 35, са матичним бројем 07017944 и ПИБ-ом 101822625.

На дан 31. децембар 2020. године Група је имала 81 запослених (на дан 31. децембар 2019. године број запослених у Групи био је 97).

2. Основе за састављање финансијских извештаја

Изузев како је наведено ниже, финансијски извештаји Групе састављени су у складу са Међународним стандардима финансијског извештавања (МСФИ).

Група је саставила ове финансијске извештаје у складу са Законом о рачуноводству који захтева да финансијски извештаји буду припремљени у складу са свим МСФИ као и прописима издатим од стране Министарства финансија Републике Србије. Имајући у виду разлике између ове две регулативе, ови финансијски извештаји одступају од МСФИ у следећем:

- 1 „Ванбилансна средства и обавезе“ су приказана на обрасцу биланса стања. Ове ставке по дефиницији МСФИ не представљају ни средства ни обавезе.
- 2 Група је ове финансијске извештаје саставила у формату прописаном од стране Министарства финансија, који није у складу са захтевима МРС 1 – “Презентација финансијских извештаја.”

Састављање финансијских извештаја у складу са МСФИ захтева примену извесних кључних рачуноводствених процена. Оно, такође, захтева да Руководство користи своје просуђивање у примени рачуноводствених политика Групе. Области које захтевају просуђивање већег степена или веће сложености, односно области у којима претпоставке и процене имају материјални значај за финансијске извештаје обелодањени су у напомени 4.

2.1. Упоредни подаци

Упоредне податке и почетна стања чине подаци садржани у финансијским извештајима за 2019. годину.

3. Преглед значајних рачуноводствених политика

Основне рачуноводствене политике примењене за састављање ових финансијских извештаја наведене су у даљем тексту. Ове политике су конзистентно примењене на све приказане године, осим ако није другачије назначено.

3.1. Стална имовина

(а) Нематеријална улагања

Нематеријална улагања су средства која се могу идентификовати као немонетарна и без физичког обележја.

Као нематеријална улагања признају се и подлежу амортизацији нематеријална улагања која испуњавају услове прописане МРС 38 Нематеријална имовина, имају корисни век трајања дужи од годину дана и појединачна набавна цена у време набавке улагања је већа од просечне бруто зараде по запосленом у Републици, према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике.

Уколико нематеријално улагање не испуњава услове из става 2. овог члана признаје се на терет расхода периода у коме је настало.

Почетно мерење нематеријалних улагања врши се по набавној вредности или цени коштања.

Накнадно мерење након почетног признавања нематеријалних улагања врши се по трошковном моделу из МРС 38 Нематеријална имовина, односно по набавној вредности или цени коштања, умањеној за исправке вредности по основу кумулиране амортизације и обезвређења.

Амортизација нематеријалних улагања која подлежу амортизацији врши се применом пропорционалног метода у року од 5 година осим улагања чије је време утврђено уговором, када се отписивање врши у роковима који проистичу из уговора.

За нематеријална улагања са неограниченим веком трајања не обрачунава се амортизација.

Обрачун амортизације нематеријалних улагања врши се од почетка наредног месеца у односу на месец када је нематеријално улагање стављено у употребу.

Основицу за обрачун амортизације нематеријалних улагања чини набавна вредност, односно цена коштања умањена за преосталу вредност.

Преостала вредност нематеријалних улагања сматра се једнаком нули, осим када:

1) постоји уговорна обавеза трећег лица да откупи нематеријално средство на крају његовог преосталог века трајања, или

2) за то нематеријално средство, односно улагање постоји активно тржиште на којем се може одредити преостала вредност и то тржиште ће трајати и на крају века тог нематеријалног средства, односно улагања.

Накнадни издатак који се односи на нематеријално улагање након његове набавке или завршетка увећава вредност нематеријалног улагања ако испуњава услове да се призна као стално средство, тј. ако је век трајања дужи од годину дана и ако је вредност накнадног издатка виша од просечне бруто зараде по запосленом у Републици, према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике.

Накнадни издатак који не задовољава претходне услове исказује се као трошак пословања у периоду у којем је настао.

За накнадни издатак који увећава вредност нематеријалног улагања коригује се и набавна вредност.

Нематеријална улагања која су, према МСФИ 5 Стална имовина која се држи за продају и престанак пословања класификована као средства намењена продаји, на дан биланса исказују се као обртна средства и процењују се по нижој вредности између књиговодствене и фер (поштене) вредности умањене за трошкове продаје.

Основне стопе амортизације за поједина нематеријална улагања су следеће:

Назив	Стопа амортизације
Лиценце и апликациони програми	20%

(б) Некретнине, постројења и опрема

Почетно вредновање некретнина, постројења и опреме врши се по набавној вредности или по цени коштања.

Накнадно мерење **некретнина**, врши се по моделу ревалоризације, односно по поштеној вредности на дан ревалоризације, умањеној за укупну накнадну амортизацију и укупне накнадне губитке због обезвређења. Учесталост вредновања некретнина зависи од променљивости цена на

тржишту, а све у складу са одредбама МРС 16 *Некретнине, постројења и опрема*. Утврђивање фер вредности некретнина врши се у периоду од 3 до 5 година.

Накнадно мерење постројења и опреме врши се по трошковном моделу из МРС 16 *Некретнине, постројења и опрема*, односно по набавној вредности или цени коштања, умањеној за исправке вредности по основу кумулиране амортизације и обезвређења.

Амортизација некретнина, постројења и опреме се обрачунава пропорционалном методом током процењеног корисног века употребе средстава. Основицу за амортизацију некретнина, постројења и опреме чини поштена, односно набавна вредност умањена за преосталу вредност уколико постоји.

Корисни век трајања сваке појединачне некретнине, постројења и опреме преиспитује се периодично.

На крају пословне године процењује се да ли су некретнине, постројења и опрема обезвређени у складу са МРС 36 – Умањење вредности имовине.

Основне стопе амортизације за поједине групе некретнина, постројења и опреме су следеће:

Назив	Стопа амортизације
Грађевински објекти	1,5 – 4%
Опрема	5 – 20%
Намештај	10 – 12,5%

Основицу за обрачун амортизације некретнина, постројења и опреме чини набавна вредност, умањена за преосталу вредност.

Преостала вредност се процењује према вредностима на дан набавке.

Процену преостале вредности некретнине, постројења и опреме врши посебна комисија за процену преостале вредности коју образује директор предузећа.

Преостала вредност се утврђује и умањује основицу за обрачун амортизације у случају када постоји јасна политика предузећа да се средство отуђи пре истека рока трајања или када је вредност на крају периода коришћења средства (вредност опада) значајна.

Накнадни издатак који се односи на некретнину, постројење и опрему након његове набавке или завршетка, увећава вредност средства ако испуњава услове да се призна као стално средство, тј. ако је век трајања дужи од годину дана и ако је вредност накнадног издатка виша од просечне бруто зараде по запосленом у Републици, према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике.

Накнадни издатак који не задовољава претходне услове исказује се као трошак пословања у периоду у којем је настао. Такође, ако је накнадни издатак настао претежно по основу рада, потрошног материјала и ситнијих резервних делова тај издатак се исказује као текући трошак одржавања.

За накнадни издатак који увећава вредност нематеријалног улагања коригује се и набавна вредност.

Ако је век трајања уграђеног дела, признатог као накнадни издатак, различит од века трајања средства у које је уграђен, онда се тај део води као посебно средство и амортизује у току корисног века трајања.

Одстрањен део се расходује по процењеној вредности ако није могуће утврдити његову књиговодствену вредност.

Некретнине постројења и опрема који су, према МСФИ 5 *Стална имовина која се држи за продају и престанак пословања* класификовани као средства намењена продаји, на дан биланса исказују се као обртна средства и процењују се по нижој вредности између књиговодствене и фер (поштене) вредности умањене за трошкове продаје.

Улагања на туђим основним средствима (закупљеним) ради обављања делатности признају се и исказују се на посебном рачуну као основна средства под условом да су испуњени услови за признавање из става 1. овог члана. Амортизација улагања на туђим основним средствима врши се на основу уговореног века коришћења који је утврђен уговором са власником тих средстава.

(в) Инвестиционе некретнине

Инвестициона некретнина предузећа је некретнина (неко земљиште или зграда – или део зграде – или и једно и друго), коју (Институт као власник или корисник финансијског лизинга) држи ради остваривања зараде од издавања некретнине или ради увећања вредности капитала или ради и једног и другог, а не ради:

(а) употребе за производњу или снабдевања робом или пружање услуга или за потребе административног пословања; или

(б) продаје у оквиру редовног пословања.

Почетно мерење инвестиционе некретнине приликом стицања (набавке) врши се по набавној вредности или цени коштања. При почетном мерењу, зависни трошкови набавке укључују се у набавну вредност или цену коштања

Накнадни издатак који се односи на већ признату инвестициону некретнину приписује се исказаном износу инвестиционе некретнине ако испуњава услове да се призна као стално средство, тј. ако је век трајања дужи од годину дана и ако је вредност накнадног издатка виша од просечне бруто зараде по запосленом у Републици, према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике.

Накнадни издатак који не задовољава услове из става 3. овог члана исказује се као трошак пословања у периоду у којем је настао.

Након почетног признавања, накнадно мерење инвестиционе некретнине врши се по моделу поштене вредности, у складу са МРС 40 *Инвестиционе некретнине*. Поштена вредност инвестиционе некретнине је њена тржишна вредност. Поштена вредност мери се као највероватнија цена која реално може да се добије на тржишту, на дан биланса стања, у складу са дефиницијом поштене вредности.

Добитак или губитак настао због промене поштене вредности инвестиционе некретнине укључује се у нето добитак или нето губитак периода у којем је настао.

Инвестиционе некретнине не подлежу обрачуну амортизације.

г) Стална средства намењена продаји и пословања која престају

Институт признаје и исказује стално средство (или расположиву групу) као средство намењено продаји у складу са *МСФИ 5 Стална имовина која се држи за продају и престанак пословања* ако се његова књиговодствена вредност може првенствено повратити кроз продајну трансакцију, а не кроз наставак коришћења.

Да би средство било класификовано (признато) као стално средство намењено продаји, поред услова из става 1. овог члана који проистиче из дефиниције тог средства, потребно је да буду испуњени још и следећи услови:

– средство мора бити доступно за моменталну продају у свом тренутном стању;

– продаја средства мора бити јако вероватна у року од једне године од дана признавања као средства намењеног продаји. Овај услов подразумева да се сачини план продаје или донесе одлука о продаји средства и да се започне са тражењем купаца (јавна продаја, непосредни преговори са потенцијалним купцима и сл.). Да би продаја средства била јако вероватна мора постојати тржиште за то средство, а понуђена цена мора бити разумно утврђена, тако да омогућава продају средства у року од годину дана.

Средство које је отписано (амортизовано), односно средство чија је неотписана (садашња, односно књиговодствена) вредност безначајна неће бити призната као средство намењено продаји.

Стално средство које је признато као средство намењено продаји мери се (исказује) по нижем износу од: књиговодствене вредности и фер (поштене) вредности умањене за трошкове продаје.

Књиговодствена вредност је садашња вредност исказана у пословним књигама.

Фер (поштена) вредност је износ за који средство може да буде размењено, или обавеза измирена, између обавештених и вољних страна у независној трансакцији, тј тржишна вредност на дан продаје.

Трошкови продаје су трошкови који се могу директно приписати продаји средства и који не обухватају финансијске трошкове и трошкове пореза на приход. Трошкови продаје одмеравају се према садашњој висини, а не према висини која се очекује у моменту будуће продаје.

(д) Алат и ситан инвентар који се калкулативно отписује

Као стално средство признају се и подлежу амортизацији средства алата и ситног инвентара који се калкулативно отписује, чији је корисни век трајања дужи од годину дана и појединачна набавна цена у време набавке средства је већа од 2.000,00, а мање од просечне бруто зараде по запосленом у Републици према последњем објављеном податку Републичког органа надлежног за послове статистике.

Средства алата и инвентара која не задовољавају услове из става 1. овог члана исказују се као обртна средства (залихе).

(ђ) Резервни делови

Као стално средство признају се уграђени резервни делови, чији је корисни век трајања дужи од годину дана и појединачна набавна цена у време набавке већа од просечне бруто зараде по запосленом у Републици према последњем објављеном податку Републичког органа надлежног за послове статистике.

Такви резервни делови, по уградњи, увећавају књиговодствену вредност средства у које су уграђени.

Резервни делови који не задовољавају услове из става 1. овог члана, приликом уградње, исказују се као трошак пословања.

(е) Дугорочни финансијски пласмани

У оквиру дугорочних финансијских пласмана исказују се учешћа у капиталу зависних правних лица, учешћа у капиталу повезаних правних лица и учешћа у капиталу других правних лица и дугорочне хартије од вредности расположиве за продају. Такође, у оквиру дугорочних финансијских пласмана исказују се дугорочни кредити и зајмови зависним, повезаним и другим правним лицима, дугорочни кредити у земљи и иностранству, хартије од вредности које се држе до доспећа и остали дугорочни пласмани.

Наведени пласмани представљају финансијска средства која се приликом почетног признавања мере по њиховој набавној вредности која представља поштenu вредност надокнаде која је дата за њих. Трансакциони трошкови укључују се у почетно мерење свих финансијских средстава.

У посебним финансијским извештајима матичног предузећа, улагања у зависна предузећа која се обухватају у консолидованим финансијским извештајима, као и она која су искључена из консолидованих финансијских извештаја исказују се по методу набавне вредности.

Учешћа у капиталу придружених правних лица над чијим пословањем постоји значајан утицај (учешће у акцијама са правом гласа од 20% до 50%) и други услови дефинисани *MPC 28 Инвестиције у придружене ентитете* мере се према методу набавне вредности.

Хартије од вредности намењени продаји исказују се по фер (поштеној) вредности на дан састављања финансијских извештаја.

Хартије од вредности које се држе до доспећа исказују се по амортизованом трошку применом методе ефективне каматне стопе.

3.2. Обртна имовина

(а) Залихе

Залихе су средства (а) која се држе за продају у уобичајеном току пословања; (б) која су у процесу производње а намењене су за продају или (ц) у облику материјала или помоћних средстава која се троше у процесу производње или приликом пружања услуга. Залихе обухватају:

- 1) основни и помоћни материјал који ће бити искоришћени у процесу производње;
- 2) недовршене производе чија је производња у току;

3) готове производе које је произвело предузеће и

4) робу која је набављена и држи се ради препродаје, укључујући некретнине (земљиште, грађевинске објекте и остале некретнине) прибављене ради даље продаје.

Залихе материјала, недовршене производње, готових производа и робе, изузев залиха пољопривредних производа, рачуноводствено се обухватају у складу са *МРС 2 Залихе*.

Залихе материјала

Залихе материјала које се набављају од добављача мере се по набавној вредности или по нето продајној вредности, ако је нижа.

Залихе материјала који је произведен као сопствени учинак предузећа мере по цени коштања или по нето продајној вредности ако је нижа.

Набавну вредност или цену коштања залиха чине сви трошкови набавке, трошкови производње (конверзије) и други трошкови настали довођењем залиха на њихово садашње место и стање.

Трошкови набавке материјала обухватају набавну цену, увозне дажбине и друге порезе (осим оних које предузеће може накнадно да поврати од пореских власти као што је ПДВ који се може одбити као претходни порез), трошкове превоза, манипулативне трошкове и друге трошкове који се могу директно приписати набавци материјала. Попуст, рабати и друге сличне ставке одузимају се при утврђивању трошкова набавке.

Када се материјал производи као производ сопствене производње и даље користи у наредној фази процеса производње, његова процена врши се у висини трошкова производње тих залиха, а највише до нето продајне вредности тих залиха.

Материјал се описује испод трошкова набавке, односно цене коштања и утврђује губитак због обезвређења ако се очекује да ће готови производи у које ће бити уграђен материјал бити продати по нето продајној цени нижој од цене коштања (трошкова производње) готових производа.

Као апроксимација за нето продајну вредност готових производа у које ће бити уграђен односни материјал, за сврхе утврђивања губитака због обезвређења, користи се трошак замене материјала, односно набавна цена или цена коштања тог или сличног материјала на дан утврђивања обезвређења.

Процену нето продајне вредности залиха материјала врши посебна комисија коју образује директор предузећа.

Обрачун излаза (утрошка) залиха материјала, врши се по методи просечне пондерисане цене.

Утврђивање пондерисане просечне цене врши се после сваког новог улаза материјала.

Залихе готових производа и недовршене производње

Залихе готових производа вреднују се по цени коштања или по нето продајној вредности, ако је нижа.

Цена коштања обухвата трошкове који су директно повезани са јединицама производа, као што је директна радна снага и директан материјал. Режијски трошкови признају се као расход периода у коме су настали.

Други трошкови укључују се у цену коштања залиха само у мери у којој су настали приликом довођења залиха на њихово садашње место и у садашње стање. На пример, у цену коштања залиха могу се укључити и непроизводни Режијски трошкови.

Трошкови који се не укључују у цену коштања залиха готових производа и који се признају на терет расхода су:

- а) неубичајено велико расипање материјала, радне снаге или други трошкови производње;
- б) трошкови складиштења (осим ако ти трошкови нису неопходни у процесу производње пре наредне фазе производње);
- ц) Режијски трошкови администрације који не доприносе довођењу залиха на садашње место и у садашње стање, и
- д) трошкови продаје.

Излаз залиха готових производа утврђује се по методи пондерисане просечне цене.

Нето продајна вредност залиха готових производа представља процењену продајну вредност умањену за процењене трошкове продаје.

Процењени трошкови продаје залиха готових производа, за потребе свођења ових залиха на нето продајну вредност, утврђују се на бази искуственог вишегодишњег учешћа ових трошкова у приходима од продаје.

Отписивање залиха готових производа врши се за сваку групу производа посебно.

Процену нето продајне вредности залиха готових производа врши посебна комисија коју образује Председник Надзорног одбора Групе.

Залихе робе

Залихе робе мере се по набавној вредности или по нето продајној вредности, ако је нижа.

Набавну вредност чини фактурна цена добављача, увозне дажбине и други порези (осим оних које предузеће може накнадно да поврати од пореских власти као што је ПДВ који се може одбити као претходни порез), трошкови превоза, манипулативни трошкови и други трошкови који се могу директно приписати стицању залиха робе. Попуст, рабати и друге сличне ставке одузимају се при утврђивању трошкова набавке робе.

Нето продајна вредност представља процењену продајну вредност умањену за процењене трошкове продаје.

Процењени трошкови продаје залиха робе, за потребе свођења ових залиха на нето продајну вредност, утврђују се на бази искуственог вишегодишњег учешћа ових трошкова у приходима од продаје робе.

Утврђивање нето продајне вредности врши се за сваку ставку залиха робе посебно.

Процену нето продајне вредности залиха робе врши посебна комисија коју образује Председник Надзорног одбора Групе.

Обрачун излаза (продаје) залиха робе, врши се по методи просечне пондерисане цене.

Просечна пондерисана цена се израчунава аутоматски после сваког улаза залиха.

Залихе робе воде се по продајним ценама, а обрачун разлике у цени врши се тако да вредност излаза робе и вредност робе на залихама буде исказана по методи просечне пондерисане цене.

Обрачун оствареног дела разлике у цени приликом свођења залиха робе са продајне цене на набавну цену врши се на нивоу сваке врсте робе.

(б) Финансијско средство

Финансијско средство је свако средство које је:

- готовина,
- инструмент капитала другог друштва,
- уговорно право:
  - примања готовине или другог финансијског средства од другог друштва или
  - размене финансијских средстава или финансијских обавеза с другим друштвом под условима који су потенцијално повољни; или
- уговор који ће бити или може бити измирен инструментима сопственог капитала Друштва и који је:
  - недериватни, за који Група јесте или може бити у обавези да прими променљив број инструмената сопственог капитала Групе; или
  - дериватни, који ће бити или може бити измирен другачије него разменом фиксног износа готовине или другог финансијског средства за фиксни број инструмената сопственог капитала Групе.

Сходно МСФИ 9 – Финансијски инструменти, финансијско средство се признаје када Група постане једна од страна на које се односе уговорне одредбе (права) финансијског инструмента. Куповина или продаја финансијског средства се евидентира коришћењем рачуноводственог

обухватања на датум измирења (датум када се средство испоручује ентитету или датум када ентитет испоручује средство).

Група престаје да признаје финансијско средство:

- када уговорна права на токове готовине од финансијског средства престану да важе; или
- пренесе финансијско средство и тај пренос се, услед пренетог, у значајној мери, ризика и користи од финансијског средства, квалификује као престанак признавања.

Ако, као резултат преноса, неко финансијско средство престане да се признаје у целини, али пренос има за резултат да Група добије ново финансијско средство или преузме нову финансијску обавезу, или обавезу за сервисирање, Друштво треба да призна ново финансијско средство, финансијску обавезу или обавезу сервисирања по фер вредности.

При престанку признавања финансијског средства у целини, разлика између његове књиговодствене вредности (одмерене на датум престанка признавања) и добијене накнаде (укључујући и свако ново добијено средство умањено за сваку преузету обавезу) треба да се призна у билансу успеха.

Група треба директно да смањи (отпише) бруто књиговодствену вредност финансијског средства када нема оправдана очекивања да ће повратити финансијско средство или неки његов део. Отпис представља догађај престанка признавања.

Финансијска средства се иницијално одмеравају по њиховој фер вредности, увећаној или умањеној, у случају финансијског средства које се не одмерава по фер вредности кроз биланс успеха, за трошкове трансакције које се могу директно приписати стицању или емитовању финансијског инструмента. У односу на изнето, разлика је у томе што се почетно признавање код потраживања од продаје одмерава по цени трансакције (осим у случају када је у продаји садржана значајна компонента финансирања).

Код накнадног одмеравања финансијског средства, релевантна је група у којој је Група класификовала финансијско средство, а што је условљено:

- пословним моделом Групе за управљање финансијским средствима и
- карактеристикама уговорних токова готовине финансијског средства.

Иначе, модел пословања Групе, који условљава класификацију финансијског средства, одређује се на нивоу који одражава како се групама финансијског средства управља заједно ради остваривања одређеног пословног циља. Отуда, модел пословања је питање чињенице, а не само тврдња. Модел пословања не зависи од планова руководства за појединачни инструмент. Сходно томе, овај услов не подразумева класификацију на бази инструмент по инструмент приступа, већ треба да буде одређен на вишем нивоу агрегирања. Међутим, Група може имати више модела за управљање финансијским средствима, тако да класификација сходно пословном моделу не мора да буде одређена на нивоу целе Групе.

Са аспекта накнадног вредновања, финансијско средство може да се класификује у следеће три групе:

- финансијско средство одмерено по амортизованој вредности,
- финансијско средство одмерено по фер вредности кроз остали укупан резултат и
- финансијско средство одмерено по фер вредности кроз биланс успеха.

А) Финансијско средство одмерено по амортизованој вредности карактерише:

- средство које се држи у оквиру пословног модела чији је циљ држање финансијског средства ради наплате уговорених токова готовине и
- услови уговора финансијског средства на назначене датуме узрокују токове готовине који су искључиво отплата главнице и камате на неизмирени износ главнице.

Повремене превремене продаје, или превремене продаје које нису вредносно значајне, нужно не подразумевају неадекватност класификације финансијског средства одмереног по амортизованој вредности.

У предметном контексту, који важи и у случају финансијског средства одмереног по фер вредности кроз остали укупни резултат:

- главница је фер вредност финансијског средства при почетном признавању (ако постоје периодичне исплате главнице, износ главнице може да се мења током века трајања финансијског средства) и
- камата се састоји из накнаде за временску вредност новца, за кредитни ризик повезан са неизмиреним износом главнице током одређеног временског периода, за друге основне ризике, трошкове позајмљивања и за профитну маржу.

Утврђивање амортизоване вредности одређује се применом ефективне каматне стопе, која дисконтује процењене будуће готовинске исплате или примања током очекиваног века трајања финансијског инструмента; док се приход од камате израчунава применом ефективне каматне стопе на бруто књиговодствену вредност финансијског средства осим за:

- кредитно обезвређена купљена или створена кредитно обезвређена финансијска средства (ефективна каматна стопа се примењује на вредност из почетног признавања) и
- финансијска средства која су накнадно постала кредитно обезвређена (ефективна каматна стопа се примењује на амортизовану вредност из накнадних извештаја).

Добици и губици се признају у билансу успеха при престанку признавања, кроз процес амортизације, или код признавања добитака или губитака од умањења вредности.

Б) Финансијско средство одмерено по фер вредности кроз остали укупни резултат карактерише:

- средство које се држи у оквиру пословног модела чији је циљ држање финансијског средства ради наплате уговорених токова готовине и продаја финансијских средстава (и једно и друго; и држање и продаја) и
- услови уговора финансијског средства на назначене датуме узрокују токове готовине који су искључиво отплата главнице и камате на неизмирени износ главнице.

Група има могућност да изврши неопозиви одабир при почетном признавању за одређене инвестиције у инструменте капитала (на пример, хартије од вредности класификоване као расположиве за продају), које би се, у супротном, одмеравале по фер вредности кроз биланс успеха, да презентује накнадне промене фер вредности у осталом укупном резултату. Када финансијско средство престане да се признаје, кумулативни добитак или губитак, претходно признат у осталом укупном резултату, рекласификује се из капитала у биланс успеха као корекција по основу рекласификације. Изузетак од наведеног одложеног признавања у билансу успеха се односи на курсне разлике (девизне добитке и губитке) и умањења вредности који нису последица текућих тржишних осцилација, већ се могу сматрати трајним обезвређењем; који се евидентирају у текућем резултату у моменту када настану.

Ц) Финансијско средство одмерено по фер вредности кроз биланс успеха обухвата средства која нису класификована у претходне две групе. Ефекти вредновања и реализовани добитци и губици се признају у билансу успеха у периоду када су настали.

Најликвиднији облик финансијских средстава, који се одмерава по фер (номиналној) вредности је готовина. У оквиру ове групе, поред готовине (средства у благајнама, новчана средства на рачунима код пословних банака, депозити по виђењу, издвојена новчана средства за акредитиве и др.), исказују се и готовински еквиваленти, под којима се подразумевају, краткорочне (начелно, до 3 месеца), високо ликвидне инвестиције које се могу брзо конвертовати у познате износе готовине и које нису под утицајем значајног ризика промене вредности. Поред наведених, у оквиру финансијских средстава по фер вредности кроз биланс успеха исказују се и друга средства прибављена са намером да се продају у ближој будућности, односно финансијска средства чија је основна намена да се држе ради трговања (на пример, хартије од вредности којима се тргује).

Депозити по виђењу у Групи обухватају краткорочно орочене депозите (на период до годину дана) који се могу разорочити у било ком тренутку, док се у оквиру осталих финансијских пласмана обухватају краткорочно орочени депозити код којих разорочење није могуће у било ком тренутку.

Додатно, чак иако пословни модел и уговорени токови готовине финансијског средства усмеравају другачије одмеравање, Група може, при почетном признавању, неопозиво да означи финансијско средство као одмерено по фер вредности. Наведено је карактеристично за случај када се тиме елиминира или значајно смањује недоследност одмеравања или признавања (што се, понекад, назива „рачуноводствена неусаглашеност“), која би се иначе јавила услед одмеравања

средстава или обавеза или признавања добитака и губитака за та средства или обавезе по различитим основама.

Када Група мења модел свог пословања за управљање финансијским средствима, треба да рекласификује сва финансијска средства на која то утиче. Ако Група рекласификује финансијска средства, треба да примењује рекласификацију проспективно, од датума рекласификације.

Дивиденда се као финансијско средство признаје у билансу успеха када је:

- установљено право Групе да јој се исплаћује дивиденда,
- када је вероватно да ће се будуће економске користи повезане са дивидендом преливати у Групу и
- када износ дивиденде може поуздано да се одмери.

Финансијском средству је умањена вредност када се деси један или више догађаја који имају штетан утицај на процењене будуће токове готовине тог финансијског средства.

Докази да финансијско средство има умањену вредност су следећи:

- значајне финансијске потешкоће дужника,
- кршење уговора, као што је неиспуњење обавезе или кашњење у плаћању,
- репрограм дуга и друге повластице под условима на које Група у уобичајеним околностима не би пристало,
- висока вероватноћа банкрота или друге финансијске реорганизације дужника,
- нестанак активног тржишта за то финансијско средство због финансијских тешкоћа или
- куповина финансијског средства по великом попусту који одражава претрпљене кредитне губитке.

Могуће је да се неће идентификовати појединачни одвојени догађај, већ је комбиновани ефекат проузроковао обезвређење финансијског средства.

По питању средстава која се одмеравају по амортизованој вредности (зајмови и потраживања) и по фер вредности кроз остали укупни резултат, Група треба да призна умањење вредности, то јест да призна резервисање за очекиване кредитне губитке.

На сваки датум извештавања:

- ако се кредитни ризик значајно повећао од почетног признавања, Група треба да одмерава резервисање за губитке за финансијско средство по износу који је једнак очекиваним кредитним губицима током века трајања средстава; и
- ако се кредитни ризик није значајно повећао од почетног признавања, Група треба да одмерава резервисање за губитке за финансијско средство по износу који је једнак дванаестомесечним очекиваним кредитним губицима.

Група треба, на сваки датум извештавања, да процени да ли се кредитни ризик одређеног финансијског средства значајно повећао од почетка признавања, што, поред осталог, подразумева одмеравање очекиваних губитака од финансијског средства на начин који одражава:

- непристрасан и износ пондерисан вероватноћом који се утврђује вредновањем низа могућих исхода,
- временску вредност новца и
- разумне и поткрепљиве информације које су доступне без непотребних трошкова или напора на датум извештавања о претходним догађајима, тренутним условима и прогнозама будућих економских услова.

(в) Финансијске обавезе

Финансијска обавеза је свака обавеза која је:

- уговорно право:
  - достављања готовине или другог финансијског средства другом друштву; или
  - размењивања финансијских средстава или финансијских обавеза с другим друштвом према условима који су потенцијално неповољни за Групу; или
- уговор који ће бити или може бити измирен инструментима сопственог капитала Групе и који је:
  - недериватни, за који Група јесте или може бити у обавези да достави променљив број инструмената сопственог капитала Групе; или

- дериватни, који ће бити или може бити измирен другачије него разменом фиксног износа готовине или другог финансијског средства за фиксни број инструмената сопственог капитала Групе.

Сходно МСФИ 9 – Финансијски инструменти, финансијска обавеза се признаје када Група постане једна од страна на које се односе уговорне одредбе финансијског инструмента. Група престаје да признаје финансијску обавезу (или део финансијске обавезе) када је угашена, односно када је уговорна обавеза испуњена, отказана или је истекла.

Размена између постојећег зајмопримца и зајмодавца дужничких инструмената са у значајном мери различитим условима треба да се рачуноводствено обухвата као гашење првобитне финансијске обавезе и признавање нове. Слично изнетом, значајна измена услова постојеће (или дела) финансијске обавезе треба да се рачуноводствено обухвата као гашење првобитне финансијске обавезе и признавање нове. Разлика између књиговодствене вредности финансијске обавезе (или дела обавезе) која је угашена или пренета другој страни и плаћене надокнаде, укључујући и сва пренета неготовинска средства или преузете обавезе, треба да се признаје у билансу успеха.

Финансијска обавеза се иницијално одмерава по њиховој фер вредности, увећаној или умањеној, у случају финансијске обавезе која се не одмерава по фер вредности кроз биланс успеха, за трошкове трансакције које се могу директно приписати стицању или емитовању финансијског инструмента.

Са аспекта накнадног вредновања, уз мање изузетке (деривати, финансијске гаранције и др.), финансијска обавеза се одмеравају по амортизованој вредности, применом методе ефективне каматне стопе. Применом ове методе, Група идентификује накнаде које су саставни део ефективне каматне стопе финансијске обавезе (све наведено важи и за финансијско средство). Накнаде које су саставни део ефективне каматне стопе обухватају стартне накнаде (трошкови сервисирања, трошкови обраде кредитних захтева, уписивање залоге, адвокатски трошкови и др.), провизије и др.

Група може, при почетном признавању (током времена се не врши рекласификација финансијске обавезе), да класификује финансијску обавезу као одмерену по фер вредности кроз биланс успеха: ако се тиме спречава рачуноводствена неусаглашеност због одмеравања средства, обавеза, прихода и/или расхода по различитим основама; и ако се групом финансијских средстава и обавеза управља и перформансе им се вреднују на бази фер вредности, сходно документованој стратегији управљања ризиком или инвестирања.

3.3. Ванбилансна средства и обавезе

Ванбилансна средства/обавезе укључују робу примљену у комисиону продају.

3.4. Резервисања

Резервисање, сходно МРС 37 - Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална имовина, представља обавезу неизвесног времена доспећа или износа која постоји на дан биланса.

Група признаје резервисање само ако су испуњена следећа три услова:

- када Група има садашњу обавезу (законску или изведену) као последицу прошлог догађаја;
- када је вероватно да ће одлив ресурса који представљају економске користи бити захтеван да се измири обавеза и
- када може да се направи поуздана процена износа обавезе.

Садашња обавеза може бити:

- А) законска, која проистиче из:
  - уговора (на основу експлицитних или имплицитних услова),
  - закона или
  - других видова примене закона;
- Б) изведена, која произилази из активности Групе када је:

- путем установљеног модела претходне праксе, објављених политика или довољно одређених текућих извештаја Група наговестила осталим странама да ће прихватити одређене обавезе; и
- као резултат тога, Група изазвала оправдано очекивање осталих страна да ће испунити те обавезе.

Суштина резервисања је да се формира само за обавезе настале из прошлих догађаја, које постоје независно од будућих радњи Групе. Отуда, резервисања се не признају за будуће пословне губитке.

За сврху признавања резервисања, сматра се да је вероватно да ће захтевано измиревање обавеза Групе проузроковати одлив ресурса који представљају економске користи, када је вероватније него да није, да ће одлив ресурса настати, то јест вероватноћа да ће измирење тих обавеза Групе проузроковати одлив ресурса је већа од вероватноће да неће.

Резервисања могу да се формирају по различитим основама, и то: за трошкове у гарантном року, за трошкове обнављања природних богатстава, за задржане кауције и депозите, за трошкове реструктурирања, за накнаде и друге бенефиције запослених, за трошкове судских спорова и по другим основама.

За процену резервисања по основу накнада и других бенефиција запослених, примењују се релевантне одредбе МРС 19 - Примања запослених. Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених укључују, на пример: резервисања за недоспеле отпремнине приликом редовног одласка у пензију и резервисања за отпремнине које се исплаћују као резултат одлуке Друштва да прекине рад неког запосленог пре уобичајеног датума пензионисања или одлуке запосленог да добровољно прихвати да је вишак, у замену за та примања.

Приликом одмеравања резервисања, износ признат као резервисање је најбоља процена издатака Групе захтеваних да се измири садашња обавеза на датум биланса стања. Другим речима, то је износ које би Група платила на датум биланса стања да се измири обавеза или да се та обавеза пренесе на трећу страну.

Резервисања за трошкове и ризике се прате по врстама, испитују се на датум сваког биланса стања и коригују тако да одражавају најбољу садашњу процену. Ако више није вероватно да ће одлив ресурса бити потребан за измирење обавезе, укида се резервисање. Укидање резервисања се врши у корист прихода.

Када је ефекат временске вредности новца значајан, износ резервисања представља садашњу вредност издатака Друштва за које се очекује да ће бити потребни за измирење обавезе. Приликом израчунавања садашње вредности се користе дисконтне стопе, то јест стопе пре опорезивања, које одражавају текуће тржишне процене временске вредности новца и ризике специфичне за обавезу.

Процену вредности, како за резервисања која се процењују на основу релевантних одредби МРС 37, тако и за резервисања која се процењују на основу релевантних одредби МРС 19, врше компетентне особе из или ван Групе.

3.5. Одложена пореска средства и одложене пореске обавезе

Порез на добит се рачуноводствено евидентира као збир:

- текућег пореза и
- одложеног пореза.

Текући порез је износ обавезе за платив (повратив) порез на добитак који се односи на опорезиви добитак (порески губитак) за период. Другим речима, текући порез је платив порез на добитак који је утврђен у пореској пријави за порез на добит, у складу са пореским прописима.

Одложени порез се испољава у виду:

- одложених пореских средстава или
- одложених пореских обавеза.

Одложена пореска средства су износи пореза на добитак надокнадиви у будућим периодима који се односе на:

- одбитне привремене разлике;
- неискоришћене пореске губитке пренете на наредни период и
- неискоришћени порески кредит пренет на наредни период.

Одбитне привремене разлике су привремене разлике које ће за резултат имати износе који се могу одбити при одређивању опорезивог добитка (пореског губитка) будућих периода када се књиговодствена вредност средства или обавезе надокнади или измири.

Одбитна привремена разлика је карактеристична за ситуације:

- када је књиговодствена вредност средства мања од пореске вредности (основице) средства и
- када је књиговодствена вредност обавезе већа од пореске вредности (основице) обавезе.

Пореска вредност (основица) средства је износ који ће моћи да се одбије за пореске сврхе од било каквих опорезивих економских користи које ће се улити у ентитет када се врши повраћај књиговодствене вредности тог средства.

Пореска вредност (основица) обавезе је њена књиговодствена вредност, умањена за било који износ који ће моћи да се одбије за пореске сврхе у погледу те обавезе у будућим периодима.

Одбитне привремене разлике настају у случајевима када је у билансима Групе, по одређеним основама, већ приказан расход, који ће се са пореског аспекта признати у наредним периодима. Типични случајеви када настају одбитне привремене разлике су следећи:

- пореска вредност средстава која подлежу амортизацији је већа од књиговодствене вредности средстава,
- са пореског аспекта нису призната поједина резервисања, која се признају у моменту искоришћења (на пример, поједина резервисања по МРС 19),
- са пореског аспекта није признато обезвређење имовине, које се признаје при отуђењу имовине (роба, материјал, инвестиционе некретнине и сл.),
- са пореског аспекта нису признати расходи, који се признају у периоду када су плаћени и др.

Одбитна привремена разлика утврђује се на датум биланса стања, након обрачуна рачуноводствене и пореске амортизације за пословну годину за коју се састављају финансијски извештаји.

Одложено пореско средство се не признаје ако је последица почетног признавања средстава или обавезе у трансакцији која није пословна комбинација и, у време трансакције, не утиче ни на рачуноводствени добитак ни на опорезиви добитак (порески губитак). Отуда, одложено пореско средство се не признаје за перманентне, сталне разлике, утврђене при почетном признавању.

Износ одложеног пореског средства утврђује се применом прописане стопе пореза на добит Групе (или од стране надлежних органа, саопштене пореске стопе за наредни период - очекивана стопа пореза на добит за период када се намирење очекује, односно за период када би одложена пореска средства могла да се искористе за умањење текућег пореза) на износ одбитне привремене разлике.

Ако је на крају претходне године привремена разлика била одбитна, по ком основу су призната одложена пореска средства, а на крају текуће године, по основу истих средстава, привремена разлика буде опорезива, врши се укидање претходно формираних одложених пореских средстава у целини, уз истовремено признавање одложених пореских обавеза у износу који је утврђен на датум биланса стања.

Одложено пореско средство по основу неискоришћених пореских губитака се утврђује применом прописане (или очекиване) стопе пореза на добит Групе на износ пореског губитка.

Одложена пореска средства по основу неискоришћеног пореског кредита признају се у висини неискоришћеног пореског кредита, без примене прописане (или очекиване) стопе пореза на добит Групе на тај износ.

Група признаје одложена пореска средства, по свим наведеним основама (одбитне привремене разлике, неискоришћени порески губици и неискоришћени порески кредит), само када је вероватно, и у мери у којој се очекује, да ће у будућем периоду бити расположивих опорезивих добитака за које ће се ова средства моћи искористити.

На крају пословне године, Група поново процењује непризната одложена пореска средства. Група признаје претходно непризнато одложено пореско средство у мери у којој је постало вероватно да ће будући опорезиви добитак омогућити повраћај одложеног пореског средства. Аналогно изнетом, Група смањује књиговодствену вредност одложеног пореског средства у мери у којој није више вероватно да ће постојати довољан опорезиви добитак који ће омогућити коришћење користи од целог или дела тог одложеног пореског средства.

Одложене пореске обавезе су износи пореза на добитак плативи у будућим периодима у односу на опорезиве привремене разлике.

Опорезиве привремене разлике су привремене разлике које ће за резултат имати опорезиве износе приликом одређивања опорезивог добитка (пореског губитка) будућих периода, када се књиговодствена вредност датог средства или обавезе надокнади или измири. Опорезива привремена разлика настаје у случајевима када је одређени расход, признат са пореског аспекта, док ће са књиговодственог аспекта бити признат у пословним књигама Групе тек у наредним периодима. По питању средстава која подлежу амортизацији, одложене пореске обавезе се признају увек када постоји опорезива привремена разлика између књиговодствене вредности средстава која подлежу амортизацији и њихове пореске основице. Опорезива привремена разлика настаје у случајевима када је књиговодствена вредност средстава већа од њихове пореске основице. Опорезива привремена разлика утврђује се на датум биланса стања, након обрачуна рачуноводствене и пореске амортизације за пословну годину за коју се састављају финансијски извештаји. Износ одложене пореске обавезе утврђује се применом прописане (или очекиване) стопе пореза на добит Групе на износ опорезиве привремене разлике.

На сваки датум биланса стања се одложене пореске обавезе свде на износ утврђен на основу привремене разлике на тај дан. Ако је на крају претходне године привремена разлика била опорезива, по ком основу су признате одложене пореске обавезе, а на крају текуће године, по основу истих средстава, привремена разлика буде одбитна, врши се укидање претходно формираних одложених пореских обавеза у целини, уз истовремено признавање одложених пореских средстава Групе у износу утврђеном на датум биланса стања.

Одложене пореске обавезе могу да се признају и по другим основама за које се у Групи утврди да ће износи пореза на добитак бити плативи у будућим периодима у односу на опорезиве привремене разлике.

Одложене пореске обавезе се признају за све опорезиве привремене разлике, осим:

- ако нису последица почетног признавања гудвила или
- ако не настају из почетног признавања средстава или обавезе у трансакцији која није пословна комбинација и, у време трансакције, не утиче ни на рачуноводствени добитак ни на опорезиви добитак (порески губтак).

Одмеравање одложених пореских средстава и одложених пореских обавеза произилази из начина на који Група очекује, на крају сваког извештајног периода, да у будућности поврати или измири књиговодствену вредност својих средстава и обавеза. Суштински, постоје два основна начина за намирење књиговодствене вредности средстава и обавеза, и то:

- продаја и
- коришћење.

Одложена пореска средства и одложене пореске обавезе се признају на идентичан начин како су признати у финансијским извештајима Групе, односно:

- ако су трансакције и други догађаји признати у билансу успеха (добит или губитак), сви повезани порески ефекти се признају у билансу успеха;
- а ако су признати у укупном осталом резултату, или директно на капиталу, идентично је место признавања пореских ефеката.

Поред утврђивања нето стања одложених пореза (средства или обавезе), утврђују се и разлике у односу на биланс стања претходне године. Уз уважавање корекција за одложене порезе који се директно књиже на капиталу (ревалоризационе резерве и нераспоређени добитак), одложени порези се испољавају у виду:

- одложених пореских расхода периода и
- одложених пореских прихода периода.

Одложени порески расходи периода настају када се у билансу стања текуће, у односу на биланс стања претходне године, повећавају одложене пореске обавезе или смањују одложена пореска средства.

Одложени порески приходи периода настају када се у билансу стања текуће, у односу на биланс стања претходне године, смањују одложене пореске обавезе или повећавају одложена пореска средства.

Приликом израчунавања одложених пореза, апстрахује се концепт временске вредности новца, што има за последицу да се одложена пореска средства и одложене пореске обавезе не дисконтују.

3.6. Државна давања и државна помоћ

Државна давања и помоћ могу бити у облику:

- државна помоћ су мере предузете од стране државе с намером да пружи економску корист специфичну за Групу ако испуњава одређене критеријуме.
- државна давања представљају помоћ државе у облику преноса ресурса Групи по основу испуњених извесних услова у прошлости или будућности који се односе на пословне активности друштва.
- давања повезана са средствима су државна давања за која је примарни услов да Група које има право да прими давање треба да набави, изгради или на други начин прибави дугорочна средства. Могу бити приписани и секундарни услови који ограничавају врсту или локацију средстава или периоде у току којих средства треба прибавити или поседовати.
- давања повезана са приходима су друга државна давања, осим давања повезаних са средствима.

Државна давања, укључујући немонетарна давања по фер вредности, се не признају све док не постоји оправдана увереност:

- да ће се Група придржавати услова повезаних са давањима; и
- да ће давање бити примљено.

Државно давање се признаје на систематској основи у билансу успеха током периода у којима Група признаје као расход повезане трошкове које треба покрити из тог давања.

Државно давање које се прима као надокнада за настале расходе или губитке или у сврху пружања директне финансијске подршке Групи са којом нису повезани будући трошкови се признаје у билансу успеха периода у којем се прима.

Немонетарна државна давања (у облику преноса немонетарних средстава, као што су земљиште или други ресурси, који се дају на коришћење друштву) признају се по фер вредност немонетарних средстава. (Алтернативни начин је да се и средства и давања евидентирају по номиналној вредности.)

Државна давања повезана са средствима, укључујући немонетарна давања по фер вредности, исказују се у билансу стања као одложени приход по основу давања који се на систематској основи признаје у билансу успеха током века трајања средства.

Давања повезана са приходима се признају у оквиру осталих прихода у билансу успеха.

Државно давање које постане повративо се рачуноводствено обухвата као промена рачуноводствене процене у складу са МРС 8 Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке. Повраћај давања повезаних са приходима се најпре пребија са неамортизованим одложеним задужењем признатим по основу давања. Износ повраћаја који превазилази одложено задужење или уколико такво задужење уопште не постоји, се одмах признаје у билансу успеха. Повраћај давања повезаних са средствима се признаје као повећавање књиговодствене вредности средства или као смањивање салда одложених прихода за износ отплате. Кумулативна додатна амортизација која би на тај датум, да није било давања, била призната у билансу успеха, се одмах признаје у билансу успеха.

3.7. Приходи и расходи

Приходи обухватају приходе од уобичајених активности Групе и добитке. Приходи од уобичајених активности су приходи од продаје робе, производа и извршених услуга, приходи од активирања учинака, приходи од субвенција, дотација, регреса, компензација и повраћаја дажбина по основу продаје робе, производа и извршених услуга, приходи од доприноса и чланарина и други приходи који су обрачунати у књиговодственој исправи, независно од времена наплате.

Приходи од уговора са купцима

Најзначајнији део прихода произилази из уговора са купцима. **Основно начело Стандарда** који се бави овим пословним аспектом (МСФИ 15 - Приходи од уговора са купцима) је признавање прихода због преноса добара (робе, производа) и услуга купцима у износу који одражава накнаду коју Друштво (продавац) очекује да има право у замену за та добра и услуге. У делокругу овог Стандарда не спада (не сматра се приходом), немонетарна размена субјеката који обављају сличну делатност, да би се, примера ради, лакше задовољили захтеви купаца на различитим локацијама (на пример, размена исте робе на две локације, чиме се, због локалитета купаца, остварује обострана уштеда у транспортним трошковима).

Начелни принцип књиговодственог евидентирања је појединачно посматрање сваког засебног уговора. Осим начелног принципа, могуће је и:

- сужавање фокуса - један обрачун за више уговора; и
- проширење фокуса - више обрачуна за један уговор.

Сужавање фокуса подразумева да се два или више различитих уговора, склопљених у исто или приближно исто време са истим купцем (или повезаним странама купца), обрачунавају као један уговор.

За наведени приступ неопходно је испуњење једног од следећих услова:

- уговори су договорени у пакету с јединственим комерцијалним циљем (на пример, с једне стране, продаја робе малопродаји и, с друге стране, фактуре малопродаје о излагању на рафовима; треба евидентирати у нето износу),
- износ накнаде која се треба платити у оквиру једног уговора зависи од цене или извршења другог уговора или
- роба и услуге обећани у оквиру различитих уговора (или нека роба или услуге обећане у сваком од уговора) представљају јединствену обавезу извршења.

Проширење фокуса подразумева аналитичко посматрање разноврсних врста прихода који произилазе из једног уговора и примењује се када је појединачан уговор хибридан, на начин да се роба и услуга која је обећана купцу разликује.

Различитост је основ за третман **засебних обавеза извршења.**

Дакле, ако су роба или услуге различите онда се њихова испорука може посматрати одвојено, као засебне обавезе извршења (потрошачка роба, роба са једноставном инсталацијом, мобилни уређај итд.), а ако нису, онда се посматрају интегрално, као јединствена обавеза извршења (уговори о изградњи, сложене инсталације, прилагођена софтверска решења и др.).

Да би се сматрало да се обећана добра и услуге купцима разликују, неопходно је да буду испуњена следећа два услова:

- купац може остварити корист од добра или услуге саме по себи или заједно с другим ресурсима који су купцу доступни (ако се добро може конзумирати, продати за износ који је већи од вредности отпада или, невезано од других уговорних обавеза, држати на други начин којим се остварују економске користи) и
- уговорна обавеза да ће се пренети баш то добро или услуга није условљена са другим уговорним обавезама, што је карактеристично када:
  - а) Група не пружа значајну услугу интегрисања добра или услуга са другим добрима и услугама обећаним у оквиру уговора,
  - б) добра или услуга значајно не мења нити прилагођава друга добра или услугу обећану у уговору (није карактеристична „кастомизација“) и
  - ц) добра или услуга нису значајно условљена или повезана са другим добром или услугом обећаном у уговору.

Један од аргумената да се добра и/или услуге могу третирати одвојено је да Група или неко други редовно одвојено продаје, засебно посматрана, уговорена добра (услуге).

Да би се одређени уговор сматрао уговором са купцем неопходна је испуњеност следећих пет услова:

- стране у уговору су одобриле уговор (писмено, усмено или у складу са другом обавезујућом праксом) и обавезале се да испуне своје обавезе (уговор проузрокује остварива – извршна права и обавезе),
- Група може идентификовати право сваке стране у контексту добра или услуге које се преносе (прецизирана су права и обавезе сваке стране),
- Група може идентификовати услове плаћања за добра или услуге које се преносе,
- садржина уговора је комерцијална (као последица реализације уговора, очекује се промена ризика, временског оквира или будућих новчаних токова Групе) и
- Група ће вероватно („вероватније него да неће“) наплатити накнаду на коју ће имати право за испоручена добра или услугу (при оцени вероватноће наплате треба узети у обзир способности и намеру купаца да плате одређени износ, који може бит мањи од уговорене цене, ако је накнада променљива, јер ентитет очекује да се купцима понуди попуст на цену).

Када нису испуњени горе наведени услови, а Група прими накнаду (на пример, аванс), накнада се признаје као приход само ако је испуњен један од следећа два услова:

- Група нема преосталих обавеза у погледу преноса добара или услуга купцу и цела, или суштински цела, накнада обећана од стране купца је примљена од стране Групе и неповратна је; или
- уговор је раскинут, а накнада која је примљена од купца је неповратна.

У супротном, Група примљену накнаду (аванс) евидентира као обавезу.

Клаузуле о раскиду уговора су врло релевантне, јер се не сматра да уговор постоји ако свака уговорна страна има једнострано оствариво право да раскине уговор, који је, истовремено, у целости неизвршен, без обавезе компензације другој страни.

Уговор се сматра неизвршеним ако:

- Група још није купцу испоручила обећану робу или услуге и
- Група није примила и нема право да прими накнаду у замену за обећану робу или услуге.

У контексту **трошкова уговора**, разликују се:

- Трошкови стицања (закључивања) уговора и
- Трошкови извршења уговора.

Трошкове стицања уговора са купцем треба признати као имовину ако Група очекује да ће кроз уговор повратити те трошкове. То су такозвани инкрементални трошкови стицања уговора, који не би настали да уговор није потписан (на пример, посредничка провизија). Као практично решење, Група може ове трошкове признати као расход у периоду када настану, ако је амортизација имовине коју би Група признала краћа од годину дана.

За разлику од наведених, трошкове стицања уговора који би настали независно од тога да ли је потписан уговор, треба признати као расход у моменту када они настану.

Трошкови извршења уговора, осим ако нису у делокругу неког другог Стандарда (МРС 2 - Залихе, МРС 16 - Некретнине, постројења и опрема), када се обухватају сходно захтевима тих Стандарда, признају се као имовина само ако су испуњени следећи услови:

- знају се на који се уговор (постојећи или очекивани) односе,
- услед трошкова се стварају или побољшавају ресурси Групе који ће се користити за испуњење обавезе извршења у будућности и
- очекује се поврат тих трошкова.

У оквиру трошкова извршења уговора спадају следеће врсте трошкова: трошкови директног рада, директан материјал (на пример, материјал који се користи за пружање обећане услуге купцу), трошкови надзора, осигурање и амортизација средстава која се користе за извршење уговора и др.

За разлику од наведених, постоје и трошкови које треба обрачунати као расход, у моменту када настану, као што су: општи и административни трошкови, трошкови материјала, радне снаге и других ресурса потребних за испуњење уговора који нису садржани у цени уговора, трошкови који се не односе на испуњене обавезе извршења, трошкови код којих се не може јасно утврдити на шта се односе и др.

Трошкови стицања уговора са купцима и трошкови извршења уговора који су признати као имовина, треба да се амортизују на системској основи, сходно преносу на купца робе или услуга на које се имовина односи. Током испуњења уговора треба вршити процене и нове околности третирати као промену рачуноводствене процене сходно МРС 8.

Основни принцип за примену МСФИ 15 може се поделити у 5 корака одлучивања:

- А) Утврдити уговорне обавезе са купцима,
- Б) Утврдити засебне обавезе испоруке у уговору (уговорима),
- Ц) Утврдити цену трансакције,
- Д) Расподелити цену трансакције на обавезе извршења у уговору и
- Е) Признати приход када се испуни уговорна обавеза.

А) Утврђивање укупних уговорних обавеза

Први корак је утврђивање шта се све сматра уговорном обавезом Групе према купцу (и обратно). У зависности од уговора, Група може са купцем да договори:

- продају робу коју Група производи,
- препродају робе купљене од стране Групе,
- пружање разноврсних услуга,
- конструисање, производњу или развој имовине у име купца и сл.,
- давање лиценце, могућност куповине додатних роба и услуга и др.

Уговорна обавеза не укључује (припремне) активности (административне и сл.), које Група мора да предузме за извршење уговора, те не представљају обавезу извршења.

Приликом утврђивања обавеза треба узети у обзир, како експлицитне обавезе (садржане у уговору), тако и имплицитне обавезе (обавезе које произилазе из пословне праксе).

Б) Утврђивање засебних уговорних обавеза

У другом кораку, неопходно је утврдити све засебне (различите, дистинктивне) обавезе извршења, а што је условљено фокусом посматрања. Ако нису испуњени услови да се уговор сматра хибридном на начин да садржи различите обавезе извршења (може се остварити парцијална корист од поједине робе/услуге и обећање о испоруци те робе/услуге Група може посматрати независно од других обећања), сву робу/услуге у уговору треба обрачунати као једну обавезу извршења.

Ц) Утврђивање цене трансакције

При утврђивању цене трансакције (које се расподељује на обавезе извршења), требају се узети у обзир уговорени услови, али и уобичајена пословна пракса. Цена, која може бити у фиксном и/или променљивом износу, одражава износ накнаде на који Група очекује да ће остварити право у замену за пренос обећаних добара или услуга купцу. Цена се евидентира без прилива прикупљених за рачун трећих страна (на пример, без ПДВ).

За сврху, иницијалног, одређивања цене трансакције, претпоставља се да ће добро или услуга бити пренете на купца као што је обећано, односно да се уговор неће отказати или мењати.

Приликом утврђивања цене трансакције нарочито се требају узети у обзир следеће ставке:

- Променљиве накнаде (треба извршити процену очекиване накнаде):
  - ако накнада која се наводи у уговору може бити различита треба се проценити накнада на коју ће се остварити право (на основу примена метода очекиване вредности - пондерисањем вредности са вероватноћама; или сходно највероватнијем очекиваном износу; с тим што одабрану методу треба

- применити на цели уговор када се процењује утицај неизвесности на износ променљиве накнаде);
- код продаје са правом поврата (новчано рефундирање, право на друга добра и др.), приходи се не признају за добра чији се поврат очекује;
- Уобичајени фактори који чине накнаду варијабилном су: бонуси, пенали, количински рабати, дисконти итд;
  - Ограничавајуће процене променљиве накнаде:
- у случају неизвесности, цену трансакције треба признати само у мери у којој се очекује да неће доћи до значајног сторнирања претходно признатог прихода;
  - Значајне компоненте финансирања у уговору:
- Група треба прилагодити обећани износ накнаде сходно учинку временске вредности новца, са циљем признавања прихода у износу који одражава цену коју би купац платио за обећану робу или услугу, под претпоставком да је ту робу или услугу платио у моменту преноса на купца (сходно наведеном захтеву, одредити дисконтну стопу);
- Група не мора прилагодити износ накнаде код краткорочних потраживања (када од момента преноса робе или услуга до наплате протекне мање од 12 месеци);
- ефекти финансирања се приказују одвојено (кроз финансијске приходе и расходе) од ефеката по основу уговора са купцима (пословни подбиланс);
  - Неновчане (немонетарне) накнаде:
- ако се део или цело плаћање врши у облику који није новац, те неновчане накнаде се мере по фер вредности (ако те вредности варијају, на пример, варирање промене у цени удела који треба да се прими као надокнада; поступак је исти као и код других аспеката променљиве надокнаде);
- ако је тешко проценити фер вредност неновчане накнаде, онда се приход признаје сходно самосталној цени робе или услуге која је обећана купцу;
- ако купац доприноси испуњењу обавезе Групе датим добром/услугом (материјал, опрема или рад) и ако Група стиче контролу над допринетим добрима/услугама, рачуноводствено евидентирање је идентично као и код неготовинских накнада примљеним од купца;
- Накнаде које се плаћају купцу:
- начелно, Група треба обрачунати накнаде које се плаћају купцу као смањење цене трансакције (смањење прихода);
- ако је накнада која се плаћа купцу за добро или услугу која се разликује, односно може се јасно идентификовати корист од добра/услуге, онда се куповина од купца третира као да се ради о било ком другом добављачу.

По питању променљиве накнаде, ограничавајуће процене променљиве накнаде и очекиваног поврата, на крају сваког извештајног периода, Група треба да ажурира претпоставке како би веородостојно одражавале постојеће (измењене) околности.

Д) Расподела цене трансакције

Приликом расподеле цене трансакције, циљ је да Група цену трансакције расподели на сваку обавезу извршења у износу који Група очекује да ће имати право у замену за пренос обећане робе или услуга на купца. Разумљиво, у случају једне обавезе извршења, нема расподеле цене трансакције.

Расподела цена трансакције се врши на основу самосталних продајних цена. То је цена по којој би Група одвојено (засебно) продала купцу уговорено добро или услугу. При одређивању ове вредности, ако није директно уочљива, треба узети у обзир све релевантне информације (тржишни фактори, фактори специфични за Групу и за конкретног купца и др.).

Када самостална продајна цена није уочљива, као практичну могућност за процену самосталних продајних цена, могуће су следеће методе процене самосталних продајних цена:

- Коригована тржишна процена - проценити цену коју би купац платио за одређену робу и услугу сходно тржишним условима (анализа конкурентских цена и др.);
- Очекивани трошкови увећани за профитну маргину - увећање трошкова за адекватну маржу за конкретна добра или услугу; и
- Резидуални приступ - укупна цена умањена за самосталне продајне цене осталих добара или услуга.

Признавање прихода

Приход се признаје када се испуни обавеза извршења. Та обавеза је извршена **када (или у мери којој) купац стекне контролу над имовином**. Контрола над имовином се односи на способност усмеравања њене употребе и остваривања готово свих преосталих користи од те имовине. Додатно, контрола укључује способност спречавања да други управљају коришћењем имовине и да остварују користи од исте. Користи од имовине су новчани токови (увећање прилива или смањење одлива) који се могу остварити коришћењем имовине за производњу добара или пружање услуга, за увећање вредности друге имовине, за измирење обавеза или смањење трошкова; продајом или разменом имовине, давањем у залог итд.

Код испоруке након плаћања (“Фактуриши и чувај” - “Билл анд Холд” трансакције), где Група задржава физичко власништво над робом, тако што их не контролише, већ пружа услуге чувања имовине купца, за признавање прихода, поред осталог, потребно је следеће: разлог за склапање споразума о испоруци након наплате мора бити значајан (на пример, купац је тражио одлагање испоруке), за добра се мора одвојено утврдити да припадају купцу, добро тренутно мора бити спремно за физички пренос купцу и продавац не сме имати способност коришћења добра или њиховог усмеравања на другог купца.

Обавеза извршења се може испунити:

- током времена или
- у једном моменту.

Обавеза извршења током времена подразумева да:

- купац истовремено прима и употебљава користи које произилазе из извршења Групе, док Група обавља извршење (на пример, услуге чишћења),
- извршење субјекта ствара или побољшава имовину (на пример, радови у току) коју купац контролише током стварања или побољшања имовине, или
- извршење Групе не производи имовину која за Групу има алтернативну намену (преусмеравањем имовине за другу намену, на пример, продаја другом купцу; што се утврђује у моменту склапања уговора и не ревидира се током трајања уговора) и Група има оствариво право на исплату до одређеног датума (сходно уговореним условима и прописима који се односе на конкретан уговор).

За сваку обавезу извршења која се испуњава током времена, Група треба да призна приход настао током времена, мерећи напредак према потпуном испуњењу обавезе извршења. Група примењује исту методу мерења напретка за сваку поједину обавезу извршења која се испуњава током времена и ту методу доследно примењује на сличне обавезе у сличним околностима. При примени метода мерења постигнутог напретка, Група искључује из мерења сву робу или услуге за које Група не преноси контролу на купца.

За признавање прихода током времена могу се користити:

- а) Излазне методе (сходно вредности коју добра или услуге пренесене до одређеног датума имају за купца; на пример, број произведених или испоручених јединица у односу на укупно уговорени износ јединица; као практично средство, ако Сруштво има право на накнаду у износу који је сразмеран вредности коју за купца имају добра или услуге које су завршене или испоручене до тада, приход може да се призна у износу који Група има право да фактурише; и
- б) Улазне методе (приход се признаје на основу инпута које Група улаже ради испуњења уговорне обавезе).

Одабир метода не може бити јединствен за све случајеве, већ га, сходно релевантним карактеристикама самог уговорног односа са купцем, треба прилагодити на начин да најбоље одражава реално стање и фер презентацију.

Са практичног аспекта, при примени улазних метода, ако су напори и инпути Групе равномерно распоређени током читавог периода извршења обавеза, може бити прикладно да Група призна приход на праволинијској основи.

Понекад (на пример, у раним фазама уговора) Група, због немања поузданих информација за примену одговарајућих метода мерења напретка, није у могућности да разумно мери обавезу извршења, али минимум очекује да поврати трошкове настале као последица испуњавања обавезе

извршења. Тада приход треба признати у висини насталих трошкова, све док не постане разумно мерити обавезу извршења.

Група треба, током времена, да ажурира мерење напретка, сходно променама околности, како би приказао све промене исхода обавезе извршења. Промена у мерењу постигнутог напретка се рачуноводствено третира и евидентира као промена рачуноводствене процене сходно МРС 8.

Ако се обавеза извршења не испуњава током времена, тада Група ту обавезу испуњава у тачно одређеном моменту. **Код обавезе извршења у тачно одређеном моменту**, при признавању прихода, треба узети у обзир и карактеристике преноса контроле, као што су:

- Група има садашње право на плаћање за имовину,
- купац има законско власништво над имовином (законско власништво може да укаже да купац има способност да стекне суштински све економске користи од коришћења имовине),
- Група је пренео физичко власништво над имовином коју је купац прихватио (са примањем имовине, нарочито ако је доказиво да су пренета добра у складу са спецификацијом, требало би повезати могућност стицања економских користи; испорука у пробном периоду или при евалуацији се не сматра преносом контроле),
- купац сноси значајне ризике и користи произашле из власништва и др.

Код прве примене МСФИ 15 - Приход од уговора са купцима, Група користи модификовану ретроспективну примену.

Добици представљају друге ставке које задовољавају дефиницију прихода и могу, али не морају да проистекну из уобичајених активности Института. Добици представљају повећања економских користи и као такви по природи нису различити од прихода. Добици се приказују на нето основи, након умањења за одговарајуће расходе.

Расходи обухватају трошкове који проистичу из уобичајених активности Групе и губитке. Трошкови који проистичу из уобичајених активности предузећа укључују расходе директног материјала и робе и друге пословне расходе (трошкови осталог материјала, производне услуге, резервисања, амортизација, нематеријални трошкови, порези и доприноси правног лица независни од резултата, бруто зараде и остали лични расходи), независно од момента плаћања.

Губици представљају друге ставке које задовољавају дефиницију расхода и могу, али не морају, да проистекну из уобичајених активности Института. Губици представљају смањења економских користи и као такви нису по својој природи различити од других расхода.

Фер вредност

Фер вредност сходно МСФИ 13 – Одмеравање фер вредности је цена која би била добијена за продају имовине, или плаћена за пренос обавезе у редовној трансакцији између учесника на тржишту на датум одмеравања; уз претпоставку да учесници делују у свом најбољем економском интересу. Фер вредност је на тржишту засновано одмеравање, а не одмеравање засновано на специфичном друштву.

Одмеравање фер вредности врши се за конкретну имовину или обавезу, узимајући у обзир карактеристике имовине или обавезе које би учесници на тржишту узели у обзир приликом одређивање цене. То су, на пример, следеће карактеристике:

- стање и локације имовине и
- ограничења, ако постоје, за продају и коришћење имовине.

Одмеравање фер вредности се ради под претпоставком да се трансакција продаје имовине или преноса обавезе одвија или:

- на примарном тржишту за имовину или обавезу или
- у одсуству примарног тржишта, на најповољнијем тржишту за имовину или обавезу.

Ако постоји примарно тржиште, фер вредност ће представљати цену на том тржишту (било да је цена директно уочљива или процењена коришћењем друге технике процене), чак и ако је цена на другом тржишту потенцијално повољнија на датум одмеравања.

У основи, све технике процене фер вредности могу се поделити у три групе:

- тржишни приступ - коришћењем цена и других релевантних информација генерисане у транскцијама са идентичном или упоредивом имовином или обавезама;
- трошковни приступ (трошак замене) - цена који би била наплаћена за имовину се заснива на трошку тржишног учесника (купца) за стицање или изградњу заменске имовине упоредиве користи, коригована за застарелост; и
- приходни приступ - фер вредност, као еквивалент садашње вредности будућих нето новчаних токова који се очекују од коришћења имовине, одражава садашња очекивања тржишта о тим будућим износима.

Приликом процене фер вредности користе се технике процене које су одговарајуће за дате околности и за који су доступни подаци довољни за одмеравање фер вредности, при чему се максимално користе релевантни уочљиви инпут, а што је могуће мање се користе неуочљиви инпут.

Инпут, који може бити уочљив или неуочљив, је претпоставка које тржишни учесници користе у одређивању цене имовине или обавезе, укључујући и претпоставке о ризику, као што су ризик својствен датој техници процене која се користи у одмеравању фер вредности (као што је модел утврђивања цене); и ризик својствен инпутима за технику процене.

Хијерархија фер вредности се класификује у три нивоа, сходно инпутима за технику процене, који се користи при одређивању фер вредности. У предметном контексту:

- највећи приоритет се даје фер вредности која је одређена на бази инпута нивоа 1,
- средњи приоритет фер вредностима одређеним на бази инпута нивоа 2, а
- најмањи приоритет фер вредностима који су одређени на бази инпута нивоа 3.

Инпути нивоа 1 су котирање цене (некориговане) на активном тржишту за идентичну имовину и обавезе којима Група има приступ на датум одмеравања, при чему се нагласак ставља на одређивање оба следећа елемента:

- примарно тржиште за имовину или обавезу или, у одсуству примарног тржишта, најповољније тржиште за имовину или обавезу; и
- да ли Група може да реализује трансакцију везану за имовину или обавезу по цени на тржишту на датум одмеравања.

Инпути нивоа 2 су котиране цене за сличну имовину или обавезе на активном тржишту, котиране цене за идентичну или сличну имовину или обавезе на тржиштима која нису активна и сл. У зависности од карактеристика (стање и локација имовине, обим и ниво активности на тржиштима где су инпути уочени и сл.) имовине и „реперне“ имовине, врши се корекција инпута приликом одмеравања фер вредности.

Инпути нивоа 3 су неуочљиви инпути (на пример, пројектовани биланс успеха или ток готовине одређене јединице која генерише готовину) за имовину и обавезе који се користе при процени фер вредности када постоји мала или непостојећа тржишна активност везана за имовину и обавезе у моменту одмеравања.

У недостатку иоле поузданих инпута, при апроксимацији фер вредности (код процене фер вредности неликвидних хартија од вредности и сл.), може се узети и набавна вредност.

3.8. Камата и други трошкови позајмљивања

Камата и остали трошкови позајмљивања Групе обухватају се по основном поступку у складу са *МРС 23 Трошкови позајмљивања*, односно на терет расхода периода у коме су настали.

3.9. Накнадно установљене грешке

Исправка накнадно установљених материјално значајних грешака врши се преко рачуна нераспоређене добити из ранијих година, односно нераспоређеног губитка ранијих година на начин утврђен *МРС 8 Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке*

Материјално значајном грешком сматра се грешка која је у појединачном износу или у кумулативном износу са осталим грешкама већа од 5% од пословних прихода исказаних у билансу успеха.

Накнадно установљене грешке које нису материјално значајне исправљају се на терет расхода, односно у корист прихода периода у коме су идентификоване.

3.10. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе

Релевантни аспекти везани за потенцијалну имовину и потенцијалне обавезе прецизирани су одредбама МРС 37 – Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална средства.

Потенцијална имовина је могућа имовина која настаје по основу прошлих догађаја и чије постојање ће бити потврђено једино настанком или ненастанком једног или више неизвесних будућих догађаја који нису у потпуности под контролом Групе. Потенцијална имовина се не признаје у финансијским извештајима Групе, већ се, у случају да је прилив економских користи вероватан, врши њено обелодањивање. Потенцијална имовина се стално изнова процењује (најмање на датум биланса стања) да би се обезбедило да финансијски извештаји на одговарајући начин одражавају развој предметног догађаја. Ако постане сигурно да ће прилив економских користи по основу потенцијалне имовине настати, имовина и приход у вези са њом се признају у финансијским извештајима Групе у периоду у којем је промена настала.

Потенцијална обавеза је:

- могућа обавеза која настаје по основу прошлих догађаја и чије постојање ће бити потврђено само настанком или ненастанком једног или више неизвесних будућих догађаја који нису у потпуности под контролом Групе или
- садашња обавеза која настаје по основу прошлих догађаја, али није призната, јер није вероватно да ће одлив ресурса, који представљају економске користи Групе, бити захтеван за измирење обавезе или износ обавезе не може да буде довољно поуздано процењен.

Потенцијална обавеза се не признаје у финансијским извештајима Групе, већ се, у случају да је одлив економских користи могућ, а могућност одлива ресурса није врло мала, врши њено обелодањивање. Потенцијалне обавезе се стално изнова процењују (најмање на датум биланса стања). Када одлив економских користи по основу потенцијалних обавеза постане вероватан, резервисање и расход се признају у финансијским извештајима Групе у периоду у којем промена вероватноће настаје (осим у ретким околностима када поуздана процена износа одлива не може да се направи).

3.11. Функционална валута и валута приказивања

Функционална валута и валута приказивања предузећа у складу са *МРС 21 Ефекти промена девизних курсева* је динар.

4. Управљање финансијским ризиком

Фактори финансијског ризика

Пословање Групе је изложено различитим финансијским ризицима: **тржишни ризик** (који обухвата ризик од промена курсева страних валута, ризик од промене фер вредности каматне стопе, каматни ризик готовинског тока, ризик од промене цена, и ризик од промене курсева

страних валута), **кредитни ризик**, **ризик ликвидности** и **ризик токова готовине**. Управљање ризицима у Групи је усмерено на настојање да се у ситуацији непредвидивости финансијских тржишта потенцијални негативни утицаји на финансијско пословање Групе сведу на минимум.

(а) Тржишни ризик

- *Ризик од промене курсева страних валута*

Група послује у међународним оквирима и изложено је ризику промена курса страних валута који проистиче из пословања са различитим валутама.

- *Ризик од промене цена*

Група је изложена ризику промена власничких хартија од вредности с обзиром да има улагања класификована у билансу стања као расположива за продају или као финансијска средства по фер вредности чији се ефекти промена у фер вредности исказују у билансу успеха.

- *Готовински ток и ризик од промене фер вредности каматне стопе*

Будући да Група нема значајну каматоносну имовину, приход и новчани токови у великој мери су независни од промена тржишних каматних стопа. Ризик од промена фер вредности каматне стопе може проистацати само из позајмљених средстава.

(б) Кредитни ризик

Обезбеђење од кредитног ризика успостављено је на нивоу Групе. Кредитни ризик настаје: код готовине и готовинских еквивалената, дериватних финансијских инструмената и депозита у банкама и финансијским институцијама; из изложености ризику у трговини на велико и мало, укључујући ненаплаћена потраживања и преузете обавезе.

(ц) Ризик ликвидности

Опрезно управљање ризиком ликвидности подразумева одржавање довољног износа готовине и хартија од вредности којима се тргује, као и обезбеђење адекватних извора финансирања преко одговарајућег износа кредитних обавеза и могућност да се изравна позиција на тржишту.

5. Управљање ризиком капитала

Циљ управљања капиталом је да Група задржи способност да настави да послује у неограниченом периоду у предвидљивој будућности, како би акционарима обезбедило повраћај (профит), а осталим интересним странама повољности, и да би очувало оптималну структуру капитала са циљем да смањи трошкове капитала.

Група, као и остала друштва која послују унутар исте делатности, прати капитал на основу коефицијента задужености (gearing гатио). Овај коефицијент се израчунава из односа нето дуговања Групе и њеног укупног капитала. Нето дуговање се добија када се укупни кредити (укључујући краткорочне и дугорочне, као што је приказано у билансу стања) умање за готовину и готовинске еквиваленте. Укупни капитал се добија када се на капитал, исказан у билансу стања, дода нето дуговање. Коефицијент задужености за 2020. годину износи 0,25 (у 2019. години -0,04).

Повећање коефицијента задужености у 2020. години резултирао је првенствено услед повећања финансијских обавеза по основу кредитног задужења код Credit Agricole banke ad и кредитног задужења код Фонда за развој Републике Србије.

6. Нематеријална улагања

<u>Набавна вредност</u>	
Стање 31.12.2019. године	1.639
Повећања	0
Смањења	0
Стање 31.12.2020. године	1.639
<u>Исправка вредности</u>	
Стање 31.12.2019. године	730
Повећања	
Смањења	
Стање 31.12.2020. године	730
<u>Садашња вредност</u>	
31. децембар 2019. године	909
31. децембар 2020. године	909

Нематеријална улагања на дан 31. децембар 2020. године износе 909 хиљада и односе на лиценце за коришћење мц офис пакета, адобе ридера (на дан 31. децембар 2019. године износила су 909 хиљада динара)

7. Некретнине, постројења и опрема

	Земљиште, грађ.објект и и станови	Опрема	Остала опрема	Улагања у туђе нек. и опрему	Укупно
<u>Набавна вредност</u>					
Стање на дан 31.12.2019. г	85.725	22.088	4.345	1.976	114.134
Повећања		77			77
Смањења					
Активирања					
Ревалоризација (процена)					
Отуђења					
Стање на дан 31.12.2020. г	85.725	22.165	4.345	1.976	114.211
<u>Акумулирана исправка вредности</u>					
Стање на дан 31.12. 2019. г	0	20.629	-	1.976	22.605
Активирања					
Амортизација	1.882	287			2.169
Отуђења					
Ревалоризација (процена)					
Стање на дан 31.12.2020. г	1.882	20.916		1.976	24.774
<u>Неотписана вредност на дан:</u>					
31. децембра 2019. године	85.725	1.459	4.345	-	91.529
31. децембра 2020. године	83.843	1.249	4.345		89.437

Повећање на позицији опрема износи 77 хиљада динара и односи се на набавку рачунарске опреме. Амортизација за 2020. годину износи 2.169 хиљада динара (за 2019: 1.005 хиљаде динара) и укључена је у трошкове пословања.

ИНСТИТУТ ЗА СТРАНЕ ЈЕЗИКЕ АД БЕОГРАД

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину завршену 31. децембра 2020. године

(Сви износи су изражени у хиљадама РСД, осим ако није другачије назначено)

8. Дугорочни финансијски пласмани

	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Учешћа у капиталу осталих правних лица и друге хартије од вредности расположиве за продају	37.681	49.420
	<u>37.681</u>	<u>49.420</u>

9. Залихе

	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Залихе материјала	584	503
Готови производи	2.867	3.294
Роба	948	1.174
Дати аванси за залихе и услуге	1.254	344
Укупно залихе – нето	<u>5.653</u>	<u>5.315</u>

Залихе готових производа износе 2.867 хиљада динара и односе се на наставна средства. Залихе робе износе 948 хиљада динара и односе се на залихе робе у малопродаји и veleprodaji.

Дати аванси за залихе и услуге износе 1.254 хиљаде динара и односе се на авансе дате за набавку робе и услуга за потребе редовног пословања Групе.

Попис залиха са стањем на дан 31. децембар 2020. године извршен је од стране именоване комисије у саставу: Босиљка Ђерковић (председник), Андреј Златковић (члан) и Данијела Ковачевић (члан). Елаборат о попису усвојен је дана 29.01.2021. године и све корекције стања за неслагања утврђена по попису извршене су на начин да исказано књиговодствено стање залиха одговара стварном стању.

10. Потраживања

	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Потраживања од купаца	298	3.468
Потраживања од купаца – повезана лица	27	
Потраживања из специфичних послова	35	360
Остала потраживања	3.676	2.108
Краткорочни финансијски пласмани	155.080	69.700
ПДВ и АВР	343	854
Укупно потраживања – нето	<u>159.459</u>	<u>76.490</u>

11. Готовински еквиваленти и готовина

	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Хартије од вредности – готовински еквиваленти	3	2
Текући (пословни) рачуни	6.965	2.550
Остала новчана средства	3.462	22
Благајна	77	154
Девизни рачун	4.892	4.107
	<u>15.399</u>	<u>6.835</u>

ИНСТИТУТ ЗА СТРАНЕ ЈЕЗИКЕ АД БЕОГРАД

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину завршену 31. децембра 2020. године

(Сви износи су изражени у хиљадама РСД, осим ако није другачије назначено)

12. Капитал и резерве

Укупан капитал Друштва на дан 31.децембар 2020. године има следећу структуру:

	2020.	2019.
Основни капитал	28.342	28.342
Резерве	60.640	63.604
Нераспоређени добитак	73.255	62.050
Откупљене сопствене акције	(4.380)	(6.049)
Ревалоризационе резерве по основу ревалоризације некретнина	46.341	46.341
Нереализовани добици по основу хартија од вредности	1.221	1.707
Нереализовани губици по основу хартија од вредности	(27.870)	(14.383)
	177.549	181.612

13. Дугорочна резервисања

Дугорочна резервисања и обавезе се односе на следеће категорије:

	2020.	2019.
Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	4.650	4.208
	4.650	4.208

14. Дугорочни кредити и обавезе

- Дугорочни кредити	2020.	2019.
<i>Финансијски кредит од:</i>		
- банака у земљи (Credit Agricole banka ad)	40.000	
<i>Кредит за одржавање ликвидности и обртна средства</i>		
- Фонд за развој Републике Србије	20.043	
- Остале дугорочне обавезе	5.124	
	65.167	
Укупно дугорочни кредити	60.043	-
Део дугорочних кредита који доспева до једне године	9.409	-
Дугорочни део дугорочних кредита	50.634	-

На дан биланса Група је кредитно задужена код Credit Agricole banka ad по основу Уговора о динарском кредиту за подршку привреди број 00-471-8000345.9 од 27.07.2020. године и код Фонда за развој Републике Србије по основу Уговора о кредиту за одржавање текуће ликвидности и обртна средства број 102799 од 11.08.2020. године.

15. Краткорочне финансијске обавезе

	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Краткорочни кредити у земљи		
Остале краткорочне финансијске обавезе	9.409	0
	<u>9.409</u>	<u>0</u>

16. Обавезе из пословања

	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Примљени аванси, депозити и кауције	2.156	3.427
Добављачи у земљи	5.171	5.221
Добављачи у иностранству	38	
Укупно	<u>7.365</u>	<u>8.648</u>

17. Остале краткорочне обавезе

	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Обавезе по основу неисплаћених зарада и накнада, бруто	10.731	7.387
Обавезе из специфичних послова	51	54
Остале обавезе	25.356	14.087
	<u>36.138</u>	<u>21.528</u>

Остале краткорочне обавезе односе се највећим делом на неизмирене обавезе по основу зараде запослених за месец децембар 2020. године, као и на обавезу по основу накнада на име уговора.

18. Обавезе по основу пореза на додату вредност и осталих јавних прихода и пасивна временска разграничења

	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Обавезе за порез на додату вредност	1.968	2.711
Обавезе за остале порезе, доприносе и царине и друге дажбине	6.968	3.111
Пасивна временска разграничења	307	244
	<u>9.243</u>	<u>6.066</u>

ИНСТИТУТ ЗА СТРАНЕ ЈЕЗИКЕ АД БЕОГРАД

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину завршену 31. децембра 2020. године

(Сви износи су изражени у хиљадама РСД, осим ако није другачије назначено)

19. Одложена пореска средства и обавезе

	Одложена пореска средства	Одложене пореске обавезе	Нето
Стање 31. децембра 2019. године	<u>631</u>	<u>9.067</u>	<u>8.436</u>
Промена у току године	<u>67</u>	<u>57</u>	<u>10</u>
Стање 31. децембра 2020. године	<u>698</u>	<u>9.124</u>	<u>8.426</u>

На крају текуће године Група има исказану одложену пореску обавезу као резултат пребијања обрачунатих одложених пореских средстава, чију основицу за обрачун чине резервисања за отпремнине (салдо к-та 404), и одложених пореских обавеза обрачунатих применом важеће пореске стопе на разлику између пореске и рачуноводствене основице средстава.

20. Усаглашавање потраживања и обавеза

Група је извршила усаглашавање потраживања и обавеза са стањем на дан 30.11.2020. године.

21. Пословни приходи

	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Приходи од продаје робе на домаћем тржишту	1.598	1.870
Приходи од продаје производа и услуга	<u>121.359</u>	<u>164.642</u>
Остали пословни приходи	<u>11.620</u>	<u>1.706</u>
Укупно	<u>134.577</u>	<u>168.218</u>

Пословне приходе највећим делом Група је остварила по основу пружања услуга наставе за учење страних језика деци и одраслима.

22. Пословни расходи

	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Набавна вредност продате робе	1.302	1.837
Приход од активирања учинака и робе	(90)	(631)
Смањење вредности залиха учинака	427	569
Повећање вредности залиха учинака	-	-
Трошкови материјала, горива и енергије	2.859	4.153
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	107.919	116.445
Трошкови производних услуга	8.723	13.306
Трошкови амортизације и резервисања	2.538	1.484
Нематеријални трошкови	<u>2.028</u>	<u>4.329</u>
	<u>125.706</u>	<u>141.492</u>

23. Остали пословни расходи

	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Трошкови производних услуга		
Услуге на изради учинака	328	670
Транспортне услуге	952	1.532
Услуге одржавања	413	301
Закупнине	1.701	4.114
Реклама и пропаганда	630	1.527
Остале услуге	4.699	5.162
Нематеријални трошкови		
Непроизводне услуге	247	658
Репрезентација	109	1.143
Премије осигурања	83	294
Трошкови платног промета	480	879
Трошкови чланарина	49	50
Трошкови пореза	870	1.082
Остали нематеријални трошкови	190	223
	<u>10.751</u>	<u>17.635</u>

24. Финансијски приходи

	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Приходи камата	831	1.367
Финансијски приходи од осталих повезаних лица	1.503	274
Позитивне курсне разлике	17	41
Приходи по основу ефеката валутне клаузуле	-	-
Остали финансијски приходи	2.561	1.777
	<u>4.912</u>	<u>3.459</u>

25. Финансијски расходи

	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Расходи камата	403	6
Негативне курсне разлике	361	112
Расходи по основу ефеката валутне клаузуле	-	46
Остали финансијски расходи	116	239
	<u>880</u>	<u>403</u>

26. Остали приходи

	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
<i>Остали приходи:</i>		
Вишкови	79	61
Приходи од укидања дугорочних резервисања	413	-
Приходи од смањења обавеза	-	-
Остали непоменути приходи	5	-
	<u>497</u>	<u>61</u>

27. Остали расходи

	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Губици од продаје:		
- материјала		
Мањкови	118	79
Остало	229	63
Умањење вредности		
- некретнина, постројења и опреме		2.957
- залиха		1.142
	<u>347</u>	<u>4.241</u>

28. Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи

	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Трошкови зарада и накнада зарада (брutto)	66.386	74.118
Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде на терет послодавца	11.001	12.587
Трошкови накнада по уговору о делу	16.490	10.816
Трошкови накнада по ауторским уговорима	209	322
Трошкови накнада физичким лицима по основу осталих уговора	7.450	9.553
Трошкови накнада члановима управног и надзорног одбора	4.807	5.096
Остали лични расходи и накнаде	1.576	3.953
	<u>107.919</u>	<u>116.445</u>

29. Зарада по акцији*(a) Основна зарада по акцији*

Основна зарада по акцији израчунава се тако што се добитак/(губитак) који припада акционарима Друштва (матичног правног лица) подели пондерисаним просечним бројем обичних акција у оптицају за период искључујући обичне акције које је Друштво откупило и које се држе као откупљене сопствене акције (напомена).

	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Добитак који припада акционарима	11.205	15.216
Пондерисани просечни број обичних акција у оптицају (у 000)	5.033	5.292
Основна зарада по акцији (РСД по акцији)	<u>2</u>	<u>3</u>

30. Дивиденде по акцији

Група није вршила исплату дивиденде у 2020. години.

31. Трансакције са повезаним правним лицима

Следеће трансакције су обављене са повезаним правним лицима:

	2020.	2019.
(а) Набавке услуга	3.081	2.615
(б) Продаја услуга	23	188

Услуге се купују од правног лица којим управља кључно руководство Групе у складу са нормалним условима пословања. Трансакције са повезаним правним лицима обављене под истим условима као и са странама које нису повезане.

Стања на крају године произашла из набавки услуга

На крају пословне године Група има неизмирено потраживање према једном од повезаних лица. Обавезе према повезаним правним лицима потичу углавном од услуга закупа, услуга корпоративне агентуре и по основу уговора о пословно техничкој сарадњи. Обавезе не садрже камату.

32. Догађаји након датума биланса стања

Епидемија изазвана вирусом Covid 19 се изузетно негативно одразила на пословање Групе. Одмах по проглашењу ванредног стања, Група је престала са извођењем наставе у учионицама, а све у циљу заштите здравља наших полазника и запослених.

Како би се ублажиле негативне последице на пословање, Група је почела са организовањем наставе на даљину (онлајн). Међутим, само један део полазника се определио за овај вид наставе, док је један део (поготово на центру за одрасле) одустао од наставе. На тај начин, Група је остала без доброг дела планираних прихода у првој половини 2020. године. А истовремено, појавио се додатни проблем у наплати потраживања од оних полазника који су се определили за онлајн наставу.

Нажалост, ситуација у септембру се додатно погоршала. Уследио је значајан пад броја полазника, а самим тим и прихода. Једноставно речено, пандемија корона вируса се веома негативно одразила на пословање Групе.

Из тог разлога, Група је прихватила економске мере Владе Републике Србије и изјаснила се за помоћ и одложено плаћање пореза и доприноса на зараде, као и одложено плаћање аконтација пореза на добит.

У Београду, 20.04. 2021. године

С. Милић
(Законски заступник)

ИНСТИТУТ ЗА СТРАНЕ ЈЕЗИКЕ А.Д. БЕОГРАД

**КОНСОЛИДОВАНИ ИЗВЕШТАЈ О
ПОСЛОВАЊУ**

ЗА ПЕРИОД 01.01-31.12.2020. ГОДИНЕ

Београд, април 2021. године

САДРЖАЈ

1. УВОД	3
2. НАСТУП НА ТРЖИШТУ РОБА И УСЛУГА	4
2.1. Структура продајног и производног асортимана	4
2.2. Стратегија наступа на тржишту роба и услуга	4
3. ОСТВАРЕНИ ФИНАНСИЈСКИ ПОКАЗАТЕЉИ	4
4. ПОЛОЖАЈ НА ТРЖИШТУ КАПИТАЛА И ДИВИДЕНДНА ПОЛИТИКА	6
5. ОПИС ОЧЕКИВАНОГ РАЗВОЈА ДРУШТВА У НАРЕДНОМ ПЕРИОДУ И ПРОМЕНЕ У ПОСЛОВНИМ ПОЛИТИКАМА МАТИЧНОГ ДРУШТВА	6
6. РИЗИЦИ	7
7. НАЈВАЖНИЈИ ПОСЛОВНИ ДОГАЂАЈИ КОЈИ СУ НАСТУПИЛИ НАКОН ПРОТЕКА ПОСЛОВНЕ 2020. ГОДИНЕ	8
8. НАЈЗНАЧАЈНИЈИ ПОСЛОВИ СА ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА	8
9. ИСТРАЖИВАЊЕ И РАЗВОЈ	9

1. УВОД

<i>Подаци о матичном друштву</i>	
Пуно пословно име	ИНСТИТУТ ЗА СТРАНЕ ЈЕЗИКЕ АКЦИОНАРСКО ДРУШТВО, БЕОГРАД
Скраћени назив	ИНСТИТУТ ЗА СТРАНЕ ЈЕЗИКЕ
Седиште	Београд
Адреса	Господар Јованова 35
Правна форма	Акционарско друштво
Матични број	07017944
ПИБ	101822625
Претежна делатност	8559 - Остало образовање
Веб сајт	www.isj.rs
Број акционара	54
Просечан број запослених	93
Вредност пословне имовине	308.538
<i>Подаци о зависном друштву</i>	
Пуно пословно име	Виша школа за енглески језик, студије енглеског језика ЕДУКАТ, Београд-у ликвидацији
Седиште	Београд
Адреса	Господар Јованова 35
Матични број	17672967
ПИБ	104662544
Учешће матичног друштва у капиталу	100%

Напомена: сви подаци су на дан 31.12.2020. године, осим уколико није другачије назначено

Институт за стране језике (у даљем тексту: Матично друштво) представља најстарију институцију ове врсте у Србији, али и у региону. Матично друштво је основано 1952. године, а званично је почео да ради 1953. године под називом Институт за фонетику, патологију говора и изучавање страних језика. На почетку рада, Матично друштво се преваходно бавило проблемима методике наставе страних језика, а наставом само експериментално. Данас је настава страних језика основна делатност, а све остало је у функцији тог циља. Друга важна делатност Матичног друштва је издаваштво.

Матично друштво је оснивач Више школе за енглески језик, студије енглеског језика „ЕДУКАТ“ – у ликвидацији (у даљем тексту зависно друштво), која услед недобијања акредитације од 01. октобра 2009. године не остварује приходе и нема запослене. Решењем Привредног суда у Београду Посл. Бр. I Фи-178/14 од 07. маја 2014. године отворен је поступак ликвидације над зависним друштвом. Поступак ликвидације до дана израде извештаја о пословању за 2020. годину није окончан.

1. НАСТУП НА ТРЖИШТУ РОБА И УСЛУГА

1.1. Структура продајног и производног асортимана

Структуру продајног асортимана Матичног друштва чине највећим делом услуге редовног и интензивног течаја енглеског, немачког, француског, шпанског, италијанског, руског и српског језика за странце. Такође, Матично друштво у свом продајном асортиману нуди и специјализоване течајеве, течајеве по поручбинама, као и припремне течајеве за полагање испита B2, C1, FCE, CAE, CPE, TOEFL-IBT, ETSL и TELC.

1.2. Стратегија наступа на тржишту роба и услуга

Карактеристике тржишта говоре да је високо конкурентан производ услов за успех и да се исти мора пласирати уз специфичан маркетиншки приступ, према појединим корисницима или бар према групама корисника блиског профила. Друга, изузетно важна карактеристика понуђеног производа/услуге која је услов за успех је ниво цене који оправдава квалитет пружене услуге, односно продатог производа. Сагласно наведеном, а настављајући тренд протеклих година, Матично друштво ће приступити јаким маркетиншким кампањама и тежити да услед тешких економских услова у земљи одржи ниво цене и добро већ познат дугогодишњи квалитет.

2. ОСТВАРЕНИ ФИНАНСИЈСКИ ПОКАЗАТЕЉИ

Остварени финансијски показатељи Матичног друштва у пословној 2020. и 2019. години дати су у наставку:

Биланс успеха	2020	2019	промена
Пословни приходи	134.577	168.218	(19,99%)
Пословни расходи	125.706	141.492	(11,16%)
Финансијски приходи	4.912	3.459	42,01%
Финансијски расходи	880	403	118,36%
Остали приходи	500	61	719,67%
Остали расходи	449	5.420	(91,72%)
ЕБИТДА	11.040	27.731	(60,19%)
ЕБИТ	8.871	26.726	(66,81%)
Порез на добит и одложени порези	1.567	2.935	(46,61%)
Нето добит	11.205	15.216	(26,36%)

Напомена: Подаци су у 000 динара.

Биланс стања	2020	2019	промена
Укупна актива	308.538	230.498	33,86%
Стална имовина	128.028	141.858	(9,75%)
Обртна имовина	180.511	88.640	103,65%
Капитал	177.549	181.612	(2,24%)
Основни капитал	28.342	28.342	0,00%
Резерве	60.640	63.604	(4,66%)
Нераспоређена добит	73.255	62.050	18,06%
Сопствене акције	4.380	6.049	(27,59%)
Обавезе	130.989	48.886	167,95%
Дугорочна резервисања и дугорочне обавезе	60.408	4.208	1.335,55%
Краткорочне обавезе	70.581	44.678	57,98%
Укупна пасива	308.538	230.498	33,86%

Напомена: Подаци су у 000 динара

Финансијски показатељи

Профитабилност	2020	2019	Активност	2020	
ROA	3,63%	6,60%	Коефицијент обрта укупне активе	0,46	
ROE	6,31%	8,38%	Коефицијент обрта сталне имовине	0,91	
Gross profit margin	6,59%	15,89%	Коефицијент обрта залиха	0,32	
Оперативна профитна стопа	6,59%	15,89%	Коефицијент обрта потраживања	65,44	
Нето профитна стопа	8,33%	9,05%			
Ликвидност	2020	2019	Капитал	2020	2019
Текући рацио ликвидности	2,56	1,98	Однос дуга и капитала	0,74	0,21
Брзи рацио ликвидности	2,48	1,87	Однос дуга и укупне активе	0,42	0,21
Потраживања/краткорочне обавезе	2,20	1,64	Коефицијент финансијске стабилности	1,55	0,08
Нето обртни капитал (000 RSD)	109,93	43,96	Однос сталне и обртне имовине	0,71	1,60
Рацио нето обртног капитала	1,09	0,44	Покриће камата	10,08	66,32
Нето обртни капитал/залихе	19,45	8,27	Левериџ	0,40	0,55

4. ПОЛОЖАЈ НА ТРЖИШТУ КАПИТАЛА И ДИВИДЕНДНА ПОЛИТИКА

Трговање на Београдској берзи током 2020. године у потпуности оправдава ликвидност акција Матичног друштва што је допринело и променама у власничкој структури која је на дан 31. децембар 2020. године изгледала на следећи начин:

Структура власништва на дан 31. децембар 2020. године	Број акција	Вредност капитала
Акције у власништву физичких лица	779	4.606.227
Акције у власништву правних лица	3.450	20.399.850
Збирни односно кастоди рачун	545	3.222.585
Укупан број емитованих акција	4.774	28.228.662

Редослед првих 10 акционара по броју акција / по броју гласова			
Акционар	Број акција	% власништва	% по броју гласова
Инек холдинг д.о.о. Београд	1.803	37,77%	37,77%
Институт за економска истраживања	1.462	30,62%	30,62%
Тезоро Брокер – збирни рачун	544	11,40%	11,40%
Институт за стране језике – акционари	185	3,88%	0,00%
Ujhelyi Akos	90	1,89%	1,89%
Милошевић Љиљана	73	1,53%	1,53%
Ђокић Јулијана	65	1,36%	1,36%
Драговић Мила	58	1,21%	1,21%
Јанковић Бранислава	48	1,01%	1,01%
Јанковић Мирослава	48	1,01%	1,01%

Матично друштво није исплаћивало дивиденде у току 2020. године, нити у току 2019. године.

5. ОПИС ОЧЕКИВАНОГ РАЗВОЈА МАТИЧНОГ ДРУШТВА У НАРЕДНОМ ПЕРИОДУ И ПРОМЕНЕ У ПОСЛОВНИМ ПОЛИТИКАМА ДРУШТВА

Матично друштво ће у наредном периоду тежити првенствено развоју у оквиру претежне делатности руководећи се досадашњом пословном политиком кроз даљу рационализацију трошкова, поспешивање продаје услуга и производа и спровођењем само неопходних инвестиција путем којих ће се умањити потенцијални ризици пословања.

6. РИЗИЦИ

Пословање Матичног друштва је изложено различитим финансијским ризицима: тржишни ризик (који обухвата ризик од промена курсева страних валута, ризик од промене фер вредности каматне стопе, каматни ризик готовинског тока, ризик од промене цена, и ризик од промене курсева страних валута), кредитни ризик, ризик ликвидности и ризик токова готовине. Управљање ризицима у Матичном друштву је усмерено на настојање да се у ситуацији непредвидивости финансијских тржишта потенцијални негативни утицаји на финансијско пословање Матичног друштва сведу на минимум.

Управљање ризицима обавља финансијска служба Матичног друштва у складу са политикама одобреним од стране Надзорног одбора. Финансијска служба Матичног друштва идентификује и процењује финансијске ризике и дефинише начине заштите од ризика тесно сарађујући са пословним јединицама Матичног друштва.

(а) Тржишни ризик

Ризик од промене курсева страних валута

Матично друштво послује у међународним оквирима и изложено је ризику промена курса страних валута који проистиче из пословања са различитим валутама.

Ризик од промене цена

Матично друштво је изложено ризику промена власничких хартија од вредности с обзиром да Матично друштво има улагања класификована у билансу стања као расположива за продају или као финансијска средства по фер вредности чији се ефекти промена у фер вредности исказују у билансу успеха.

Готовински ток и ризик од промене фер вредности каматне стопе

Будући да Матично друштво нема значајну каматносна имовину, приход и новчани токови у великој мери су независни од промена тржишних каматних стопа. Ризик од промена фер вредности каматне стопе може проистичати само из позајмљених средстава.

Посебна врста тржишног ризика односи се на ситуацију везану за пословни простор у Јовановој 35 у Београду, где се налази и седиште Института. Цео простор у улици Господар Јованова 35 у Београду је правоснажним одлукама надлежних државних органа враћен бившим власницима. Из дела простора, Институт се већ иселио.

(б) Кредитни ризик Матично друштво нема значајне концентрације кредитног ризика. Матично друштво има утврђена правила како би обезбедило да се продаја производа обавља купцима који имају одговарајућу кредитну историју. Продаја у промету на мало обавља се готовински или путем кредитних/платних картица. Учесници у трансакцији и готовинске трансакције су ограничени на финансијске институције високог кредитног рејтинга.

Обезбеђење од кредитног ризика успостављено је на нивоу Матичног друштва. Кредитни ризик настаје: код готовине и готовинских еквивалената, дериватних финансијских инструмената и депозита у банкама и финансијским институцијама; из изложености ризику у трговини на велико и мало, укључујући ненаплаћена потраживања и преузете обавезе.

(ц) Ризик ликвидности

Опрезно управљање ризиком ликвидности подразумева одржавање довољног износа готовине и хартија од вредности којима се тргује као и обезбеђење адекватних извора финансирања преко одговарајућег износа кредитних обавеза и могућност да се изравна позиција на тржишту.

Управљање ризиком капитала

Циљ управљања капиталом је да Матично друштво задржи способност да настави да послује у неограниченом периоду у предвидљивој будућности, како би акционарима обезбедило повраћај (профит) а осталим интересним странама повољности, и да би очувало оптималну структуру капитала са циљем да смањи трошкове капитала.

Матично друштво као и остала друштва која послују унутар исте делатности прати капитал на основу коефицијента задужености (gearing ratio). Овај коефицијент се израчунава из односа нето дуговања Матичног друштва и његовог укупног капитала. Нето дуговање се добија када се укупни кредити (укључујући краткорочне и дугорочне као што је приказано у билансу стања) умање за готовину и готовинске еквиваленте. Укупни капитал се добија када се на капитал, исказан у билансу стања дода нето дуговање. Коефицијент задужености за 2020. годину износи 0,25. (у 2019. години -0,04).

Повећање коефицијента задужености у 2020. години резултирао је првенствено услед повећања финансијких обавеза по основу кредитног задужења код Credit Agricole banke ad и кредитног задужења код Фонда за развој Републике Србије

7. НАЈВАЖНИЈИ ПОСЛОВНИ ДОГАЂАЈИ КОЈИ СУ НАСТУПИЛИ НАКОН ПРОТЕКА ПОСЛОВНЕ 2020. ГОДИНЕ

Епидемија изазвана вирусом Covid 19 се изузетно негативно одразила на пословање Матичног друштва. Одмах по проглашењу ванредног стања, Матично друштво је престало са извођењем наставе у учионицама, а све у циљу заштите здравља полазника и запослених.

Како би се ублажиле негативне последице на пословање, Матично друштво је почело са организовањем наставе на даљину (онлајн). Међутим, само један део полазника се определио за овај вид наставе, док је један део (поготово на центру за одрасле) одустао од наставе. На тај начин, Матично друштво је остало без доброг дела планираних прихода у првој половини 2020. године. А истовремено, појавио се додатни проблем у наплати потраживања од оних полазника који су се определили за онлајн наставу.

Нажалост, ситуација у септембру се додатно погоршала. Уследио је значајан пад полазника а самим тим и прихода. Једноставно речено, пандемија корона вируса се веома негативно одразила на пословање Матичног друштва.

Из тог разлога, Матично друштво је прихватило економске мере Владе Републике Србије и изјаснило је за помоћ и одложено плаћање пореза и доприноса на зараде, као и одложено плаћање аконтација пореза на добит.

8. НАЈЗНАЧАЈНИЈИ ПОСЛОВИ СА ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА

Матично друштво је у току 2020. године обављало следеће трансакције са повезаним правним лицима:

	2020.	2019.
(а) Набавке услуга	3.081	2.615
(б) Продаја услуга	23	188

Услуге се купују од правног лица којим управља кључно руководство Матичног друштва у складу са нормалним условима пословања. Трансакције са повезаним правним лицима обављене под истим условима као и са странама које нису повезане. Обавезе према повезаним правним лицима потичу углавном од услуга закупа, корпоративне агентуре и по основу уговора о пословно техничкој сарадњи. Обавезе не садрже камату.

9. ИСТРАЖИВАЊЕ И РАЗВОЈ

Матично друштво има сопствени истраживачки центар који има следеће задатке:

- праћење наставе страних језика у циљу њиховог унапређења;
- проналажење савременијих методолошких поступака за потребе учења страних језика;
- истраживања у домену адекватних материјала за наставу страних језика уз истовремено активно организовање језичких радионица са професоре Матичног друштва и остале сараднике који користе методе Института;
- истраживање у домену развоја примењене лингвистике;

Уважавајући специфичности матерњег језика и потреба полазника, Матично друштво је истраживачки оријентисано на поспешивање развоја у вези са издањима сопствених уџбенике за децу, омладину и одрасле. Аутори уџбеника су професори Матичног друштва, док су нивои течајева и уџбеника усклађени са Заједничким европским оквиром за језике.

Активан приступ истраживању и развоју допринео је да се од стране Матичног друштва поред уџбеника за енглески, француски и немачки језик израде и уџбеници за српски језик за странце на почетном и средњем нивоу, као и двојезични речници **ESSE** и **NSSN**.

Генерални директор

Др Маја Алексић

Председник Надзорног одбора

Милија Новаковић

У Београду, 20. априла 2021. године

ИНСТИТУТ ЗА СТРАНЕ ЈЕЗИКЕ А.Д. БЕОГРАД

**КОНСОЛИДОВАНИ ИЗВЕШТАЈ О
ПОСЛОВАЊУ**

ЗА ПЕРИОД 01.01-31.12.2020. ГОДИНЕ

Београд, април 2021. године

САДРЖАЈ

1. УВОД -----	3
2. НАСТУП НА ТРЖИШТУ РОБА И УСЛУГА -----	4
2.1. Структура продајног и производног асортимана-----	4
2.2. Стратегија наступа на тржишту роба и услуга -----	4
3. ОСТВАРЕНИ ФИНАНСИЈСКИ ПОКАЗАТЕЉИ -----	4
4. ПОЛОЖАЈ НА ТРЖИШТУ КАПИТАЛА И ДИВИДЕНДНА ПОЛИТИКА -----	6
5. ОПИС ОЧЕКИВАНОГ РАЗВОЈА ДРУШТВА У НАРЕДНОМ ПЕРИОДУ И ПРОМЕНЕ У ПОСЛОВНИМ ПОЛИТИКАМА МАТИЧНОГ ДРУШТВА -----	6
6. РИЗИЦИ -----	7
7. НАЈВАЖНИЈИ ПОСЛОВНИ ДОГАЂАЈИ КОЈИ СУ НАСТУПИЛИ НАКОН ПРОТЕКА ПОСЛОВНЕ 2020. ГОДИНЕ -----	8
8. НАЈЗНАЧАЈНИЈИ ПОСЛОВИ СА ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА -----	8
9. ИСТРАЖИВАЊЕ И РАЗВОЈ -----	9

1. УВОД

<i>Подаци о матичном друштву</i>	
Пуно пословно име	ИНСТИТУТ ЗА СТРАНЕ ЈЕЗИКЕ АКЦИОНАРСКО ДРУШТВО, БЕОГРАД
Скраћени назив	ИНСТИТУТ ЗА СТРАНЕ ЈЕЗИКЕ
Седиште	Београд
Адреса	Господар Јованова 35
Правна форма	Акционарско друштво
Матични број	07017944
ПИБ	101822625
Претежна делатност	8559 - Остало образовање
Веб сајт	www.isj.rs
Број акционара	54
Просечан број запослених	93
Вредност пословне имовине	308.538
<i>Подаци о зависном друштву</i>	
Пуно пословно име	Виша школа за енглески језик, студије енглеског језика ЕДУКАТ, Београд-у ликвидацији
Седиште	Београд
Адреса	Господар Јованова 35
Матични број	17672967
ПИБ	104662544
Учешће матичног друштва у капиталу	100%

Напомена: сви подаци су на дан 31.12.2020. године, осим уколико није другачије назначено

Институт за стране језике (у даљем тексту: Матично друштво) представља најстарију институцију ове врсте у Србији, али и у региону. Матично друштво је основано 1952. године, а званично је почео да ради 1953. године под називом Институт за фонетику, патологију говора и изучавање страних језика. На почетку рада, Матично друштво се преваходно бавило проблемима методике наставе страних језика, а наставом само експериментално. Данас је настава страних језика основна делатност, а све остало је у функцији тог циља. Друга важна делатност Матичног друштва је издаваштво.

Матично друштво је оснивач Више школе за енглески језик, студије енглеског језика „ЕДУКАТ“ – у ликвидацији (у даљем тексту зависно друштво), која услед недобијања акредитације од 01. октобра 2009. године не остварује приходе и нема запослене. Решењем Привредног суда у Београду Посл. Бр. I Фи-178/14 од 07. маја 2014. године отворен је поступак ликвидације над зависним друштвом. Поступак ликвидације до дана израде извештаја о пословању за 2020. годину није окончан.

1. НАСТУП НА ТРЖИШТУ РОБА И УСЛУГА

1.1. Структура продајног и производног асортимана

Структуру продајног асортимана Матичног друштва чине највећим делом услуге редовног и интензивног течаја енглеског, немачког, француског, шпанског, италијанског, руског и српског језика за странце. Такође, Матично друштво у свом продајном асортиману нуди и специјализоване течајеве, течајеве по поручбинама, као и припремне течајеве за полагање испита B2, C1, FCE, CAE, CPE, TOEFL-IBT, ETSL и TELC.

1.2. Стратегија наступа на тржишту роба и услуга

Карактеристике тржишта говоре да је високо конкурентан производ услов за успех и да се исти мора пласирати уз специфичан маркетиншки приступ, према појединим корисницима или бар према групама корисника блиског профила. Друга, изузетно важна карактеристика понуђеног производа/услуге која је услов за успех је ниво цене који оправдава квалитет пружене услуге, односно продатог производа. Сагласно наведеном, а настављајући тренд протеклих година, Матично друштво ће приступити јаким маркетиншким кампањама и тежити да услед тешких економских услова у земљи одржи ниво цене и добро већ познат дугогодишњи квалитет.

2. ОСТВАРЕНИ ФИНАНСИЈСКИ ПОКАЗАТЕЉИ

Остварени финансијски показатељи Матичног друштва у пословној 2020. и 2019. години дати су у наставку:

Биланс успеха	2020	2019	промена
Пословни приходи	134.577	168.218	(19,99%)
Пословни расходи	125.706	141.492	(11,16%)
Финансијски приходи	4.912	3.459	42,01%
Финансијски расходи	880	403	118,36%
Остали приходи	500	61	719,67%
Остали расходи	449	5.420	(91,72%)
ЕБИТДА	11.040	27.731	(60,19%)
ЕБИТ	8.871	26.726	(66,81%)
Порез на добит и одложени порези	1.567	2.935	(46,61%)
Нето добит	11.205	15.216	(26,36%)

Напомена: Подаци су у 000 динара.

Биланс стања	2020	2019	промена
Укупна актива	308.538	230.498	33,86%
Стална имовина	128.028	141.858	(9,75%)
Обртна имовина	180.511	88.640	103,65%
Капитал	177.549	181.612	(2,24%)
Основни капитал	28.342	28.342	0,00%
Резерве	60.640	63.604	(4,66%)
Нераспоређена добит	73.255	62.050	18,06%
Сопствене акције	4.380	6.049	(27,59%)
Обавезе	130.989	48.886	167,95%
Дугорочна резервисања и дугорочне обавезе	60.408	4.208	1.335,55%
Краткорочне обавезе	70.581	44.678	57,98%
Укупна пасива	308.538	230.498	33,86%

Напомена: Подаци су у 000 динара

Финансијски показатељи

Профитабилност	2020	2019	Активност	2020	
ROA	3,63%	6,60%	Коефицијент обрта укупне активе	0,46	
ROE	6,31%	8,38%	Коефицијент обрта сталне имовине	0,91	
Gross profit margin	6,59%	15,89%	Коефицијент обрта залиха	0,32	
Оперативна профитна стопа	6,59%	15,89%	Коефицијент обрта потраживања	65,44	
Нето профитна стопа	8,33%	9,05%			
Ликвидност	2020	2019	Капитал	2020	2019
Текући рацио ликвидности	2,56	1,98	Однос дуга и капитала	0,74	0,21
Брзи рацио ликвидности	2,48	1,87	Однос дуга и укупне активе	0,42	0,21
Потраживања/краткорочне обавезе	2,20	1,64	Коефицијент финансијске стабилности	1,55	0,08
Нето обртни капитал (000 RSD)	109,93	43,96	Однос сталне и обртне имовине	0,71	1,60
Рацио нето обртног капитала	1,09	0,44	Покриће камата	10,08	66,32
Нето обртни капитал/залихе	19,45	8,27	Леверџ	0,40	0,55

4. ПОЛОЖАЈ НА ТРЖИШТУ КАПИТАЛА И ДИВИДЕНДНА ПОЛИТИКА

Трговање на Београдској берзи током 2020. године у потпуности оправдава ликвидност акција Матичног друштва што је допринело и променама у власничкој структури која је на дан 31. децембар 2020. године изгледала на следећи начин:

Структура власништва на дан 31. децембар 2020. године	Број акција	Вредност капитала
Акције у власништву физичких лица	779	4.606.227
Акције у власништву правних лица	3.450	20.399.850
Збирни односно кастоди рачун	545	3.222.585
Укупан број емитованих акција	4.774	28.228.662

Редослед првих 10 акционара по броју акција / по броју гласова			
Акционар	Број акција	% власништва	% по броју гласова
Инек холдинг д.о.о. Београд	1.803	37,77%	37,77%
Институт за економска истраживања	1.462	30,62%	30,62%
Тезоро Брокер – збирни рачун	544	11,40%	11,40%
Институт за стране језике – акционари	185	3,88%	0,00%
Ujhelyi Akos	90	1,89%	1,89%
Милошевић Љиљана	73	1,53%	1,53%
Ђокић Јулијана	65	1,36%	1,36%
Драговић Мила	58	1,21%	1,21%
Јанковић Бранислава	48	1,01%	1,01%
Јанковић Мирослава	48	1,01%	1,01%

Матично друштво није исплаћивало дивиденде у току 2020. године, нити у току 2019. године.

5. ОПИС ОЧЕКИВАНОГ РАЗВОЈА МАТИЧНОГ ДРУШТВА У НАРЕДНОМ ПЕРИОДУ И ПРОМЕНЕ У ПОСЛОВНИМ ПОЛИТИКАМА ДРУШТВА

Матично друштво ће у наредном периоду тежити првенствено развоју у оквиру претежне делатности руководећи се досадашњом пословном политиком кроз даљу рационализацију трошкова, поспешивање продаје услуга и производа и спровођењем само неопходних инвестиција путем којих ће се умањити потенцијални ризици пословања.

6. РИЗИЦИ

Пословање Матичног друштва је изложено различитим финансијским ризицима: тржишни ризик (који обухвата ризик од промена курсева страних валута, ризик од промене фер вредности каматне стопе, каматни ризик готовинског тока, ризик од промене цена, и ризик од промене курсева страних валута), кредитни ризик, ризик ликвидности и ризик токова готовине. Управљање ризицима у Матичном друштву је усмерено на настојање да се у ситуацији непредвидивости финансијских тржишта потенцијални негативни утицаји на финансијско пословање Матичног друштва сведу на минимум.

Управљање ризицима обавља финансијска служба Матичног друштва у складу са политикама одобреним од стране Надзорног одбора. Финансијска служба Матичног друштва идентификује и процењује финансијске ризике и дефинише начине заштите од ризика тесно сарађујући са пословним јединицама Матичног друштва.

(а) Тржишни ризик

Ризик од промене курсева страних валута

Матично друштво послује у међународним оквирима и изложено је ризику промена курса страних валута који проистиче из пословања са различитим валутама.

Ризик од промене цена

Матично друштво је изложено ризику промена власничких хартија од вредности с обзиром да Матично друштво има улагања класификована у билансу стања као расположива за продају или као финансијска средства по фер вредности чији се ефекти промена у фер вредности исказују у билансу успеха.

Готовински ток и ризик од промене фер вредности каматне стопе

Будући да Матично друштво нема значајну каматносно имовину, приход и новчани токови у великој мери су независни од промена тржишних каматних стопа. Ризик од промена фер вредности каматне стопе може проистичати само из позајмљених средстава.

Посебна врста тржишног ризика односи се на ситуацију везану за пословни простор у Јовановој 35 у Београду, где се налази и седиште Института. Цео простор у улици Господар Јованова 35 у Београду је правоснажним одлукама надлежних државних органа враћен бившим власницима. Из дела простора, Институт се већ иселио.

(б) Кредитни ризик Матично друштво нема значајне концентрације кредитног ризика. Матично друштво има утврђена правила како би обезбедило да се продаја производа обавља купцима који имају одговарајућу кредитну историју. Продаја у промету на мало обавља се готовински или путем кредитних/платних картица. Учесници у трансакцији и готовинске трансакције су ограничени на финансијске институције високог кредитног рејтинга.

Обезбеђење од кредитног ризика успостављено је на нивоу Матичног друштва. Кредитни ризик настаје: код готовине и готовинских еквивалената, дериватних финансијских инструмената и депозита у банкама и финансијским институцијама; из изложености ризику у трговини на велико и мало, укључујући ненаплаћена потраживања и преузете обавезе.

(ц) Ризик ликвидности

Опрезно управљање ризиком ликвидности подразумева одржавање довољног износа готовине и хартија од вредности којима се тргује као и обезбеђење адекватних извора финансирања преко одговарајућег износа кредитних обавеза и могућност да се изравна позиција на тржишту.

Управљање ризиком капитала

Циљ управљања капиталом је да Матично друштво задржи способност да настави да послује у неограниченом периоду у предвидљивој будућности, како би акционарима обезбедило повраћај (профит) а осталим интересним странама повољности, и да би очувало оптималну структуру капитала са циљем да смањи трошкове капитала.

Матично друштво као и остала друштва која послују унутар исте делатности прати капитал на основу коефицијента задужености (gearing ratio). Овај коефицијент се израчунава из односа нето дуговања Матичног друштва и његовог укупног капитала. Нето дуговање се добија када се укупни кредити (укључујући краткорочне и дугорочне као што је приказано у билансу стања) умање за готовину и готовинске еквиваленте. Укупни капитал се добија када се на капитал, исказан у билансу стања дода нето дуговање. Коефицијент задужености за 2020. годину износи 0,25. (у 2019. години -0,04).

Повећање коефицијента задужености у 2020. години резултирао је првенствено услед повећања финансијских обавеза по основу кредитног задужења код Credit Agricole banke ad и кредитног задужења код Фонда за развој Републике Србије

7. НАЈВАЖНИЈИ ПОСЛОВНИ ДОГАЂАЈИ КОЈИ СУ НАСТУПИЛИ НАКОН ПРОТЕКА ПОСЛОВНЕ 2020. ГОДИНЕ

Епидемија изазвана вирусом Covid 19 се изузетно негативно одразила на пословање Матичног друштва. Одмах по проглашењу ванредног стања, Матично друштво је престало са извођењем наставе у учионицама, а све у циљу заштите здравља полазника и запослених.

Како би се ублажиле негативне последице на пословање, Матично друштво је почело са организовањем наставе на даљину (онлајн). Међутим, само један део полазника се определио за овај вид наставе, док је један део (поготово на центру за одрасле) одустао од наставе. На тај начин, Матично друштво је остало без доброг дела планираних прихода у првој половини 2020. године. А истовремено, појавио се додатни проблем у наплати потраживања од оних полазника који су се определили за онлајн наставу.

Нажалост, ситуација у септембру се додатно погоршала. Уследио је значајан пад полазника а самим тим и прихода. Једноставно речено, пандемија корона вируса се веома негативно одразила на пословање Матичног друштва.

Из тог разлога, Матично друштво је прихватило економске мере Владе Републике Србије и изјаснило је за помоћ и одложено плаћање пореза и доприноса на зараде, као и одложено плаћање аконтација пореза на добит.

8. НАЈЗНАЧАЈНИЈИ ПОСЛОВИ СА ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА

Матично друштво је у току 2020. године обављало следеће трансакције са повезаним правним лицима:

	2020.	2019.
(а) Набавке услуга	3.081	2.615
(б) Продаја услуга	23	188

Услуге се купују од правног лица којим управља кључно руководство Матичног друштва у складу са нормалним условима пословања. Трансакције са повезаним правним лицима обављене под истим условима као и са странама које нису повезане. Обавезе према повезаним правним лицима потичу углавном од услуга закупа, корпоративне агентуре и по основу уговора о пословно техничкој сарадњи. Обавезе не садрже камату.

9. ИСТРАЖИВАЊЕ И РАЗВОЈ

Матично друштво има сопствени истраживачки центар који има следеће задатке:

- праћење наставе страних језика у циљу њиховог унапређења;
- проналажење савременијих методолошких поступака за потребе учења страних језика;
- истраживања у домену адекватних материјала за наставу страних језика уз истовремено активно организовање језичких радионица са професоре Матичног друштва и остале сараднике који користе методе Института;
- истраживање у домену развоја примењене лингвистике;

Уважавајући специфичности матерњег језика и потреба полазника, Матично друштво је истраживачки оријентисано на поспешивање развоја у вези са издањима сопствених уџбенике за децу, омладину и одрасле. Аутори уџбеника су професори Матичног друштва, док су нивои течајева и уџбеника усклађени са Заједничким европским оквиром за језике.

Активан приступ истраживању и развоју допринео је да се од стране Матичног друштва поред уџбеника за енглески, француски и немачки језик израде и уџбеници за српски језик за странце на почетном и средњем нивоу, као и двојезични речници **ESSE** и **NSSN**.

Генерални директор

Др Маја Алексић

Председник Надзорног одбора

Милија Новаковић

У Београду, 20. априла 2021. године

**ИЗЈАВА ЛИЦА ОДГОВОРНОГ ЗА САСТАВЉАЊЕ КОНСОЛИДОВАНИХ ФИНАНСИЈСКИХ
ИЗВЕШТАЈА**

На основу члана 50. Став 2, тачка 3 Закона о тржишту капитала, дана 20. априла 2021. године,
дајем следећу:

ИЗЈАВУ

Потврђујем да је према нашем најбољем сазнању, консолидовани годишњи финансијски извештај Института за стране језике а.д. Београд, састављен уз примену одговарајућих међународних стандарда финансијског извештавања и даје истините и објективне податке о имовини, обавезама, финансијском положају и пословању, добицима и губицима, токовима готовине и променама на капиталу, укључујући и његово друштво које је укључено у консолидоване извештаје.

Законски заступник

Александар

др Маја Алексић
Генерални директор

НАПОМЕНА

Одлука надлежног органа о усвајању консолидованих годишњих финансијских извештаја, као и одлука о расподели добити није усвојена из разлога што седница Скупштине акционара није одржана до дана објављивања Консолидованог годишњег извештаја о пословању.

Законски заступник

М.Алексић

др Маја Алексић
Генерални директор